

ERIALA EUROBAROMETER 569

Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus

EUROBAROMETERi aruanne

NOVEMBER 2025

Uuringu tellis Euroopa Komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat (DG EMPL) ning seda koordineeris Euroopa Komisjoni kommunikatsiooni peadirektoraadi avaliku arvamuse ja kodanike kaasamise üksus (DG COMM „Public Opinion & Citizens Engagement“ Unit).

Käesolev dokument ei kajasta Euroopa Komisjoni seisukohta. Selles sisalduvad tõlgendused ja arvamused on ainult autorite omad.

Projekti pealkiri	Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus – aruanne
Keeleversioon	ET
Meedia/kõide	PDF-veebileht
Kataloogi number	KE-01-26-025-EN-N
ISBN	978-92-68-37337-8
DOI	10.2767/1737362

© Euroopa Liit, 2026

Komisjoni taaskasutamispoliitikat rakendatakse vastavalt komisjoni 12. detsembri 2011. aasta otsusele 2011/833/EL komisjoni dokumentide taaskasutamise kohta (ELT L 330, 14.12.2011, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Kui ei ole märgitud teisiti, on selle dokumendi taaskasutamine lubatud litsentsi Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>) [alusel](#). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui on esitatud asjakohane teave ja märgitud kõik muudatused.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

*Eüropo
Demokratio
Esperanto*

Pierre Dieumegardi koostatud dokument [projekti „Europokune– Europe Together – and Europe Democracy Esperanto“](#) jaoks.

Selle "esialgse" dokumendi eesmärk on võimaldada rohkematel inimestel Euroopa Liidus saada teadlikuks Euroopa Liidu koostatud dokumentidest (mida rahastatakse nende maksudest).

Kui tõlkeid ei ole, jäetakse kodanikud arutelust välja.

See dokument „Eurobaro meter“ [oli olemas ainult inglise keeles](#) pdf-failina. Algsest failist lõime Libre Office'i tarkvara poolt koostatud odt-faili masintõlkeks teistesse keeltesse. Tulemused on nüüd [kättesaadavad kõigis ametlikes keeltes](#).

On soovitatav, et ELi administratsioon võtaks üle oluliste dokumentide tõlkimise. Olulised dokumendid ei ole mitte ainult seadused ja määrused, vaid ka oluline teave, mida on vaja teadlike otsuste ühiseks tegemiseks.

Meie ühise tuleviku ühiseks arutamiseks ja usaldusväärsete tõlgete võimaldamiseks oleks rahvusvaheline esperanto keel oma lihtsuse, regulaarsuse ja täpsuse tõttu väga kasulik.

Võtke meiega ühendust:

[Kontaktu nin-Ek ! Eüropo kune!](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
Sissejuhatus.....	5
Metoodika.....	6
Peamised järeldused.....	7
I. Kutsehariduse ja -koolituse tulemused tööturul.....	9
1. Kutseharidus ja -õpe toob kaasa suure nõudlusega töökohad.....	10
2. Kutseharidus ja -õpe toob kaasa hästi tasustatud töökohad.....	13
3. Laiem arusaam tööturust.....	16
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest.....	20
1. Üldine ülevaade kutseharidusest ja -õppest riigis.....	21
2. Õppimise kvaliteet.....	24
3. Õpetajaskonna kvaliteet.....	26
4. Infrastruktuuri kvaliteet.....	28
5. Spetsiaalsed tehnilised oskused.....	30
6. Täiendavad õppimisvõimalused.....	32
7. Soovitused noortele kutsehariduse ja -õppe kohta.....	39
III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe.....	44
1. Kutsehariduse ja -koolituse võrdlev kuvand võrreldes üldharidusega.....	45
2. Kutsehariduse ja -õppega seotud kogemused mõjutavad kutsehariduse ja -õppe valikut.....	51
IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid.....	59
1. Mittetehniliste oskustega seotud probleemid.....	60
2. Suunamise ja sooliste stereotüüpidega seotud probleemid.....	64
3. Tulevased väljakutsed.....	81
Järeldus.....	83
Märkused.....	86
Tehnilised spetsifikatsioonid.....	88
Ravivastuse määrad.....	90
Intervjuu režiim riikide kaupa.....	91
Veamäärad.....	92
Küsimustik.....	93

Sissejuhatus

Sissejuhatus

Käesolev Eurobaromeetri eriuuring nr 569 on põhjalik uuring, mille tellis Euroopa Komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat (DG EMPL) ja mis viidi läbi 2025. aasta novembris. Käesolevas aruandes uuritakse esmase kutsehariduse ja -õppe atraktiivsust, andes ülevaate liikmesriikide kodanike arusaamadest ja kogemustest. Kui ei ole sätestatud teisiti, keskendutakse uuringus esmasele kutseharidusele ja -koolitusele (st teise taseme ülemise astme kutseõppeprogrammidele). Käesolevas aruandes viitab mõiste „kutseharidus ja -õpe“ nendele esialgsetele programmidele, kui ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti, näiteks kui käsitletakse kõrgema taseme või keskharidusjärgseid kutsehariduse ja -õppe võimalusi.

Euroopa Liit on seadnud prioriteediks kutsehariduse ja -õppe tugevdamise mitme kooskõlastatud poliitilise algatuse kaudu. Alates 2002. aastast on Kopenhaageni protsess loonud raamistiku üleeuroopaliseks koostööks kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, mille eesmärk on parandada kutsehariduse ja -koolituse süsteemide kvaliteeti, läbipaistvust, liikuvust ja atraktiivsust¹ kogu Euroopas. Sellele alusele tuginedes kehtestati nõukogu 2020. aasta soovitusena kutsehariduse ja -õppe kohta ELi tasandi põhimõtted, milles rõhutatakse paindlikkust, tööturu reageerimisvõimet, kõrget kvaliteeti ja töökohapõhist õpet.²

Neid jõupingutusi on tugevdatud poliitiliste kohustustega, nagu Osnabrücki deklaratsioon (2020)³ ja Herningi deklaratsioon (2025), mille⁴ on heaks kiitnud liikmesriikide, kandidaatriikide ja EMP riikide kutsehariduse ja -õppe ministrid, Euroopa sotsiaalpartnerid ja Euroopa Komisjon. Herningi deklaratsioonis kinnitatakse veel kord kohustust koordineerida jõupingutusi, et muuta kutseharidus ja -õpe atraktiivsemaks, kvaliteetsemaks ja paremini tööturu vajadustega kooskõlas olevaks.

Kuigi nendes poliitikaraamistikes on esitatud selged eesmärgid, ei kõrvalda need endiselt esinevaid märkimisväärsed probleeme. Uuring näitab, et kuigi kaks kolmandikku eurooplastest suhtub kutseharidusse ja -koolitusse positiivses valguses ja tunnistab selle tugevaid külgi tööga seotud oskuste õpetamisel, ütleb kolm

neljandikku, et üldharidusel on positiivsem kuvand. Soolised stereotüübid püsivad ja piiravad valikuvõimalusi: üle poole eurooplastest (55%) ütleb, et STEM-valdkonnaga seotud kutsehariduse ja -õppe valdkonnad sobivad meestele paremini, ning üle poole (57%) usub, et hooldus- või teenustega seotud kutsehariduse ja -õppe valdkondades töötavad mehed seisavad sageli silmitsi sotsiaalse häbimärgistamise või otsustusvõimega.

Aruandes antakse üksikasjalik ülevaade sellest, kuidas eurooplased tajuvad kutseharidust ja -koolitust, sealhulgas selle kvaliteeti, kättesaadavust, vastavust tööturu vajadustele ja sotsiaalseid tegureid, mis kujundavad inimeste haridusvalikuid, ning kutsehariduse ja -koolitusega seotud töökohtade atraktiivsust. Tulemused on väärtuslik ressurss poliitikakujundajatele, sidusrühmadele ja üldsusele, pakkudes teavet tähelepanu ja parandamist vajavate valdkondade kohta. Käesolevas aruandes välja toodud probleemide lahendamiseks saavad liikmesriigid koostöös ELiga teha märkimisväärsed edusamme, et muuta kutseharidus tõeliseks esimese valiku võimaluseks, mis vastab nii individuaalsetele püüdlustele kui ka tööturu vajadustele.

Selle 2025 uuringu peamised eesmärgid on järgmised:

- Hinnata üldsuse arusaama kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist, sealhulgas õpetamisstandardeid, taristut (st füüsilisi ja digitaalseid seadmeid, millele õppijatel on juurdepääs) ja õpitulemusi.
- Uurida kutsehariduse ja -koolituse võimaluste alast teadlikkust ja nende kättesaadavust, sealhulgas teabe pakkumist ning liikuvus- ja täiendõppevõimalusi.
- mõista noorte haridusvalikuid mõjutavaid tegureid ning õpetajate, lapsevanemate ja eakaaslaste juhendamise rolli;
- Uurida, kuidas tajutakse kutsehariduse ja -koolituse vastavust tööturu vajadustele, sealhulgas nõudlust töökohtade järele, palgataset, sotsiaalset staatust ja tulevast jätkusuutlikkust.
- teha kindlaks soolised stereotüübid ja eelarvamused, mis kujundavad valikuid üld- ja kutsehariduse vahel;
- Võrrelda liikmesriikide suhtumist kutseharidusse ja -koolitusse, et teha kindlaks parimad tavad ja valdkonnad, mis nõuavad sihipärast sekkumist.

1 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/copenhagen-declaration>

2 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/council-recommendation-24-november-2020-vocational-education-and-training-vet-sustainable>

3 https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

4 <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/media/23xla4rt/herning>

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
Sissejuhatus

Metoodika

Käesolev Eurobaromeetri eriuuring 569 kutsehariduse ja -õppe atraktiivsuse kohta on osa Eurobaromeetri uuringust 104.2 ja see viidi läbi 2025. aasta novembris. Sobivas riigikeeles küsitleti 26 453 vastajat erinevatest sotsiaalsetest ja demograafilistest rühmadest. Uuringu tellis Euroopa Komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat (DG EMPL).

Kasutati kommunikatsiooni peadirektoraadi korraldatud Eurobaromeetri standarduuringute (avaliku arvamuse ja kodanike kaasamise üksus) metoodikat.⁵ Intervjuud toimusid näost näkku kas füüsiliselt inimeste kodudes või kaugvideosuhtluse kaudu asjakohases riigikeeles. Video kaugintervjuud („veebipõhine näost näkku“ või CAVI, arvutipõhine videointervjuu), mis toimusid ainult Tšehhis, Taanis, Maltal ja Soomes. Käesolevale aruandele on lisatud tehniline märkus Veriani võrgustiku liikmesinstituutide korraldatud intervjuude kohta.

Soovime tänada inimesi üle kogu Euroopa Liidu, kes on pakkunud oma aega selles küsitluses osalemiseks.

Ilma nende aktiivse osaluseta ei oleks see uuring olnud võimalik.

Märkus: Käesolevas aruandes viidatakse ELi riikidele nende ametlike lühenditega, mis on loetletud allpool:

Belgia	BE	Leedu	LT
Bulgaaria	BG	Luksemburg	LU
Tšehhi	CZ	Ungari	HU
Taani	DK	Malta	MT
Saksamaa	DE	Madalmaad	NL
Eesti	EE	Austria	AT
Iirimaa	IE	Poola	PL
Kreeka	EL	Portugal	PT
Hispaania	ES	Rumeenia	RO
Prantsusmaa	FR	Sloveenia	SI
Horvaatia	HR	Slovakkia	SK
Itaalia	IT	Soome	FI
Küprose Vabariik	CY*	Rootsi	SE
Läti	LV		

Euroopa Liit – 27 liikmesriigi kaalutud keskmine EL 27

* Küpros tervikuna on üks Euroopa Liidu 27 liikmesriigist. Siiski on *acquis communautaire* peatatud riigi selles osas, mis ei ole Küprose Vabariigi valitsuse kontrolli all. Praktilistel põhjustel kuuluvad kategooriasse „CY“ ja EL 27 keskmise hulka ainult need küsitlused, mis viidi läbi Küprose Vabariigi valitsuse kontrolli all olevas riigi osas.

5 Eurobaromeetri metoodilised lähenemisviisid:
<https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

Peamised järeldused

Kutseharidust ja -õpet peetakse kvaliteetseks ja töökohale vastavaks ning seda soovitatakse kõige sagedamini haridusteena, kuigi üldharidus säilitab positiivsema kuvandi

- Kaks eurooplast kolmest (67%) ütleb, et kutseharidust ja -õpet nähakse nende riigis positiivses valguses, samas kui 73% usub, et kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet.
- Arvatakse, et kutseharidus ja -õpe õpetab tööga seotud tehnilisi oskusi (85% vastanutest), võtab tööle pädevaid õpetajaid (79%) ja tagab juurdepääsu kaasaegsele taristule (78%).
- Enam kui pooltel (52%) füüsilisest isikust ettevõtjatel on kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioon, mis rõhutab selle võimaluse rolli füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ja ettevõtete loomise toetamisel.
- Kaks kolmandikku (67%) usub, et kutseharidus ja -õpe pakub võimalust ülikooliõpinguteks, ning sama suur osa arvab, et see pakub võimalusi välismaal õppimiseks.
- Viis kümnest eurooplastest soovitaks kutseharidust ja -õpet noortele, kes valivad keskhariduse, samas kui vähem kui neli kümnest (39%) soovitaks üldharidust. Kolmanda taseme hariduses soovitatakse suurema tõenäosusega ka kõrgema taseme kutseõpet (52%) kui akadeemilisi kursusi (35%).
- Sellest hoolimata usub kolm neljandikku vastanutest (75%), et üldharidusel on kutseharidusest ja -õppest positiivsem kuvand, ning rohkem kui kaheksa vastajat kümnest (82%) usub, et heade õpitulemustega inimesi juhitakse kutseõppest eemale.

Kutsehariduse ja -koolituse valimisel on peamine tegur vajadus töökoha ja sissetuleku järele

- Rohkem kui pooled eurooplased (53%) mainivad vajadust leida töökoht ja teenida kiiresti raha kui peamist tegurit, mis mõjutab noori valima kutseharidust ja -koolitust, ning see on juhtiv tegur 24 liikmesriigis.
- Vanemate nõuanded (35%) on mõjukamad kui õpetajate nõuanded (28%), samas kui kutsehariduse ja -õppe (16%) ning sotsiaalmeedia (14%) prestiižil on palju väiksem kaal. See näitab, et kutsehariduse staatuse tõstmiseks avalikus arutelus on palju võimalusi.

- Üks viiest eurooplastest (21%) peab soovi hakata ettevõtjaks või füüsilisest isikust ettevõtjaks üheks peamiseks teguriks kutsehariduse ja -koolituse valimisel.

Kutsehariduse ja -õppega seotud töökohad, mille järele on nõudlus, mis on hästi tasustatud ja keskkonnahoidlikud

- Rohkem kui kaheksa eurooplast kümnest (82%) ütleb, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonide tõttu on nõudlus töökohtade järele suur.
- Kaks kolmandikku (66%) ütleb, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa hästi tasustatud töökohad.
- Kaks kolmandikku (63%) eurooplastest ütleb, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid viivad töökohtadeni, mis aitavad kaasa rohepöördele.

Arvamused põhi- ja pehmete oskuste ning kaasatuse kohta lahknevad

- Pooled eurooplased ütlevad, et kutsehariduse ja -õppe programmides ei õpetata põhioskusi, nagu kirjaoskus või digikirjaoskus, ning valdkonnaüleseid oskusi, nagu suhtlemine või kriitiline mõtlemine.
- Kaks kolmandikku eurooplastest ütleb, et kutsehariduse ja -õppe programmid on piisavalt kaasavad, et toetada õppijaid, kes seisavad silmitsi takistustega, kuigi arvamused on liikmesriigiti väga erinevad.

Põlvkondadevaheline lõhe kujundab seda, kuidas kutseharidust ja -õpet tajutakse ja soovitatakse

- 15-24-aastased noored ütlevad suurema tõenäosusega, et õpetajad ja nõustajad ei tegele piisavalt soolise kallutatusega, enne kui õpilased valivad üld- ja kutsehariduse vahel. Seda tajub kõige nooremast vanuserühmast 62 % ning 55-aastastest ja vanematest 52 %.
- Nooremate vastajate kutsehariduses ja -koolituses osalemise määr (46%) on madalam kui 25–54-aastastel (52–53%) ning nad kalduvad rohkem soovutama üldist kutseharidust (53% vs. 33% üle 55-aastaste seas), mis näitab selget põlvkondadevahelist hoiakute pöördumist.

- 20-aastaselt või vanemalt haridusest lahkunud vastajad soovivad siiski vähem kutseharidust (43%) kui need, kes lahkusid 16-19-aastaselt (58%).

Soolised stereotüübid on valdavad haridustee ja kohapealsete valikute puhul

- Rohkem kui pooled eurooplased ütlevad, et STEM-valdkonnaga seotud kutsehariduse ja -õppe valdkonnad sobivad meestele paremini, kuid liikmesriigiti on erinevused suured, ulatudes 86 %-st Ungaris ja Slovakkias vaid 15 %-ni Rootsis.
- Ligikaudu seitse vastajat kümnest (71%) usub, et tehnilistest ainetest huvitatud naised suunatakse üldharidusse, samas kui peaaegu seitse vastajat kümnest (69%) ütleb, et naised saavad STEM-valdkonnaga seotud kutsehariduses ja -koolituses vähem julgustust kui mehed.
- Seitse kümnest eurooplasest ütleb, et mehed, kes ei ole kõrgharidusega, seisavad silmitsi suurema survega kui naised, et valida üldhariduse asemel kutseharidus ja -õpe.
- Rohkem kui pooled (57%) ütlevad, et hooldus- või* teenustega seotud kutseharidus- ja -koolitusvaldkondades töötavad mehed seisavad silmitsi sotsiaalse häbimärgistamisega, mis näitab piiranguid mõlema soo liikumisteede valikul.

I. Kutsehariduse ja - koolituse tulemused tööturul

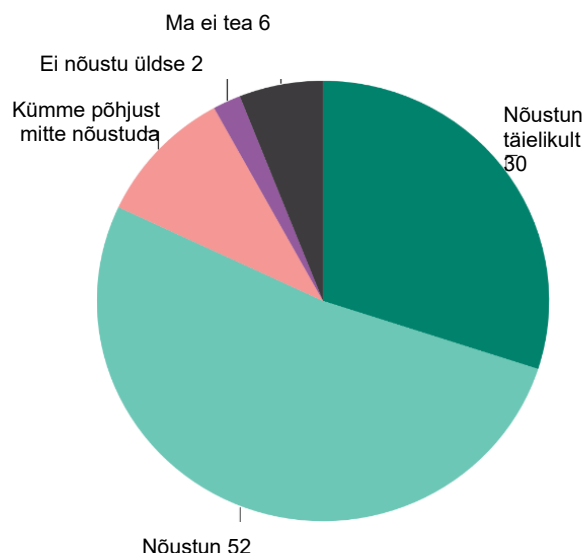
1. Kutseharidus ja -õpe toob kaasa suure nõudlusega töökohad

Rohkem kui kaheksa ELi kodanikku kümnest ütleb, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga kaasnevad töökohad, mille järele on tööturul suur nõudlus

Kogu Euroopa Liidus usub 82 % vastanutest, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mille järele on nende riigi tööturul suur nõudlus, sealhulgas 30 % vastanutest, kes on väitega täielikult nõus, ja 52 % vastanutest, kes kalduvad sellega nõustuma.⁶ Vaid 12% ei nõustu, samas kui 6% ei tea.

Seda üldist järeldust saab aja jooksul võrrelda kokkuleppe suurenemisega võrreldes 2011. aasta tulemustega ; Cedefopi 2016. aasta uuringus (EL 28) uskus 86 % vastanutest, et kutsehariduses osalejad õppisid tööandjatele vajalikke oskusi,⁷ samas kui 2011. aasta Eurobaromeetri kutsehariduse ja -õppe uuringus (EL 27) leidis 73 % vastanutest, et kutseharidus ja -õpe tõi kaasa kutsealad, mille järele on tööturul suur nõudlus.⁸

küsimus: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mille järele on tööturul suur nõudlus [MEIE RIIGI] (EL 27) (%)

6 Küsimus 8.4 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mille järele on tööturul suur nõudlus (MEIE RIIGIS).

7 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Küsimuste sõnastus erineb praegusest uuringust: „Järgmised väited puudutavad töökohti, mida inimesed võivad pärast kutsekeskharidust saada. Mil määral nõustute või ei nõustu igapäevaga neist? – Kutsehariduses õppivad inimesed omandavad oskused, mida tööandjad teie riigis vajavad“

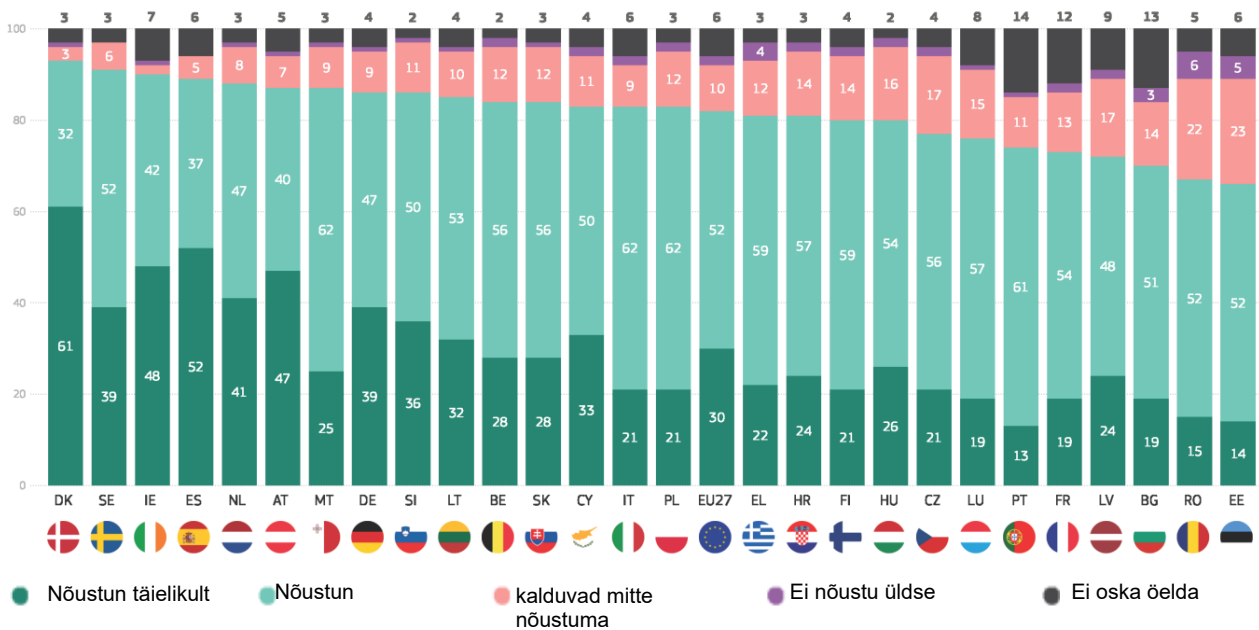
8 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Küsimused ja vastused 10.11. Küsimuste sõnastus erineb praegusest uuringust ja viitab kutseharidusele ja -koolitusele üldiselt, mitte konkreetselt esmasele kutseharidusele ja -koolitusele: „Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutseharidus ja -õpe viib kutsealadeni, mille järele on tööturul suur nõudlus.“

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“

I. Kutsehariduse ja -koolituse tulemused tööturul

Käesolevas uuringus on arvamused liikmesriigiti erinevad, kusjuures suurim üksmeel registreeriti Taanis (93 %), Rootsis (91 %) ja Iirimaa (90 %). Madalaim tase registreeriti Eestis (66%), Rumeenias (67%) ja Bulgaarias (70%). 19 liikmesriigis nõustub vähemalt kaheksa vastanut kümnest, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mille järele on tööturul suur nõudlus.

Küsimus 8.4 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega:- Kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mille järele on tööturul suur nõudlus (MEIE RIIGIS) (%)

I. Kutsehariduse ja -koolituse tulemused tööturul

Arvamused selle kohta, mil määral kutsequalifikatsioonid viivad suure nõudlusega töökohtadeni, erinevad sotsiaaldemograafiliste ja suhtumuslike tegurite poolest järgmiselt.

- 88% vastanutest, kes väidavad, et kutseharidust ja -õpet nähakse nende riigis positiivses valguses, ja 74% neist, kes teatavad, et seda nähakse negatiivses valguses, on seisukohal, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa suure nõudlusega töökohad.
- Kokkulepe on levinum vastajate seas, kes usuvad, et noored saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet (88%), kui nende seas, kes usuvad, et nad seda ei saa (75%).
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate lõikes on mõned erinevused: 85 % juhtidest usub, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga kaasneb nõudluspõhine töö, võrreldes 79 %-ga kodustest inimestest,⁹ töötutest vastajatest ja üliõpilastest.
- Vastajad, kes lõpetasid oma hariduse 20-aastaselt või hiljem, usuvad kõige tõenäolisemalt, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooni omandamisega kaasneb suur nõudlus töökohtade järele (84%), neile järgnevad need, kes lõpetasid hariduse 16–19-aastaselt (82%), ja need, kes lõpetasid hariduse 15-aastaselt või nooremalt (77%).
- Samuti esineb vastajate vanuse järgi vaid väikesi erinevusi. Ta jagab seisukohta, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa suure nõudlusega töökohad, mis on kõige suuremad 40–54-aastaste hulgas (83%), vähenedes vaid veidi – 55-aastaste ja vanemate seas 82%-ni, 25–39-aastaste seas 81%-ni ja 15–24-aastaste vastajate seas 79%-ni.
- Sooline tajumine erineb vaid marginaalselt.
- Erinevused nende vahel, kes ise osalesid kutsehariduses ja -koolituses, ning nende vahel, kes seda ei teinud, on samuti marginaalsed.

QB8.4 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mille järele on tööturul suur nõudlus (MEIE RIIGIS) (%-EL)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	82	12	6
Sugu			
Mees	83	12	5
Naine	81	13	6
Vanus			
15-24	79	16	5
25-39	81	14	5
40-54	83	12	5
>=55	82	11	7
Haridus (lõpp)			
<=15	77	11	
16-19	82	13	5
>=20	84	11	5
Ikka veel õpib	79	14	7
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	81	14	5
Juhid	85	11	4
Muud valged kraed	83	13	4
Käsitöölised	83	12	5
Majaelanikud	79	14	7
Töötu	79	15	6
Pensionile jäänud	81	11	8
Üliõpilased	79	15	6
Subjektiivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	82	12	6
Väike või keskmise suurusega linn	81	13	6
Suurlinn	84	11	5
Kutsealugõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	88	9	3
Negatiivne	74	21	5
Kunagi osalenud kutsealugõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	84	12	4
Ei	80	13	7

9 Majaelanikud on määratletud kui isikud, kes vastutavad tavaliste ostude eest ja hooldavad kodu eest või kellel puudub praegune töökoht, kes ei tööta

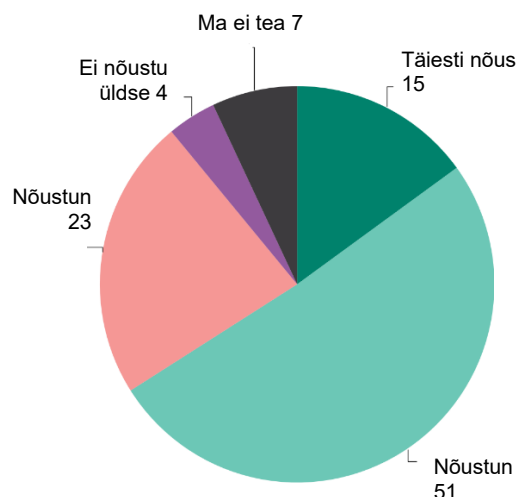
2. Kutseharidus ja -õpe toob kaasa hästi tasustatud töökohad

Kaks kolmandikku ELi kodanikest arvab, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa hästi tasustatud töökohad

Kogu Euroopa Liidus usub 66 % vastanutest, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa hästi tasustatud töökohad, sealhulgas 15 % nõustub täielikult ja 51 % kaldub nõustuma.¹⁰ Ligikaudu veerand vastanutest (27%) ei nõustu selle väitega, samas kui 7% ei tea seda.

Seda tulemust võib võrrelda varasemate uuringute tulemustega, kusjuures üldiselt on suurenenud nende vastajate osakaal, kes on selle väitega nõus: Cedefopi 2016. aasta uuringus (EL 28) leiti, et 60 % vastanutest arvas, et kutseharidus ja -koolitus toob kaasa hästi tasustatud töökohad,¹¹ samas kui 2011. aasta Eurobaromeetri kutseharidus- ja -koolitusuuringus (EL 27) ütles 55 %, et kutseõpe toob kaasa hästi tasustatud töökohad.¹²

QB8.2: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa hästi tasustatud töökohad (EL 27) (%)

10 Küsimus 8.2 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa hästi tasustatud töökohad.

11 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Küsimuste sõnastus erineb praegusest uuringust: „Järgmised avaldused puudutavad töökohti, mida inimesed võivad pärast kutsekeskharidust saada. Mil määral nõustute või ei nõustu igaüks neist? — Kutseharidus toob kaasa hästi tasustatud töökohad“.

12 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Küsimuste sõnastus erineb praegusest uuringust ja selles kasutatakse mõistet „kutseharidus ja -koolitus“, eristamata esmast ja jätkuvat kutseharidust ja -koolitust. QA10.9: „Kutseharidus ja -koolitus toob kaasa hästi tasustatud töökohad“.

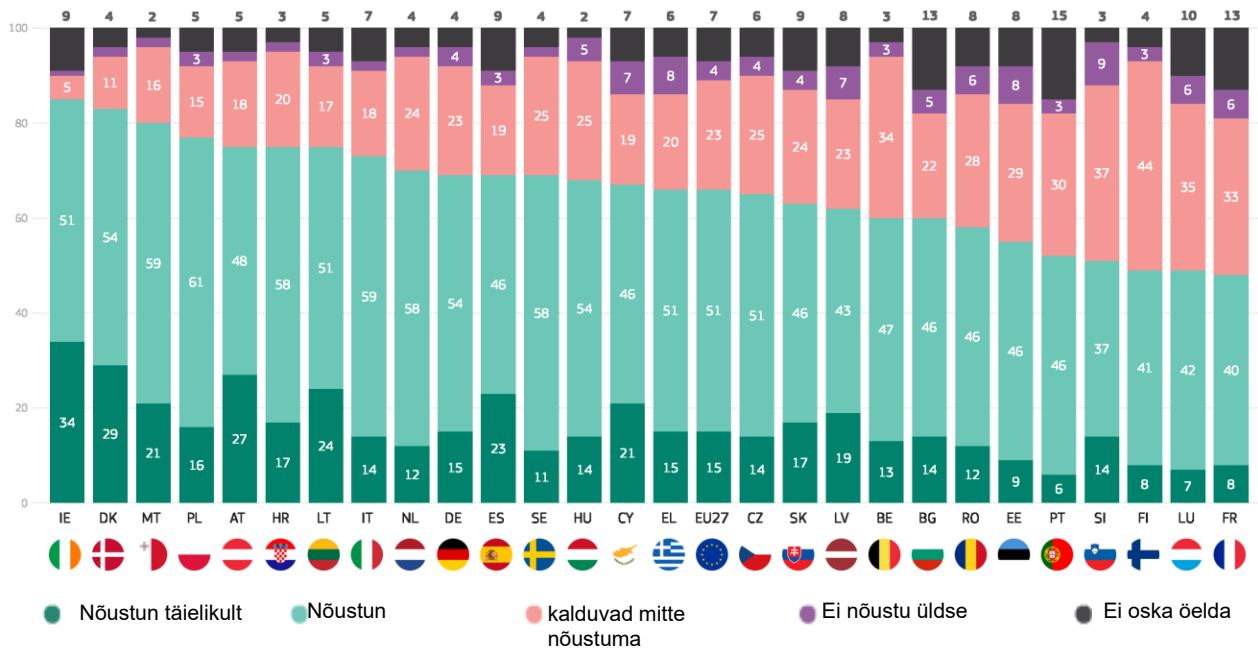
I. Kutsehariduse ja -koolituse tulemused tööturul

Käesolevas uuringus kajastub see tulemus ka kutsehariduses ja -koolituses osalemise mustrites: füüsilisest isikust ettevõtjatest vastajate kutsehariduses ja -koolituses osalemise määr on üks kõrgemaid (52 %), mis osutab tugevale seosele kutsehariduse ja -koolituse võimaluste ning ettevõtluskarjääri vahel (vt jaotis III.2 kutsehariduses ja -koolituses osalemise mustrite kohta ühiskondlik-ametialaste kategooriate kaupa).

Vähemalt pooled vastanutest 24 liikmesriigis usuvad, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa hästi tasustatud töökohad.

Arvamused on liikmesriigiti erinevad, kusjuures kõige rohkem nõustatakse Iirimaa (85%), Taanis (83%) ja Maltal (80%). Madalaim tase on Prantsusmaal (48%) ning

Küsimus 8.2 Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu kõigi järgmiste väidetega:- IVET qualifications too good jobs (IVET qualifications bring good jobs) (%)

Luksemburgis ja Soomes (mõlemas 49%).

I. Kutsehariduse ja -koolituse tulemused tööturul

Arvamused selle kohta, mil määral kutsequalifikatsioonid viivad hästi tasustatud töökohtadeni, sõltuvad sotsiaaldemograafilistest ja hoiakulistest teguritest järgmiselt.

- 75 % vastanutest, kes väidavad, et kutseharidust ja -õpet peetakse nende riigis positiivseks, ja 50 % neist, kes on teatanud negatiivsest suhtumisest, on seisukohal, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonide tulemuseks on hästi tasustatud töökohad.
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate vahel on mõned silmatorkavad erinevused: 68 % valgetest kaelarihmastest ja 67 % töölistest usub, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa hästi tasustatud töökohad, võrreldes 60 % töötute vastajatega.
- Vastajad, kes lõpetasid hariduse 16-19-aastaselt, nõustuvad selle väitega suurema tõenäosusega (68%) kui need, kes lõpetasid hariduse 15-aastaselt või nooremalt või kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või hiljem (vastavalt 64 ja 65 %).
- Uskumus, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa hästi tasustatud töökohad, on vanuseti veidi erinev, ulatudes 67 %-st 40-aastastest ja vanematest (40–54-aastased, 55-aastased ja vanemad) ning 65 %-st 25–39-aastastest kuni 63 %-ni 15–24-aastastest vastajatest.

QB8.2 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa hästi tasustatud töökohad (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	66	27	7
Sugu			
Mees	67	27	6
Naine	64	28	8
Vanus			
15-24	63	31	6
25-39	65	29	6
40-54	67	28	5
>=55	67	24	9
Haridus (lõpp)			
<=15	64	24	12
16-19	68	26	6
>=20	65	29	6
Ikka veel õpib	59	33	8
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	65	30	5
Juhid	66	28	6
Muud valged kraed	68	27	5
Käsitöölised	67	27	6
Majaelanikud	62	28	10
Töötu	60	33	7
Pensionile jäänud	66	24	10
Üliõpilased	62	31	7
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	65	28	7
Väike või keskmise suurusega linn	66	27	7
Suurlinn	66	27	7
Kutsealgsõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	75	20	5
Negatiivne	50	44	6
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	68	28	4
Ei	64	27	9

3. Laiem arusaam tööturust

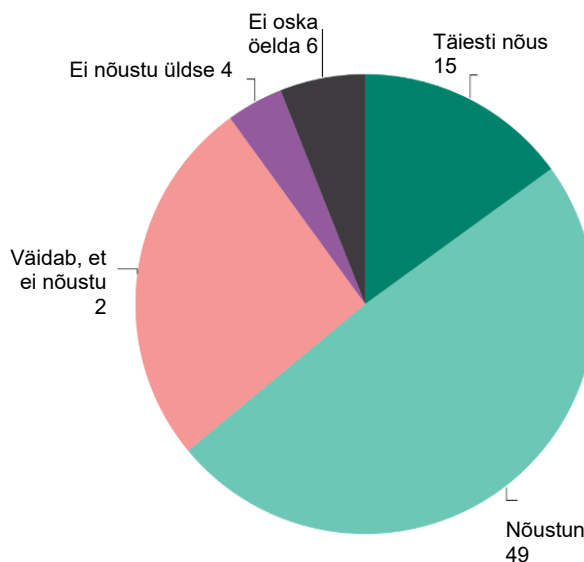
Ligikaudu kaks kolmandikku ELi kodanikest ütleb, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga kaasnevad töökohad, mida ühiskonnas kõrgelt hinnatakse

Kogu Euroopa Liidus usub 64 % ELi kodanikest, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid viivad ühiskonnas kõrgelt hinnatud töökohtadeni, sealhulgas 15 % nõustub täielikult ja 49 % kaldub nõustuma.¹³ Peaaegu kolmandik ei nõustu (30%), samas kui 6% ei tea. Võrreldes 2016. aastaga, mil 60 % vastanutest uskus, et kutseharidus on mõeldud töökohtadele, mida nende riigis kõrgelt hinnatakse, on üldine kokkulepe suurenenud.¹⁴

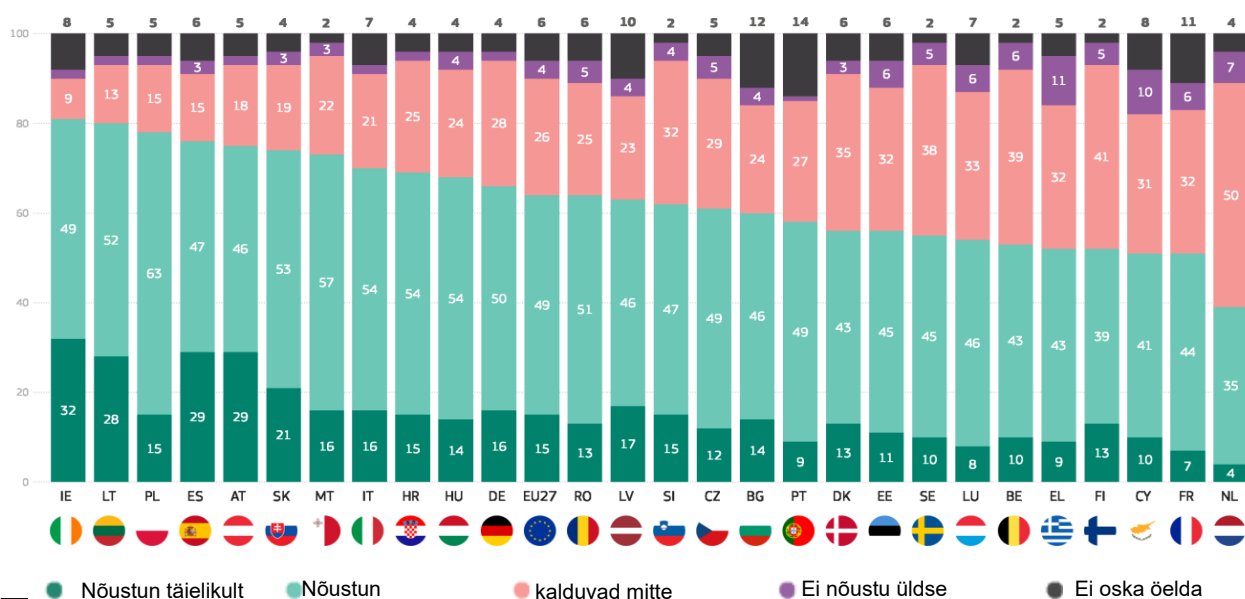
Käesolevas uuringus nõustuvad vähemalt pooled 26 liikmesriigi vastajatest, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mida ühiskonnas kõrgelt hinnatakse.

Arvamused on liikmesriigiti erinevad, kusjuures kõrgeim kokkuleppe tase registreeriti Lirimaa (81%), Leedus (80%) ja Poolas (78%). Madalaim tase registreeriti Madalmaades (39%) ning Prantsusmaal ja Küprosel (mõlemas 51%).

QB8.3: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa ühiskonnas kõrgelt hinnatud töökohad (EL 27) (%)

Küsimus 8.3 Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu kõigi järgmiste väidetega: - kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mida ühiskonnas kõrgelt hinnatakse (%)

13 Küsimus 8.3 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid viivad töökohtadeni, mida ühiskonnas kõrgelt hinnatakse.

14 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Küsimuse sõnastus oli 2016. aastal veidi erinev: „Järgmised avaldused puudutavad töökohti, mida inimesed võivad pärast kutsekeskharidust saada. Mil määral nõustute või ei nõustu igaüks neist? -Kutseharidus viib töökohti, mis on kõrgelt hinnatud oma riigis”

I. Kutsehariduse ja -koolituse tulemused tööturul

Arvamused selle kohta, mil määral kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid viivad ühiskonnas kõrgelt hinnatud töökohtadeni, erinevad sotsiaaldemograafiliste ja hoiakuliste tegurite poolest järgmiselt.

- Kutsehariduse ja -koolituse tajumisel on taas oluline mõju tulemustele. Rohkem kui kolm neljandikku vastanutest (76%), kes usuvad, et kutsehariduse ja -õppe tajumine on positiivne, nõustub, et kutseharidus ja -õpe toob kaasa töökohad, mida ühiskonnas kõrgelt hinnatakse, võrreldes ainult 42%-ga, kes usuvad, et kutseharidusel ja -õppel on negatiivne kuvand.
- Ameti- ja kutsealade kategooriate vahel on mõned silmatorkavad erinevused: 68 % füüsilise töö tegijatest ja majatöötajatest nõustub, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga kaasneb kõrgelt hinnatud töökoht, võrreldes 57 % õpilastega.
- See veendumus väheneb vanuse vähenemisega: 55-aastastest ja vanematest vastajatest 67%-lt 65%-le 40-54-aastastest, 25-39-aastastest 63%-le ja 15-24-aastastest 58%-le.
- Vastajad, kes lõpetasid hariduse 16-19-aastaselt, nõustuvad kõige tõenäolisemalt sellega, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga kaasneb kõrgelt hinnatud töökoht (68%), millele järgnevad 15-aastased või nooremad (66%) ja 20-aastased või vanemad (60%). Seda arvamust jagab 54 % vastanutest, kes alles õpivad.
- Vastajad, kes ise osalesid kutsehariduses ja -koolituses, nõustuvad väitega suurema tõenäosusega kui need, kes seda ei teinud (68% vs. 60%).
- Soolised erinevused puuduvad.

Q88.3 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa ühiskonnas kõrgelt hinnatud töökohad (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	64	30	6
Sugu			
Mees	64	30	6
Naine	64	29	7
Vanus			
15-24	58	37	5
25-39	63	32	5
40-54	65	31	4
>=55	67	25	8
Haridus (lõpp)			
<=15	66	22	12
16-19	68	26	6
>=20	60	35	5
Ikka veel õpib	54	40	6
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	60	35	5
Juhid	61	34	5
Muud valged kraed	66	30	4
Käsitöölised	68	27	5
Majaelanikud	68	25	7
Töötu	59	34	7
Pensionile jäänud	66	25	9
Üliõpilased	57	38	5
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	66	28	6
Väike või keskmise suurusega linn	63	31	6
Suurlinn	63	31	6
Kutsealõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	76	20	4
Negatiivne	42	53	5
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	68	28	4
Ei	60	32	8

I. Kutsehariduse ja -koolituse tulemused tööturul

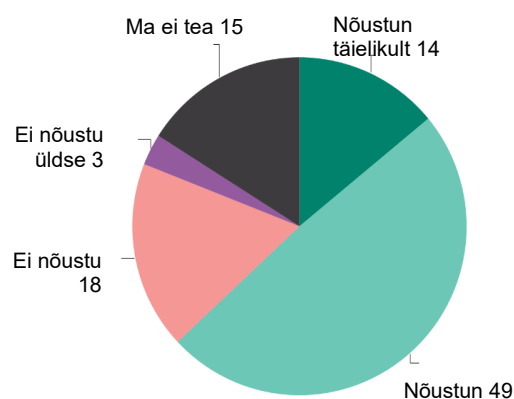
Ligikaudu kaks kolmandikku ELi kodanikest nõustub, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mis aitavad kaasa rohepöördele

Kogu Euroopa Liidus nõustub 63 % ELi kodanikest väitega, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid viivad töökohtadeni, mis aitavad kaasa rohepöördele, sealhulgas 14 % nõustub täielikult ja 49 % kaldub nõustuma.¹⁵ Ligikaudu iga viies vastaja (21%) ei ole sellega nõus, samas kui 16% ei tea seda.

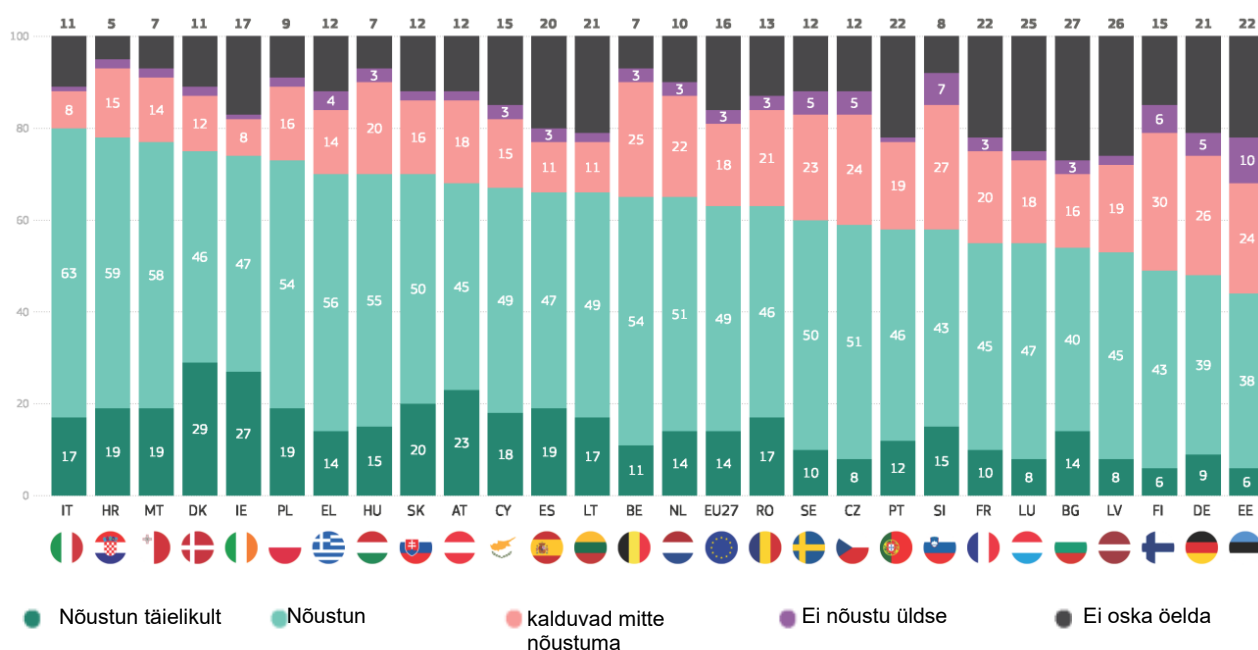
25 liikmesriigis väidab vähemalt pool vastanutest, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid viivad töökohtadeni, mis aitavad kaasa rohepöördele.

Arvamused on liikmesriigiti erinevad, kusjuures kõige rohkem nõustuti Itaalias (80%), Horvaatias (78%) ja Maltal (77%). Madalaim tase registreeriti Eestis (44%), Saksamaal (48%) ja Soomes (49%).

QB8.5: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - WETi kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mis aitavad kaasa rohepöördele (EL 27) (%)

Küsimus 8.5 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe kvantitatiivne maht toob kaasa töökohad, mis aitavad kaasa rohepöördele (%)

15 Küsimus 8.5 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid viivad töökohtadeni, mis aitavad kaasa rohepöördele.

I. Kutsehariduse ja -koolituse tulemused tööturul

Arvamused selle kohta, mil määral kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid viivad töökohtadeni, mis aitavad kaasa rohepöördele, erinevad sotsiaal-demograafiliste ja hoiakuliste tegurite poolest järgmiselt.

- Vastajad, kes peavad kutseharidust ja -õpet oma riigis positiivseks, leiavad suurema tõenäosusega, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid viivad töökohtadeni, mis aitavad kaasa rohepöördele (69% vs. 53%).
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate vahel on mõned erinevused: lihttöölised usuvad kõige tõenäolisemalt, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga kaasnevad töökohad, mis aitavad kaasa rohepöördele (67 %), võrreldes 60 % juhtide ja pensionile jäänud vastajatega.
- Vastajad, kelle haridustee lõppes 16-aastaselt või hiljem, arvavad suurema tõenäosusega, et kutseharidus ja -õpe aitab kaasa rohepöördele, kui need, kelle haridustee lõppes 15-aastaselt või varem (64% vs. 58%).
- Subjektiivne linnastumine on erinev: suurlinnades nõustus väitega 66 % vastanutest ja maapiirkondades või külates 61 %.
- Vanuselised erinevused on marginaalsed. Kokkulepe, et kutseharidus ja -õpe toob kaasa rohepööret toetavaid töökohti, on kõige tugevam 15–24aastaste ja 40–54aastaste vanuserühmas (65 %), millele järgneb 25–39aastaste rühm (64 %). See on madalaim 55+ rühmas (61%).

QB8.5 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mis aitavad kaasa rohepöördele (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	63	21	16
Sugu			
Mees	64	21	15
Naine	62	21	17
Vanus			
15-24	65	25	10
25-39	64	24	12
40-54	65	21	14
>=55	61	18	21
Haridus (lõpp)			
<=15	58	16	26
16-19	64	20	16
>=20	64	23	13
Ikka veel õpib	63	24	13
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	65	22	13
Juhid	60	24	16
Muud valged kraed	67	21	12
Käsitöölised	66	21	13
Majaelanikud	64	17	19
Töötu	61	22	17
Pensionile jäänud	60	17	23
Üliõpilased	63	26	11
Subjektiivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	61	21	18
Väike või keskmise suurusega linn	63	21	16
Suurlinn	66	20	14
Kutsealugõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	69	18	13
Negatiivne	53	31	16
Kunagi osalenud kutsealugõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	63	22	15
Ei	63	20	17

II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja - koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

1. Üldine ülevaade kutseharidusest ja -õppes riigis

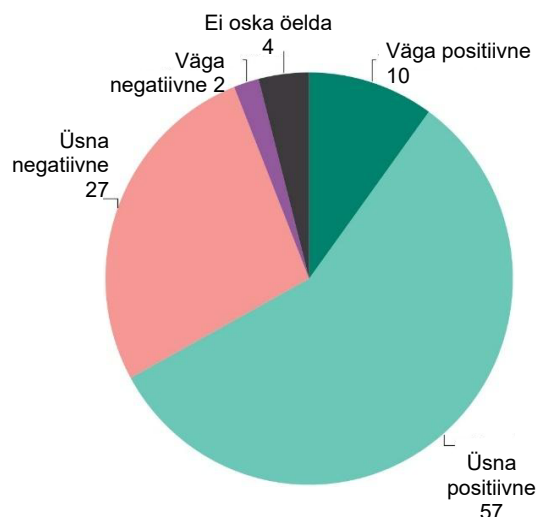
Kaks kolmandikku ELi kodanikest arvab, et kutseharidust ja -õpet nähakse nende riigis positiivses valguses

Kogu Euroopa Liidus arvab 67 % ELi kodanikest, et kutseharidust ja -õpet vaadeldakse nende riigis positiivses valguses, sealhulgas 10 % arvab, et see on väga positiivne, ja 57 % arvab, et see on üsna positiivne.¹⁶ Ligikaudu kolm vastanut kümnest arvab, et kutseharidust ja -koolitust käsitletakse negatiivselt, mis tähendab, et 27 % vastanutest suhtub sellesse võrdlemisi negatiivselt ja 2 % väga negatiivselt. Need tulemused on aja jooksul suhteliselt stabiilsed. Cedefopi 2016. aasta uuringus (EL 28) ütles 67 % vastanutest, et teise taseme ülemise astme kutseharidusel ja -koolitusel on nende riigis positiivne kuvand,¹⁷ ning 71 % 2011. aasta Eurobaromeetri uuringus kutsehariduse ja -koolituse kohta (EL 27) vastanutest nõustus samuti¹⁸ sellega.

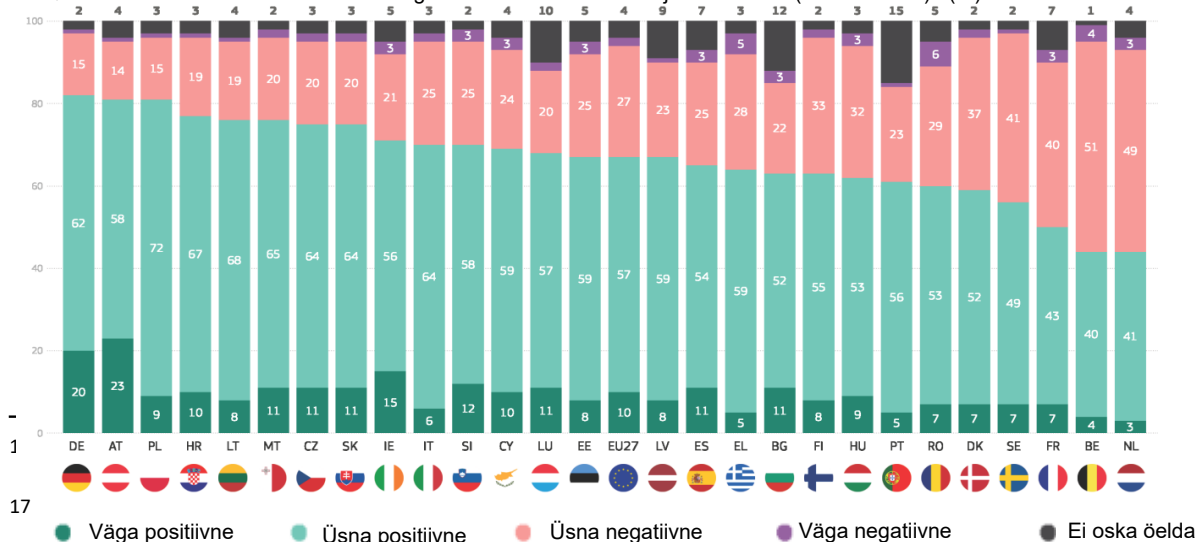
Käesolevas uuringus tajutakse kutseharidust ja -õpet ELi liikmesriikides väga erinevalt. Positiivset tajumist täheldati kõige rohkem Saksamaal (82%), Austrias ja Poolas (mõlemas 81%), Horvaatias (77%) ning Leedus ja Maltal (mõlemas 76%). Kõige vähem on positiivseid

hinnanguid Belgias ja Madalmaades (mõlemas 44 %), Prantsusmaal (50 %) ja Rootsis (56 %).

QB6: Kuidas suhtutakse Teie arvates algatuslikku kutseharidusse ja -koolitusse (MEIE RIIGIS)? (EL 27) (%)

QB6. Kuidas suhtutakse Teie arvates algatuslikku kutseharidusse ja -koolitusse (MEIE RIIGIS)? (%)

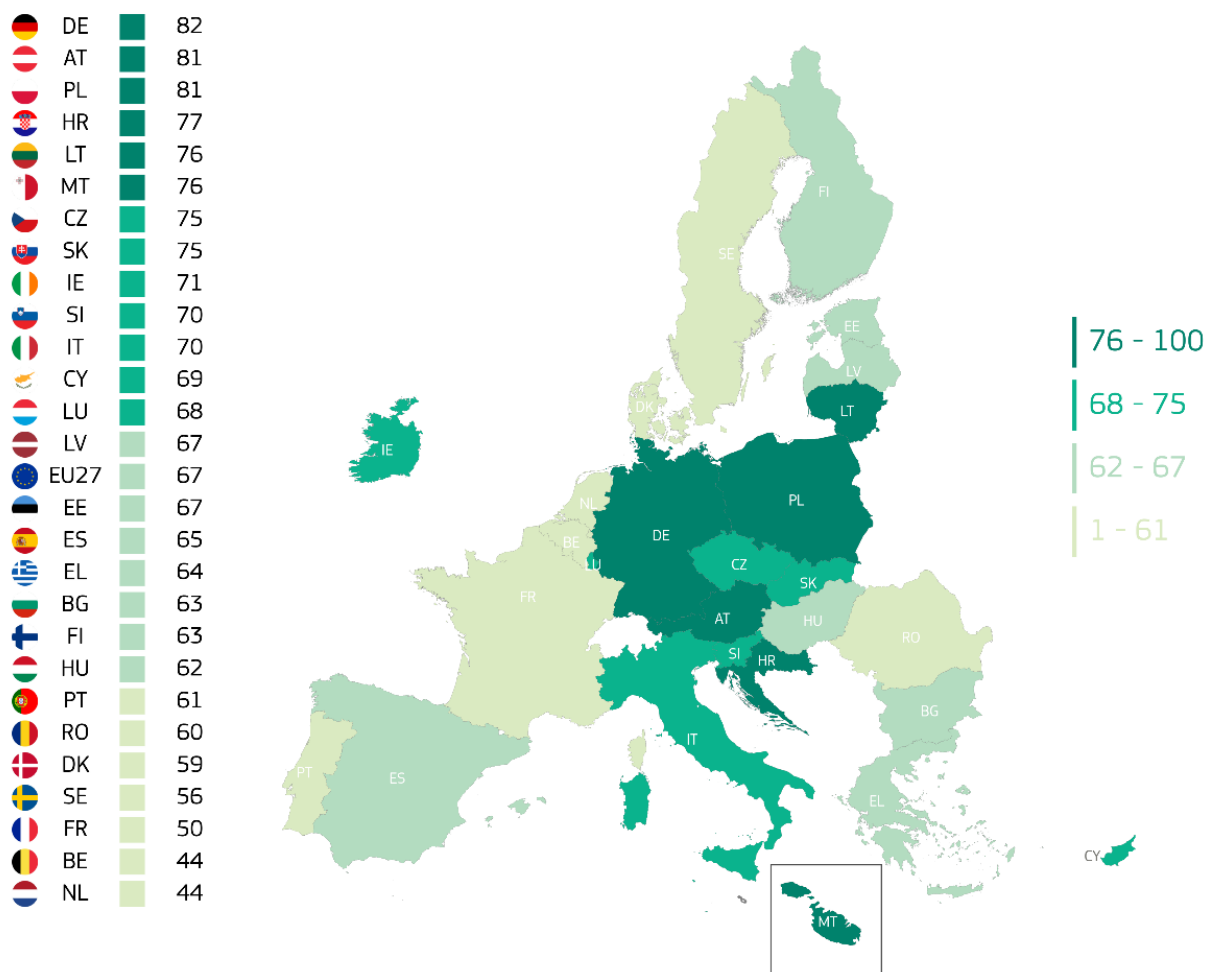

countryB=EU28. Küsimuste sõnastus erineb praegusest uuringust: küsimus: „Kas te ütleksite, et praegu on 16–18aastaste kutsekeskharidusel teie riigis positiivne või negatiivne kuvand?“

18 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Küsimuste sõnastus erineb praegusest uuringust ja selles kasutatakse mõistet „kutseharidus ja -koolitus“, eristamata esmast ja jätkuvat kutseharidust ja -koolitust. Küsimus 9: „Ja kas Teie arvates on kutseharidusel ja -koolitusel (MEIE RIIGIS) väga positiivne, üsna positiivne, üsna negatiivne või väga negatiivne kuvand?“

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
 II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

QB6: Kuidas suhtutakse Teie arvates algatuslikku kutseharidusse ja -koolitusse (MEIE RIIGIS)? - Positiivne (EL 27) kokku (%)

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

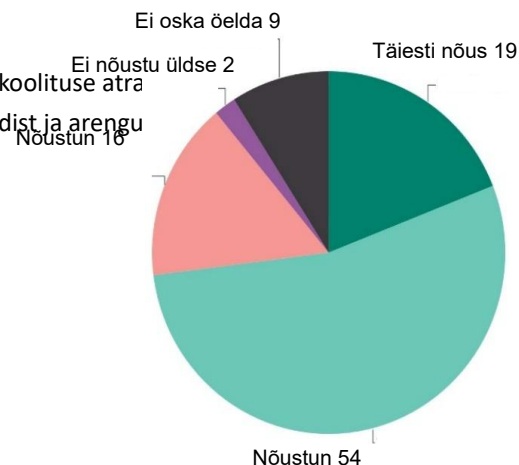
Esmase kutsehariduse ja -koolituse käsitlemisel on eurooplaste sotsiaal-demograafilisi ja hoiakulisi erinevusi, mis on järgmised.

- Positiivne suhtumine kutseharidusesse ja -õppesse on palju levinum vastajate seas, kes arvavad, et õpilased saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet (81%), kui nende seas, kes arvavad, et õpilased ei saa piisavalt teavet (42%).
- Need, kes usuvad, et kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet, hindavad kutseharidust ja -õpet suurema tõenäosusega positiivselt (76%) kui need, kes seda seisukohta ei pea (42%).
- Vastajad, kes usuvad, et kutseharidus ja -koolitus toob kaasa hästi tasustatud töökohad, teatavad suurema tõenäosusega positiivsest suhtumisest kutseharidusse ja -koolitusse (76%) kui need, kes seda ei tee (50%).
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate vahel on mõned märkimisväärsed erinevused: koduabilised, pensionärid ja füüsilise töö tegijad ütlevad kõige tõenäolisemalt, et esmast kutseharidust ja -koolitust peetakse positiivseks (69–70 %), võrreldes 60 %ga töötutest vastanutest.
- 55-aastastel ja vanematel vastajatel on kutseharidusest ja -õppest kõige tõenäolisemalt positiivne kuvand (68%), samas kui 15–24-aastaste vastajate seas on see näitaja 61%.
- Vastajad, kes lõpetasid hariduse 16–19-aastaselt, arvavad kõige tõenäolisemalt, et kutseharidusel ja -koolitusel on positiivne kuvand (70%) võrreldes 64%-ga nende seas, kes õppisid kuni 20-aastaseks saamiseni või kauem.
- Inimesed, kes usuvad, et STEM -ga seotud kutseharidus ja -koolitus sobib meeste paremini, suhtuvad kutseharidusse ja -koolitusse märkimisväärselt positiivsemalt kui need, kes seda seisukohta ei pea (72% võrreldes 61%-ga).
- Soolised erinevused on tühised.

QB6 Kuidas suhtutakse Teie arvates algatuslikku kutseharidusse ja -koolitusse (MEIE RIIGIS)?(%-EU)

	„Positiivne“ kokku	Kokku „negatiivne“	Ei tea
EL 27	67	29	4
Sugu			
Mees	67	29	4
Naine	66	29	5
Vanus			
15-24	61	36	3
25-39	66	31	3
40-54	67	29	4
>=55	68	26	6
Haridus (lõpp)			
<=15	69	21	10
16-19	70	26	4
>=20	64	33	3
Ikka veel õpib	60	36	4
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	66	31	3
Juhid	64	33	3
Muud valged kraed	68	30	2
Käsitöölised	69	27	4
Majaelanikud	70	25	5
Töötu	60	35	5
Pensionile jäänud	69	24	7
Üliõpilased	62	35	3
Subjektiivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	69	26	5
Väike või keskmise suurusega linn	65	31	4
Suurlinn	67	29	4
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	72	25	3
Ei	62	32	6

II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengu

2. Õppimise kvaliteet

Ligikaudu kolmveerand ELi kodanikest ütleb, et kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet

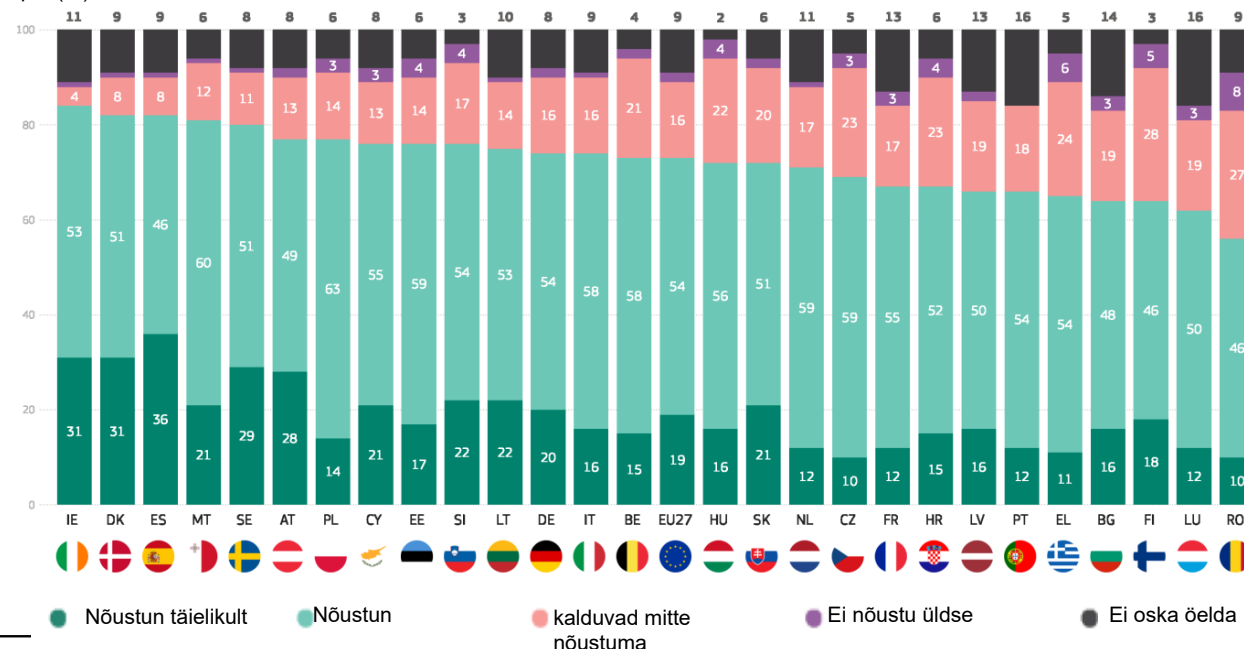
Kogu Euroopa Liidus nõustub 73 % vastanutest väitega, et kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet, sealhulgas 19 % nõustub täielikult ja 54 % kaldub nõustuma.¹⁹ Vaid 18% ei nõustu, samas kui 9% ei tea.

2011. aasta Eurobaromeetri uuringus kutsehariduse ja -õppe kohta (EL 27) ütles 75 % vastanutest, et kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset²⁰ õpet, mis kajastab täpselt Eurobaromeetri eriuuringu tulemusi.

Praeguses küsitluses on seisukohad liikmesriigiti erinevad, kusjuures suurim üksmeel registreeriti Iirimaa (84 %), Hispaanias ja Taanis (mõlemas 82 %) ning Maltal (81 %). Madalaim tase registreeriti Rumeenias (56%), Luksemburgis (62%) ning Bulgaarias ja Soomes (mõlemas 64%). Kõigis liikmesriikides nõustuvad vähemalt pooled vastanutest, et kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet.

Märkimisväärne osa vastanutest vastas „ei tea“, kusjuures kõrgeim määr oli Portugalis ja Luksemburgis (mõlemas 16 %).

Küsimus B7.1. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu 111a ead1 järgmiste väidetega:— IVET pakub kvaliteetset õpet (%)

19 Küsimus B7.1. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet.

20 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Küsimuste sõnastus erineb praegusest uuringust ja selles kasutatakse mõistet „kutseharidus ja -koolitus“, eristamata esmast ja jätkuvat kutseharidust ja -koolitust. QA10.1: „Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega. Kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet“.

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

Arvamused selle kohta, mil määral pakub kutseharidus ja -õpe kvaliteetset õpet, erinevad sotsiaaldemograafiliste ja hoiakuliste tegurite poolest järgmiselt.

- Vastajad, kes näevad kutseharidust ja -koolitust positiivses valguses, nõustuvad suurema tõenäosusega: 82 % neist, kes teatavad, et nende riigis tajutakse kutseharidust ja -koolitust positiivselt, nõustub selle väitega, samas kui 56 % neist, kes väidavad, et seda tajutakse negatiivselt.
- Seisukoht, et kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet, on levinum vastajate seas, kes tunnevad, et inimesed saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet (82%), kui nende seas, kes tunnevad, et nad seda ei saa (61%).
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate vahel on märkimisväärsed erinevusi, kuna füüsilise töö tegijad nõustuvad kõige tõenäolisemalt sellega, et kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet (75%) võrreldes 68% õpilastega.
- Subjektiivset linnastumist seostatakse ka erinevate vastustega, sest 76 % maapiirkondade või külade vastajatest nõustub selle väitega võrreldes 70 %ga väikeste või keskmise suurusega linnade vastajatest.
- Vanuse järgi on väikesed erinevused. 40–55-aastased vastajad nõustuvad kõige tõenäolisemalt sellega, et kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet (74%). 55-aastaste ja vanemate seas on see näitaja veidi langenud, ulatudes 73 %-ni, 25–39-aastaste seas 72 %-ni ja 15–24-aastaste vastajate seas 69 %-ni.
- Hariduse lõpu vanus mängib samuti väikest rolli. Usk, et kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet, on suurim 16–19-aastaste seas (74%), võrreldes 73%-ga neist, kes lõpetasid 20-aastaselt või hiljem, ja 71%-ga nendest, kes lõpetasid 15-aastaselt või nooremalt.
- Kutsekeskharidust soovitavad vastajad nõustuvad väitega suurema tõenäosusega (77%) kui üldkeskharidust soovitavad vastajad (70%).
- Vastajad, kes on ise kutsehariduses ja -koolituses osalenud, nõustuvad suurema tõenäosusega, et kutseharidus ja -koolitus pakub kvaliteetset õpet (76%) kui need, kes seda ei ole teinud (70%).
- Soolised erinevused tajumises on tühised.

QB7.1 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõpe pakub kvaliteetset õpet (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	73	18	9
Sugu			
Mees	72	19	9
Naine	73	18	9
Vanus			
15-24	69	24	7
25-39	72	21	7
40-54	74	19	7
>=55	73	16	11
Haridus (lõpp)			
<=15	71	15	14
16-19	74	18	8
>=20	73	18	9
Ikka veel õpib	67	23	10
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	71	21	8
Juhid	72	18	10
Muud valged kraed	72	20	8
Käsitöölised	75	19	6
Majaelanikud	70	20	10
Töötu	70	20	10
Pensionile jäänud	73	15	12
Üliõpilased	68	24	8
Subjektiivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	76	16	8
Väike või keskmise suurusega linn	70	20	10
Suurlinn	72	20	8
Kutsealgõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	82	12	6
Negatiivne	56	35	9
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	76	18	6
Ei	70	19	11

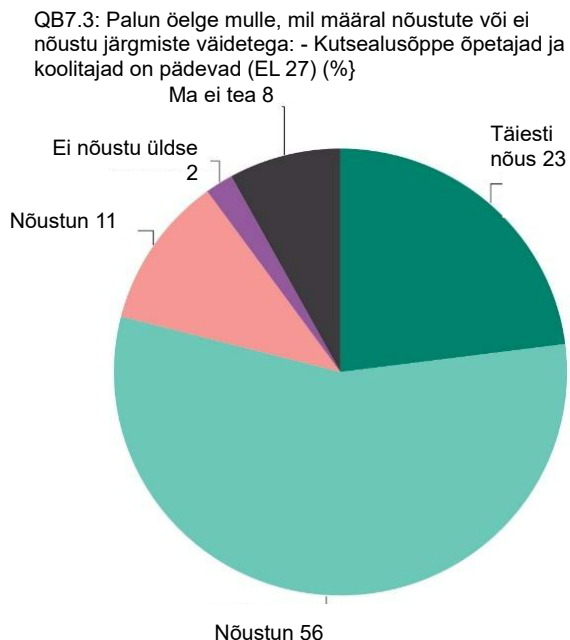
3. Õpetajaskonna kvaliteet

Ligikaudu neli viiest ELi kodanikust ütleb, et kutsehariduse ja -õppe valdkonna õpetajad ja koolitajad on pädevad

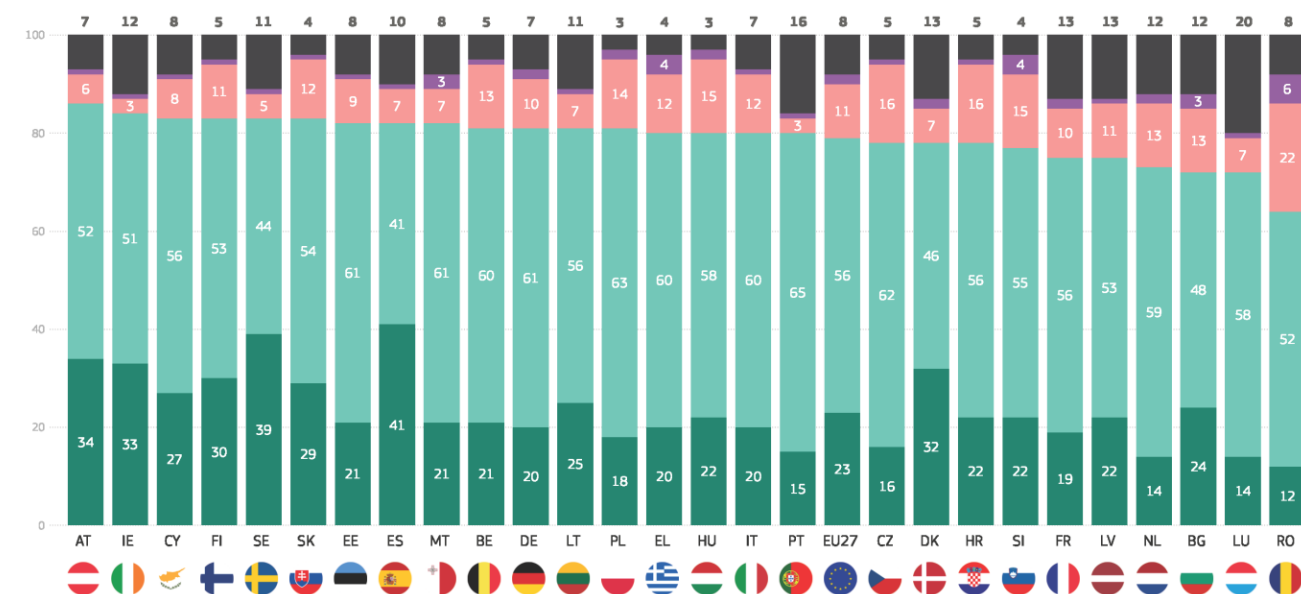
Kogu Euroopa Liidus ütleb 79 % ELi kodanikest, et kutsehariduse ja -õppe õpetajad ja koolitajad on pädevad, sealhulgas 23 % nõustub täielikult ja 56 % kaldub nõustuma.²¹ Rohkem kui üks kümnest vastajast (13 %) ei nõustu, samas kui 8 % ei tea.

Kokkulepe on aja jooksul veidi suurenenud. 2011. aasta Eurobaromeetri uuringus kutsehariduse ja -koolituse kohta (EL 27) nõustus 76 % vastanutest, et kutsehariduse ja -koolituse valdkonna õpetajad ja koolitajad on pädevad.²²

Käesolevas uuringus on arvamused liikmesriigiti erinevad, kusjuures kõige suurem üksmeel registreeriti Austrias (86 %), Iirimaa (84 %) ja Küprosel (83 %). Madalaim tase registreeriti Rumeenias (64%), Bulgaarias ja Luksemburgis (mõlemas 72%) ning Madalmaades (73%). Kõigis liikmesriikides väidab vähemalt kuus vastanut kümnest, et kutsehariduse ja -koolituse valdkonna õpetajad ja koolitajad on pädevad.

Küsimus 7.3 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Kutsealusõppe õpetajad ja koolitajad on pädevad (%)

21 K ja Nõustun täielikult Nõustun kalduvad mitte nõustuma Ei nõustu üldse Ei oska öelda
õpetajad ja koolitajad on pädevad.

22 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999> Küsimuste sõnastus erineb praegusest uuringust ja selles kasutatakse mõistet „kutseharidus ja -koolitus“, eristamata esmast ja jätkuvat kutseharidust ja -koolitust. QA10.3: „Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega. Kutsehariduse ja -koolituse valdkonna õpetajad ja koolitajad on pädevad“.

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

See, mil määral vastajad nõustuvad, et kutsehariduse ja -õppe õpetajad ja koolitajad on pädevad, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja hoiakulistest teguritest järgmiselt.

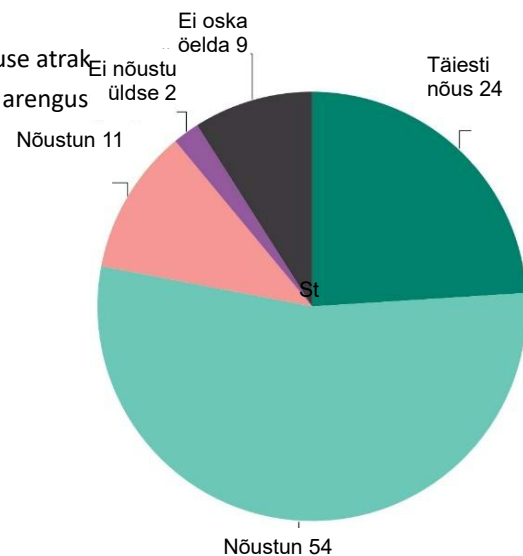
- Need, kes tajuvad kutseharidust ja -koolitust positiivses valguses, jäävad suurema tõenäosusega sellisele seisukohale: 87 % võrreldes 67 %ga nende hulgas, kes arvavad, et kutseharidusel ja -õppel on negatiivne kuvand.
- Vastajad, kes usuvad, et õpilased saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet, nõustuvad palju suurema tõenäosusega (87%) kui need, kes seda ei tee (69%).
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate vahel on märkimisväärsed erinevusi, juhtidel ja teistel valgekraedel on see seisukoht kõige tõenäolisemalt (mõlemal 81%), võrreldes 74%-ga kodustest inimestest.
- Vanuse järgi pärast hariduse omandamist on veendumus, et kutsehariduse ja -õppe õpetajad on pädevad, kõige levinum nende vastajate seas, kes lõpetasid hariduse pärast 20aastaseks saamist (81%). See näitaja on 79 % nende puhul, kes lõpetasid hariduse 16–19-aastaselt, ja 74 % nende puhul, kes lõpetasid hariduse 15-aastaselt või varem.
- Vanuses on mõned väikesed erinevused, kusjuures 40–54-aastased vastajad nõustuvad kõige tõenäolisemalt sellega, et kutsehariduse ja -õppe õpetajad on pädevad (81 %), samas kui 77 % 15–24-aastastest vastajatest teeb seda.
- Kutsehariduses ja -õppes osalenud vastajad nõustuvad suurema tõenäosusega, et kutsehariduse ja -õppe õpetajad on pädevad (81%) kui need, kes seda ei ole teinud (77%).
- Sugudevahelised erinevused puuduvad.

QB7.3 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe õpetajad ja koolitajad on pädevad (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	79	13	8
Sugu			
Mees	79	13	8
Naine	79	13	8
Vanus			
15-24	77	16	7
25-39	80	13	7
40-54	81	12	7
>=55	78	11	11
Haridus (lõpp)			
<=15	74	12	14
16-19	79	14	7
>=20	81	11	8
Ikka veel õpib	77	15	8
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	79	14	7
Juhid	81	10	9
Muud valged kraed	81	12	7
Käsitöölised	80	14	6
Majaelanikud	74	17	9
Töötu	75	16	9
Pensionile jäänud	77	11	12
Üliõpilased	76	17	7
Subjektiivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	78	13	9
Väike või keskmise suurusega linn	78	14	8
Suurlinn	80	12	8
Kutsealõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	87	8	5
Negatiivne	67	24	9
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	81	13	6
Ei	77	13	10

QB7.2: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõpe annab juurdepääsu kaasaegsetele füüsilistele ja digitaalsetele taristutele (arvutid, masinad jne) (EL 27) (%)

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus ja arengus
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengus

4. Infrastruktuuri kvaliteet

Ligikaudu neli viiest ELi kodanikust ütleb, et kutseharidus ja -õpe annab juurdepääsu kaasaegsele füüsilisele ja digitaalsetele taristutele

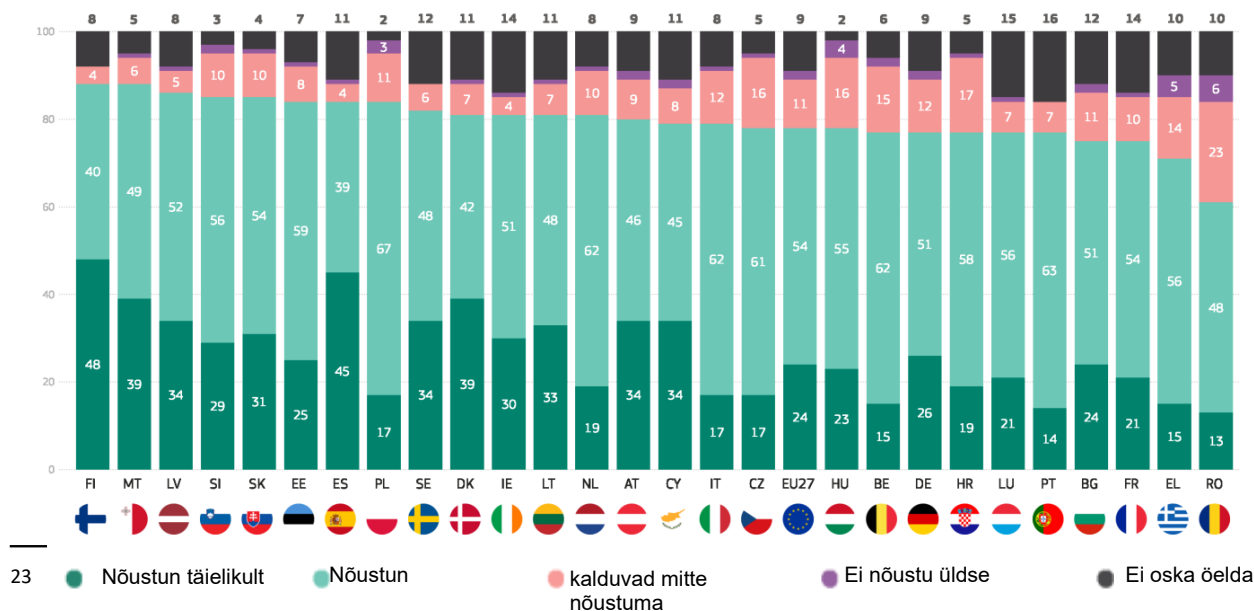
Kogu Euroopa Liidus nõustub 78 % ELi kodanikest, et kutseharidus ja -õpe annab juurdepääsu kaasaegsetele füüsilistele ja digitaalsetele taristutele, nagu arvutid ja masinad. See hõlmab 24%, kes nõustuvad täielikult, ja 54%, kes kalduvad nõustuma. Vaid 13 % ei nõustu, samas kui 9 % ei tea²³.

2011. aasta Eurobaromeetri uuringus kutsehariduse ja -õppe kohta (EL 27) nõustus 82 % vastanutest, et kutseharidus ja -õpe tagab juurdepääsu seda liiki kaasaegsetele seadmetele,²⁴ mis on mõnevõrra rohkem kui selles uuringus registreeritud 78 %.

Käesolevas uuringus on seisukohad liikmesriigiti erinevad, kusjuures kõige rohkem nõustuti Maltal ja Soomes (mõlemas 88 %) ning Lätis (86 %). Madalaim tase registreeriti Rumeenias (61%), Kreekas (71%) ja Prantsusmaal (75%).

Kõigis liikmesriikides ütleb vähemalt kuus vastanut kümnest, et kutseharidus ja -õpe annab juurdepääsu kaasaegsetele füüsilistele ja digitaalsetele taristutele.

QB7.2. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõpe annab juurdepääsu kaasaegsetele füüsilistele ja digitaalsetele taristutele (arvutid, masinad jne) (%)

23 kaasaegsetele füüsilistele ja digitaalsetele taristutele (arvutid, masinad jne).

24 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Küsimuste sõnastus erineb praegusest uuringust ja selles kasutatakse mõistet „kutseharidus ja -koolitus“, eristamata esmast ja jätkuvat kutseharidust ja -koolitust. QA10.2: „Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega. Kutseharidus ja -õpe annab juurdepääsu kaasaegsetele seadmetele (arvutid, masinad jne).“

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

Selle kokkuleppe ulatus, mille kohaselt kutseharidus ja -õpe annab juurdepääsu kaasaegsetele taristutele, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja hoiakulistest teguritest järgmiselt.

- Vastajad, kes näevad kutseharidust ja -koolitust positiivses valguses, nõustuvad suurema tõenäosusega: 86% inimestest, kes teatavad, et nende riigis suhtutakse kutseharidusse ja -koolitusse positiivselt, teevad seda, võrreldes 67%-ga neist, kes ütlevad, et seda suhtutakse negatiivselt.
- Vastajad, kes usuvad, et inimesed saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet, nõustuvad suurema tõenäosusega, et kutseharidus ja -õpe annab juurdepääsu kaasaegsele taristule (87%) kui need, kes tunnevad, et nad seda ei tee (70%).
- Vanuse järgi pärast hariduse omandamist on arvamused, et kutseharidus ja -õpe annab juurdepääsu kaasaegsetele füüsilistele ja digitaalsetele taristutele, levinud rohkem nende vastajate seas, kes lõpetasid hariduse 16-aastaselt või hiljem (80 %), kui nende seas, kes lõpetasid hariduse 15-aastaselt või nooremalt (71 %).
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate vahel on mõned märkimisväärsed erinevused, kusjuures väitele on kõige rohkem toetust avaldanud füüsilise töö tegijad (81%) võrreldes 74%-ga koduste inimeste seas.
- Vanuse järgi nõustuvad 25–39-aastased ja 40–54-aastased vastajad kõige tõenäolisemalt sellega, et kutseharidus ja -õpe annab juurdepääsu kaasaegsetele taristutele (80 %–81 %). 55aastaste ja vanemate seas on see näitaja 78 % ning 15–24aastaste vastajate seas 75 %.
- Vastajad, kes ise osalesid kutsehariduses ja -koolituses, usuvad suurema tõenäosusega, et kutseharidus ja -koolitus pakub juurdepääsu kaasaegsetele taristutele (82%) kui need, kes seda ei teinud (76%).
- See seisukoht on veidi rohkem levinud vastajate seas, kes soovitsid kutsekeskharidust (82%), kui nende seas, kes pooldavad üldkeskharidust (77%).
- Sugudevahelised erinevused puuduvad.

QB7.2 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõpe annab juurdepääsu kaasaegsetele füüsilistele ja digitaalsetele taristutele (arvutid, masinad jne) (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	78	13	9
Sugu			
Mees	79	12	9
Naine	78	12	10
Vanus			
15-24	75	18	7
25-39	80	14	6
40-54	81	12	7
>=55	78	9	13
Haridus (lõpp)			
<=15	71	10	19
16-19	80	12	8
>=20	80	12	8
Ikka veel õpib	74	16	10
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	78	14	8
Juhid	80	11	9
Muud valged kraed	80	14	6
Käsitöölised	81	13	6
Majaelanikud	74	15	11
Töötu	76	14	10
Pensionile jäänud	77	9	14
Üliõpilased	76	16	8
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	79	12	9
Väike või keskmise suurusega linn	78	12	10
Suurlinn	79	12	9
Kutsealõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	86	8	6
Negatiivne	67	23	10
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	82	12	6
Ei	76	12	12

5. Spetsiaalsed tehnilised oskused

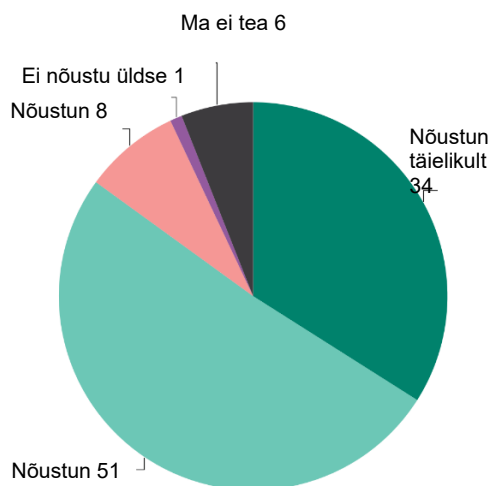
Valdav enamik ELi kodanikest ütleb, et kutsehariduse ja -õppe programmides osalejad omandavad tehnilisi erioskusi, mis on otseselt seotud konkreetsete kutsealadega

Kogu Euroopa Liidus nõustub 85 % vastanutest väitega, et kutsehariduses ja -õppes osalejad omandavad tehnilisi erioskusi, mis on otseselt seotud konkreetsete kutsealadega, sealhulgas 34 % nõustub täielikult ja 51 % kaldub nõustuma.²⁵ Vähem kui üks kümnest vastajast ei nõustu (9%), samas kui 6% vastanutest ei tea.

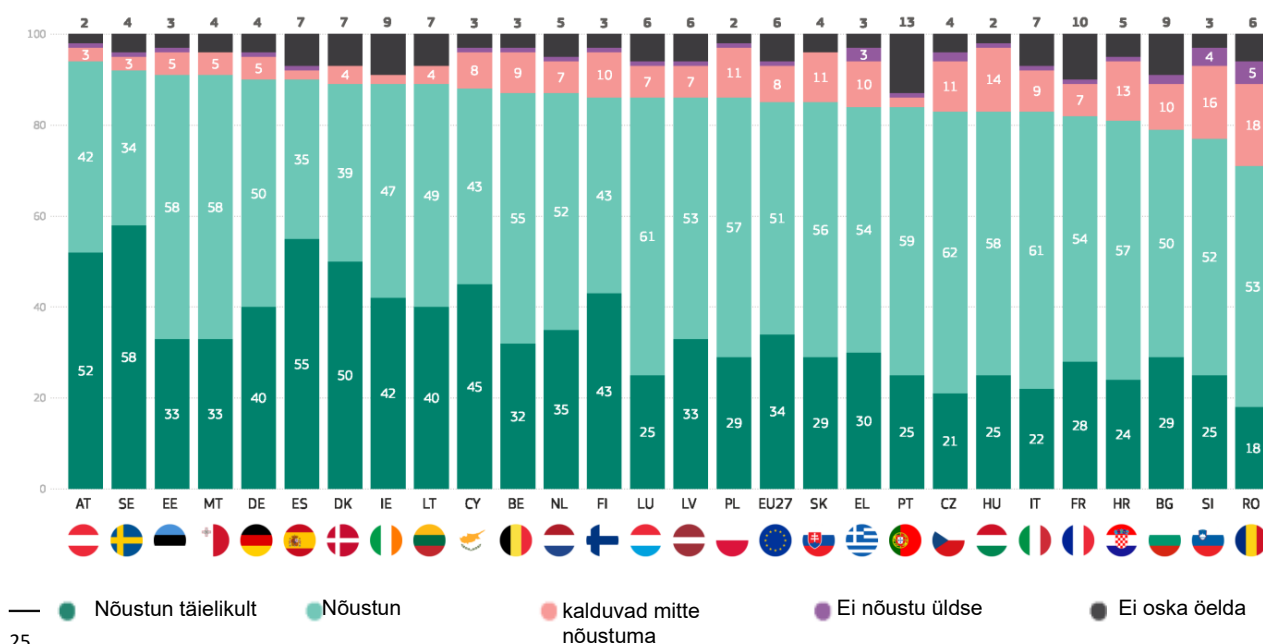
Liikmesriikide vahel valitseb selles kutsehariduse ja -koolituse aspektis laialdane üksmeel. Kõige rohkem nõustutakse Austrias (94%), Rootsis (92%), Maltal ja Eestis (mõlemas 91%) ning Saksamaal ja Hispaanias (mõlemas 90%). Madalaim tase registreeriti Rumeenias (71%), Sloveenias (77%), Bulgaarias (79%) ja Horvaatias (81%), kuigi isegi nendes riikides jagab seda seisukohta rohkem kui seitse riiki kümnest.

Kõigis liikmesriikides ütleb vähemalt kaks kolmandikku vastanutest, et kutsehariduse ja -õppe programmides osalejad omandavad tehnilisi erioskusi, mis on otseselt seotud konkreetsete kutsealadega.

QB7.8: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe programmides osalejad omandavad tehnilisi erioskusi, mis on otseselt seotud konkreetsete kutsealadega (EL 27) (%)

QB7.8: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe programmides osalejad omandavad tehnilisi erioskusi, mis on otseselt seotud konkreetsete kutsealadega (EL 27) (%)

25. järgmiste väidetega: Kutseharidus- ja -koolitusprogrammides osalejad omandavad tehnilisi erioskusi, mis on otseselt seotud konkreetsete kutsealadega.

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

Nõusoleku ulatus, et kutsehariduse ja -õppe programmides osalevad inimesed omandavad otseselt asjakohaseid erioskusi, varieerub sotsiaaldemograafiliste ja suhtumuslike tegurite lõikes järgmiselt.

- Vastajad, kes näevad kutseharidust ja -õpet positiivses valguses, nõustuvad suurema tõenäosusega, et kutseharidus ja -õpe õpetab asjakohaseid tehnilisi erioskusi: 91 % neist, kes teatavad, et nende riigis tajutakse kutseharidust ja -õpet positiivselt, teevad seda, võrreldes 78 %ga neist, kes ütlevad, et selle kuvand on nende riigis negatiivne.
- Vastajad, kes usuvad, et noored saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet, nõustuvad selle väitega suurema tõenäosusega (91%) kui need, kes usuvad, et nad seda ei tee (80%).
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate vahel on mõned märkimisväärsed erinevused: juhid on kõige rohkem nõus sellega, et kutsehariduses ja -õppes osalejad omandavad konkreetsete kutsealadega otseselt seotud tehnilisi erioskusi (90 %) ja kõige vähem inimesi (77 %).
- Vanuse järgi on veendumus, et kutsehariduses ja -õppes õpetatakse asjakohaseid tehnilisi erioskusi, kõige levinum nende vastajate seas, kes jätkasid haridusteed pärast 20-aastaseks saamist (88%), kellele järgnesid need, kes lõpetasid hariduse 16–19-aastaselt (86%). Vastajad, kes lõpetasid hariduse 15-aastaselt või nooremalt, jagavad seda seisukohta kõige väiksema tõenäosusega (80%).
- Selle väitega nõustumine on järjepidevalt suur kõigis vanuserühmades, ulatudes 88%-ni 40–54-aastaste vastajate seas, 87%-ni 25–39-aastaste vastajate seas, 85%-ni 15–24-aastaste vastajate seas ja 84%-ni 55-aastaste ja vanemate vastajate seas.
- Sugudevahelised erinevused puuduvad.

QB7.8 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe programmides osalejad õpivad tehnilisi erioskusi, mis on otseselt seotud konkreetsete kutsealadega (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	85	9	6
Sugu			
Mees	85	9	6
Naine	86	8	6
Vanus			
15-24	85	10	5
25-39	87	9	4
40-54	88	8	4
>=55	84	8	8
Haridus (lõpp)			
<=15	80	7	13
16-19	86	9	5
>=20	88	8	4
Ikka veel õpib	85	9	6
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	86	10	4
Juhid	90	6	4
Muud valged kraed	87	9	4
Käsitöölised	86	9	5
Majaelanikud	77	14	9
Töötu	83	11	6
Pensionile jäänud	84	7	9
Üliõpilased	85	10	5
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	85	9	6
Väike või keskmise suurusega linn	85	9	6
Suurlinn	88	7	5
Kutsealõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	91	5	4
Negatiivne	78	17	5
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	88	8	4
Ei	83	9	8

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengus
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengus

6. Täiendavad õppimisvõimalused

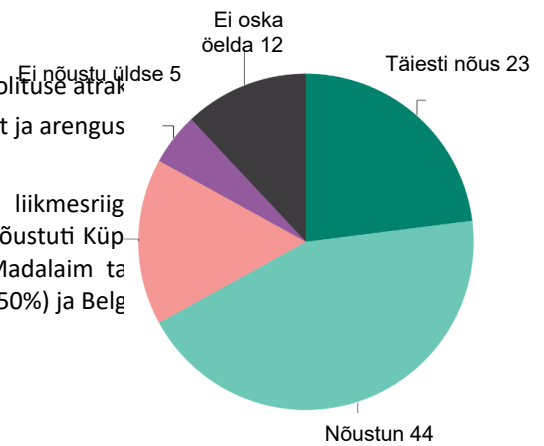
Kaks kolmandikku ELi kodanikest ütleb, et kutseharidus- ja -koolitusprogramme lõpetavad inimesed saavad astuda ülikooliõppesse

Kogu Euroopa Liidus usub 67%, et kutseharidus- ja -koolitusprogramme lõpetavad inimesed saavad astuda ülikooliõppesse, sealhulgas 23%, kes on sellega täielikult nõus, ja 44%, kes on sellega üldiselt nõus.²⁶ Üks viiest (21%) ei nõustu, samas kui 12% ei tea. Praktikas osaleb 72,6 % teise taseme ülemise astme kutsehariduse ja -õppe õpilastest Euroopa Liidus programmides, mis annavad otsese juurdepääsu kolmanda taseme haridusele.²⁷ See viitab sellele, et üldsuse arusaam peegeldab üldjoontes tegelikkust, kuigi see on endiselt mõnevõrra alahinnatud, arvestades, et tegelikud juurdepääsumäärad on veidi kõrgemad kui tajutavad määrad.

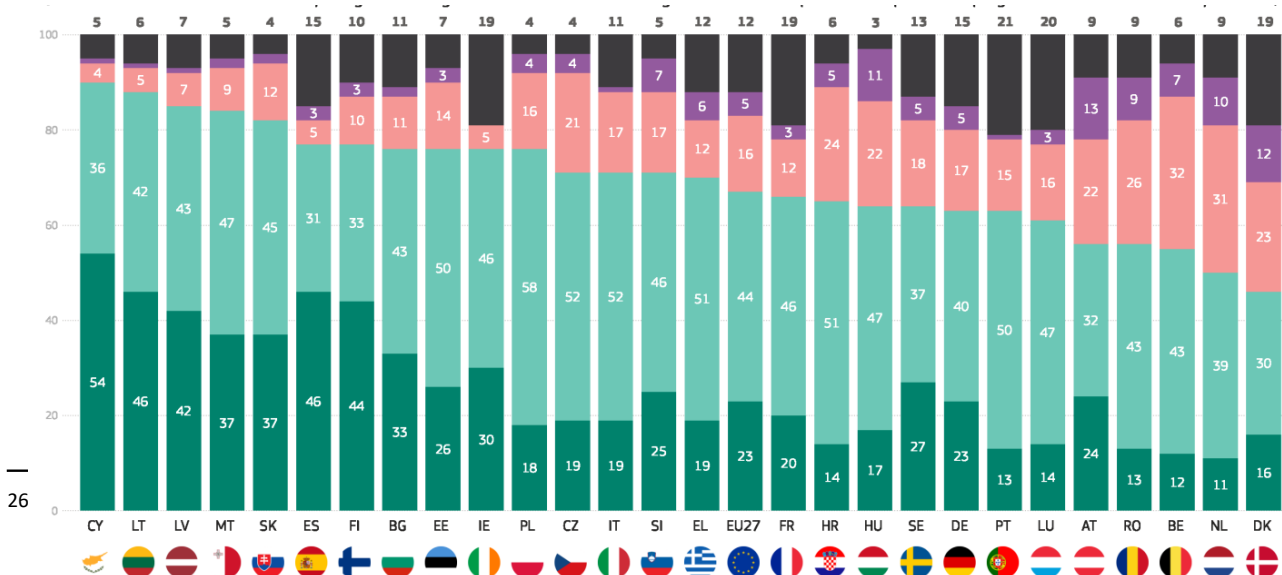
Selle küsimuse puhul täheldatud tulemus on aja jooksul stabiilne. 2011. aasta Eurobaromeetri uuringus kutsehariduse ja -õppe kohta (EL 27) ütles 68 % vastanutest, et kutseharidus ja -õpe võimaldab inimestel pärast seda ülikooliõpinguid jätkata.²⁸

Praeguses uuringus ütlevad vähemalt pooled 26 liikmesriigi vastajatest, et kutseharidus- ja -koolitusprogramme lõpetavad inimesed saavad astuda ülikooliõppesse.

Arvamused on liikmesriig kõige rohkem nõustuti Kõrge Lätis (85 %). Madalaim ta Madalmaades (50%) ja Belg

QB7.4: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Inimesed, kes lõpetavad IVET programmid saavad registreeruda ülikooliõpinguid (EL 27) (%)

27 https://www.cedefop.europa.eu/files/whatsnewinVF1_2025.pdf

28 [hi](#) [si](#) Nõustun täielikult Nõustun kalduvad mitte nõustuma Ei nõustu üldse Ei oska öelda „kutseharidus ja -koolitus“, eristamata esmast ja jätkuvat kutseharidust ja -koolitust, koos kõigi järgmiste väidetega. Kutseharidus ja -õpe võimaldab inimestel jätkata ülikooliõpinguid ka hiljem.

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

See, mil määral nõustuvad vastajad sellega, et kutseharidus- ja -koolitusprogramme läbivad inimesed võivad astuda ülikooliõppesse, sõltub sotsiaaldemograafilistest teguritest järgmiselt.

- Vastajad, kes suhtuvad kutseharidusse ja -koolitusse positiivselt, usuvad suurema tõenäosusega, et kutseharidus- ja -koolitusasutuse lõpetajad saavad astuda ülikooliõppesse (74% võrreldes 57%-ga nende seas, kes teatavad negatiivsest suhtumisest).
- 75 % vastanutest, kes usuvad, et noored saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet, ning 62 % neist, kes seda ei tee, on seisukohal, et kutseharidus- ja -koolitusprogramme läbivad inimesed võivad astuda ülikooliõppesse.
- See seisukoht kahaneb vanuse suurenedes tagasihoidlikult: 71%-lt 15–24-aastaste seas 64%-le 55-aastaste ja vanemate seas.
- Vanuse järgi pärast hariduse omandamist on arvamus, et kutseharidus- ja -koolitusprogramme lõpetavad inimesed võivad astuda ülikooliõppesse, kõige levinum vastajate seas, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või vanemalt ja vanuses 16–19 aastat (69%–68%), langedes 59%-ni nende seas, kes lõpetasid hariduse 15-aastaselt või varem.
- Vastajad, kes ise osalesid kutsehariduses ja -koolituses, nõustuvad samuti suurema tõenäosusega selle väitega kui need, kes seda ei teinud (71% vs. 65%).
- Soolised erinevused puuduvad.

QB7.4 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Inimesed, kes lõpetavad IVET programmid saavad registreeruda ülikooliõpinguid (% EL)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	67	21	12
Sugu			
Mees	67	21	12
Naine	67	20	13
Vanus			
15-24	71	21	8
25-39	70	21	9
40-54	69	21	10
>=55	64	19	17
Haridus (lõpp)			
<=15	59	17	24
16-19	68	20	12
>=20	69	22	9
Ikka veel õpib	71	20	9
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	68	22	10
Juhid	68	22	10
Muud valged kraed	68	23	9
Käsitöölised	70	20	10
Majaelanikud	66	19	15
Töötu	66	20	14
Pensionile jäänud	63	18	19
Üliõpilased	72	20	8
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	66	20	14
Väike või keskmise suurusega linn	66	22	12
Suurlinn	71	18	11
Kutsealgsõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	74	15	11
Negatiivne	57	33	10
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	71	19	10
Ei	65	21	14

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuun

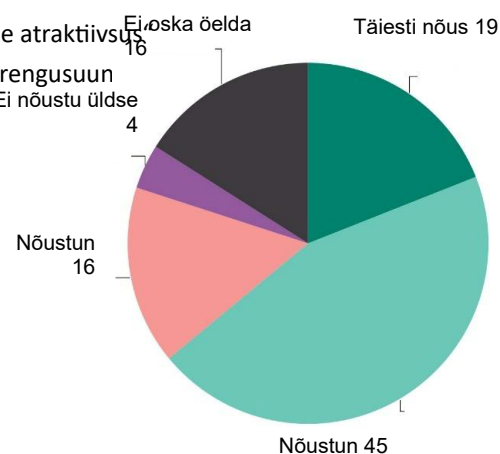
Ligikaudu kaks kolmandikku ELi kodanikest usub, et kutseharidust ja -õpet omandavatel inimestel on õpingute osana võimalus õppida välismaal.

Programmiga „Erasmus+“ toetatakse kutseõppurite liikuvust, võimaldades kutseõppuritel osaleda õppe- või koolitusperioodidel välismaal.²⁹ Kogu Euroopa Liidus ütleb 64 % vastanutest, et inimestel, kes õpivad kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooni saamiseks, on õpingute osana võimalus õppida välismaal, sealhulgas 19 % nõustub täielikult ja 45 % kaldub nõustuma.³⁰ Üldiselt 20% ei nõustu, samas kui 16% ei tea.

Aja jooksul on suurenenud teadlikkus kutsehariduse ja -koolituse kvalifikatsiooniga välismaal õppimise võimalustest. Cedefopi 2016. aasta uuringus (EL 28) nõustus 60 % vastanutest, et kutsehariduses ja -õppes osalejatel on võimalus õppida või töötada välismaal, 22 % ei nõustunud sellega ja 18 % ei teadnud³¹. 2011. aasta Eurobaromeetri uuringus kutsehariduse ja -õppe kohta (EL 27) selgus mõnevõrra erinevalt sõnastatud küsimusest, et 43 % vastanutest arvas, et kutseharidus ja -õpe pakub võimalusi välismaal õppimiseks.³²

Praeguses uuringus usub vähemalt pool vastanutest 25 liikmesriigis, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooni omandamiseks õppivatel inimestel on õpingute osana võimalus õppida välismaal.

Arvamused on liikmesriigiti erinevad, kusjuures kõrgeim kokkuleppe tase registreeriti Küprosel (86%), Maltal (85%) ja Slovakkias (75%). Madalaim tase registreeriti Rootsis (45%), Portugalis (47%) ja Madalmaades (51%).

29 <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/individuals/trainees/vocational-education-apprenticeships-and-recent-graduates>

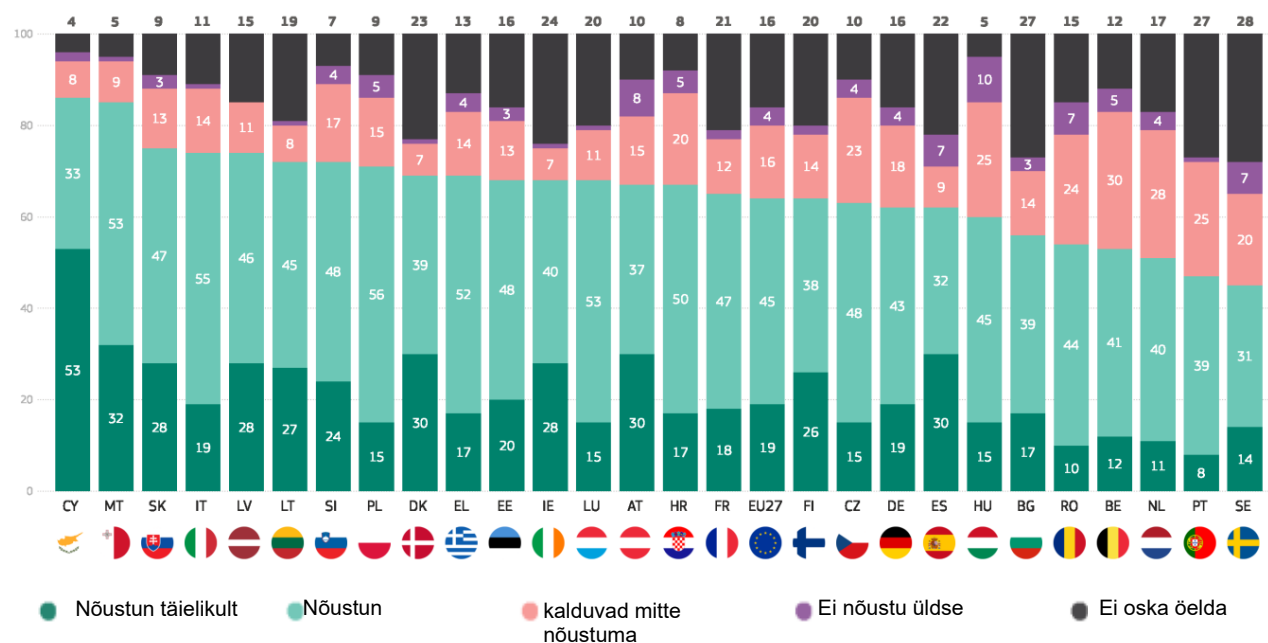
30 QB7.5. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooni omandavatel inimestel on võimalus õppida õpingute raames välismaal.

31 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Küsimuse sõnastus erineb praegusest uuringust, milles keskendutakse kutsehariduse ja -koolituse raames välismaal õppimisele, samas kui 2016. aasta punkt hõlmas välismaal õppimist või töötamist pärast kutseharidust ja -koolitust. küsimus: „Järgmised avaldused puudutavad seda, mis toimub pärast kutsekeskharidust. Mil määral nõustute või ei nõustu igaüks neist? -Kutseharidus gümnaasiumis pakub võimalusi välismaal õppimiseks või töötamiseks.“

32 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Küsimuste sõnastus erineb praegusest uuringust, selles kasutatakse mõistet „kutseharidus ja -koolitus“, eristamata esmast ja jätkuvat kutseharidust ja -koolitust, ning see on sõnastatud negatiivselt. QA10.5: „Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega. Kutseharidus ja -õpe ei paku võimalusi välismaal õppimiseks.“

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

QB7.5: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Isikutel, kes õpivad kutsealusõppe kvalifikatsiooni saamiseks, on õpingute osana võimalus õppida välismaal (EL 27) (%)

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

See, mil määral nõustuvad vastajad sellega, et kutseharidust omandavatel inimestel on võimalus välismaal õppida, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja suhtumuslikest teguritest järgmiselt.

■ Vastajad, kes näevad kutseharidust ja -koolitust positiivses valguses, on rohkem

võib arvata, et kutseharidus- ja -koolitusasutuste õpilastel on võimalusi

Õppimine välismaal (71% vs 52% nendest, kes teatavad negatiivsest

arusaamad).

■ Vastajad, kes usuvad, et noored saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet, nõustuvad suurema tõenäosusega, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooni saamiseks õppivatel inimestel on võimalus õppida välismaal (72%) kui neil, kes arvavad, et nad seda ei tee (56%).

■ Vanuse järgi pärast hariduse omandamist on arvamus, et kutseharidust omandavatel inimestel on võimalus õppida välismaal, kõige levinum 16-19aastaste (65%) ja 20-aastaste või vanemate (64%) seas, langedes 59%-ni 15-aastaste või nooremate seas. See on 62% nende seas, kes veel õpivad.

■ Usk, et kutsehariduse ja -õppe õpilastel on võimalus õppida välismaal, on veidi levinum vastajate seas, kes soovitsid kutsekeskharidust (67%), kui nende seas, kes eelistavad üldkeskharidust (63%).

■ Vanuse järgi on ainult väikesed erinevused.

■ Soolised erinevused puuduvad.

QB7.5 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmistest väidetega: Isikutel, kes õpivad kutsealusõppe kvalifikatsiooni saamiseks, on võimalus õpingute raames õppida välismaal (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	64	20	16
Sugu			
Mees	64	20	16
Naine	64	19	17
Vanus			
15-24			
25-39	65	24	11
40-54	65	22	13
>=55	65	21	14
Haridus (lõpp)			
<=15	59	16	25
16-19	65	19	16
>=20	64	21	15
Ikka veel õpib	62	25	13
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	67	20	13
Juhid	63	21	16
Muud valged kraed	65	21	14
Käsitöölised	66	20	14
Majaelanikud	62	22	16
Töötu	60	20	20
Pensionile jäänud	62	15	23
Üliõpilased	64	25	11
Subjektiivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	64	19	17
Väike või keskmise suurusega linn	64	20	16
Suurlinn	64	20	16
Kutsealgõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	71	15	14
Negatiivne	52	32	16
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	66	20	14
Ei	62	20	18

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

Kaks kolmandikku ELi kodanikest ütleb, et kutsehariduse ja -õppe programmid on piisavalt kaasavad, et pakkuda õppijatele vajalikku tuge

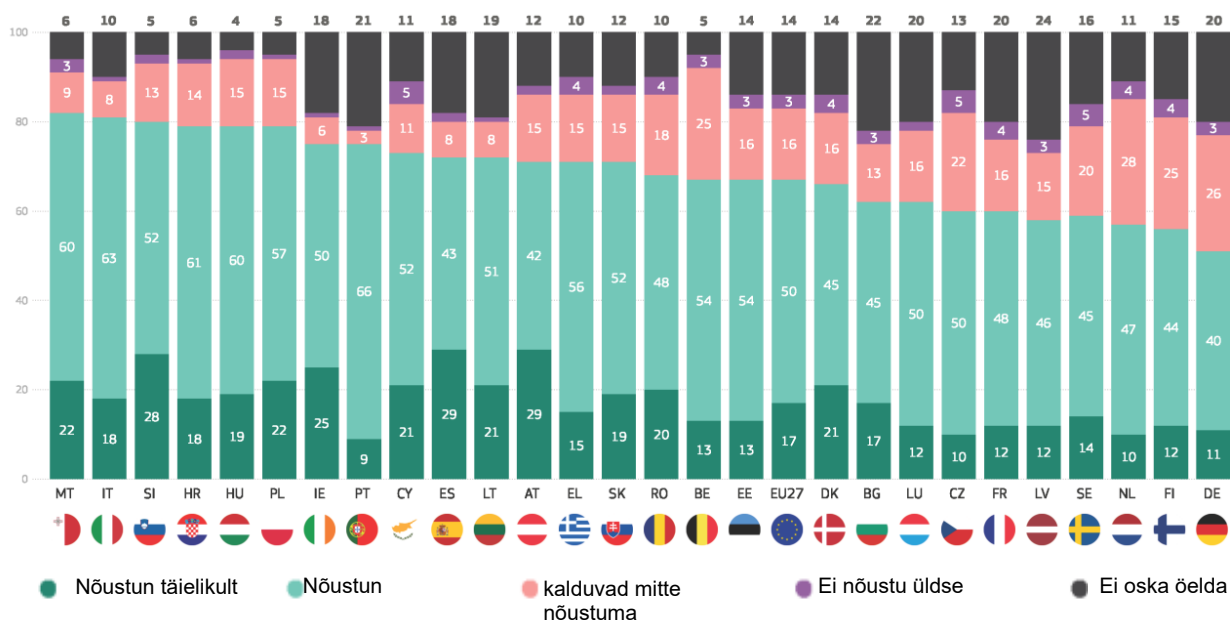
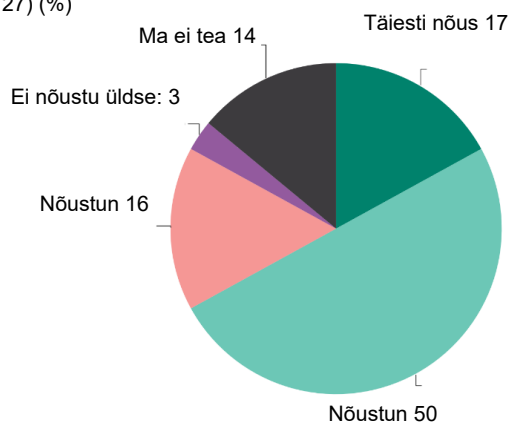
Kogu Euroopa Liidus ütleb 67 % vastanutest, et kutsehariduse ja -õppe programmid on piisavalt kaasavad tagamaks, et õppijad, kes võivad teatud liiki õpikeskkondades kokku puutuda takistustega, saavad programmide lõpuleviimiseks vajalikku tuge, sealhulgas 17 % nõustub täielikult ja 50 % kaldub nõustuma.³³ Ligikaudu üks viiest (19%) ei nõustu, samas kui 14% ei tea.

Kõigis liikmesriikides nõustub vähemalt pool vastanutest, et kutsehariduse ja -õppe programmid on piisavalt kaasavad, et pakkuda õppijatele programmide lõpuleviimiseks vajalikku tuge.

Arvamused on liikmesriigiti erinevad, kusjuures kõrgeim kokkuleppe tase registreeriti Maltal (82%), Itaalias (81%) ja Sloveenias (80%). Madalaim tase registreeriti Saksamaal (51%), Soomes (56%) ja Madalmaades (57%).

Küsimus 9.4 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - kutsealusõppe programmid on piisavalt kaasavad, et tagada õppijatele, kes võivad kokku puutuda takistustega Teatavat liiki õpikeskkondades, tugi, mida nad vajavad programmide lõpuleviimiseks (%)

Küsimus 9.4: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Kutsealusõppe programmid on piisavalt kaasavad, et tagada õppijatele, kes võivad teatud liiki õpikeskkondades kokku puutuda takistustega, toetus, mida nad vajavad programmide lõpuleviimiseks (EL 27) (%)

33 Küsimus 9.4 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsehariduse ja -õppe programmid on piisavalt kaasavad tagamaks, et õppijad, kes võivad teatud liiki õpikeskkondades kokku puutuda takistustega, saavad programmide lõpuleviimiseks vajalikku tuge.

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

See, mil määral vastajad nõustuvad, et kutsehariduse ja -õppe programmid on õppijatele toetuse pakkumiseks piisavalt kaasavad, sõltub sotsiaal-demograafilistest ja suhtumuslikest teguritest järgmiselt.

- Vastajad, kes näevad kutseharidust ja -õpet positiivses valguses, usuvad suurema tõenäosusega, et kutsehariduse ja -õppe programmid on piisavalt kaasavad (72% võrreldes 58%-ga nende seas, kes teatavad negatiivsest suhtumisest).
- Vanuse järgi väheneb vanusega veidi kokkulepe, et kutsehariduse ja -õppe programmid on piisavalt kaasavad: 15–24-aastaste vastajate seas on see näitaja 69 %, 25–54-aastaste vastajate seas 68 % ning 55-aastaste ja vanemate vastajate seas 63 %.
- Vanuse järgi pärast hariduse omandamist on kokkulepe veidi levinum 16–19-aastaste vastajate seas (67%) ja 20-aastaste seas (66%) kui 15-aastaste või nooremate vastajate seas (64%).
- Vastajad, kes ise kutsehariduses ja -koolituses osalesid, nõustuvad veidi suurema tõenäosusega, et kutsehariduse ja -koolituse programmid on piisavalt kaasavad (68%) kui need, kes seda ei teinud (65%).
- Soolised erinevused on ebaolulised.

QB9.4 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe programmid on piisavalt kaasavad tagamaks, et õppijad, kes võivad teatud liiki õpikeskkondades kokku puutuda takistustega, saavad programmide lõpuleviimiseks vajalikku tuge (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	67	19	14
Sugu			
Mees	67	19	14
Naine	66	19	15
Vanus			
15-24	69	22	9
25-39	68	22	10
40-54	68	19	13
>=55	63	18	19
Haridus (lõpp)			
<=15	64	12	24
16-19	67	19	14
>=20	66	22	12
Ikka veel õpib	66	23	11
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	69	19	12
Juhid	66	20	14
Muud valged kraed	70	19	11
Käsitöölised	69	19	12
Majaelanikud	67	16	17
Töötu	64	20	16
Pensionile jäänud	61	18	21
Üliõpilased	66	25	9
Subjektiivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	65	19	16
Väike või keskmise suurusega linn	66	19	15
Suurlinn	68	20	12
Kutsealugõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	72	16	12
Negatiivne	58	28	14
Kunagi osalenud kutsealugõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	68	20	12
Ei	65	18	17

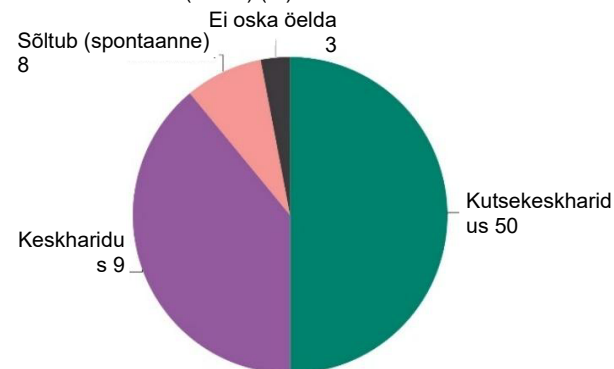
7. Soovitused noortele kutsehariduse ja -õppe kohta

Pooled ELi kodanikud soovitsid keskhariduse valinud noorele kutsekeskharidust

Kui küsiti, millist haridusteed nad soovitsid noortele, kes otsustavad praegu keskhariduse üle, soovitsid 50 % ELi kodanikest kutsekeskharidust, 39 % soovitsid üldkeskharidust ja 8 % ütles spontaanselt, et see sõltub konkreetsest olukorrast.³⁴

Kutsehariduse kui haridustee toetamine on aja jooksul kasvanud. 2011. aasta Eurobaromeetri uuringus kutsehariduse ja -koolituse kohta (EL 27) ütles 32 % vastanutest, et nad soovitsid kutseõpet kohustuslikku haridust omandavale noorele, samas kui 34 % ütles, et nad soovitsid üldkesk- või kõrgharidust.³⁵

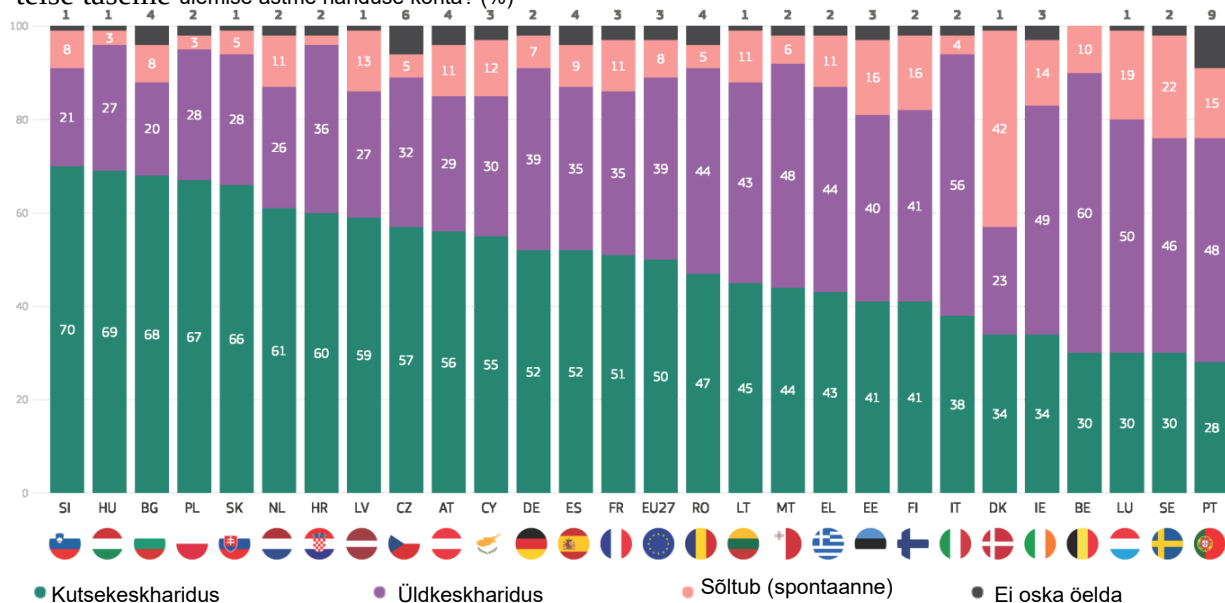
Käesolevas uuringus on vastused liikmesriigiti erinevad. Kutsekeskharidust soovitatakse kõige tõenäolisemalt

Üldkeskharidust soovitatakse kõige tõenäolisemalt Belgias (60%), Itaalias (56%) ja Luksemburgis (50%). Madalaim tase registreeriti Bulgaarias (20 %), Sloveenias (21 %) ja Taanis (23 %).

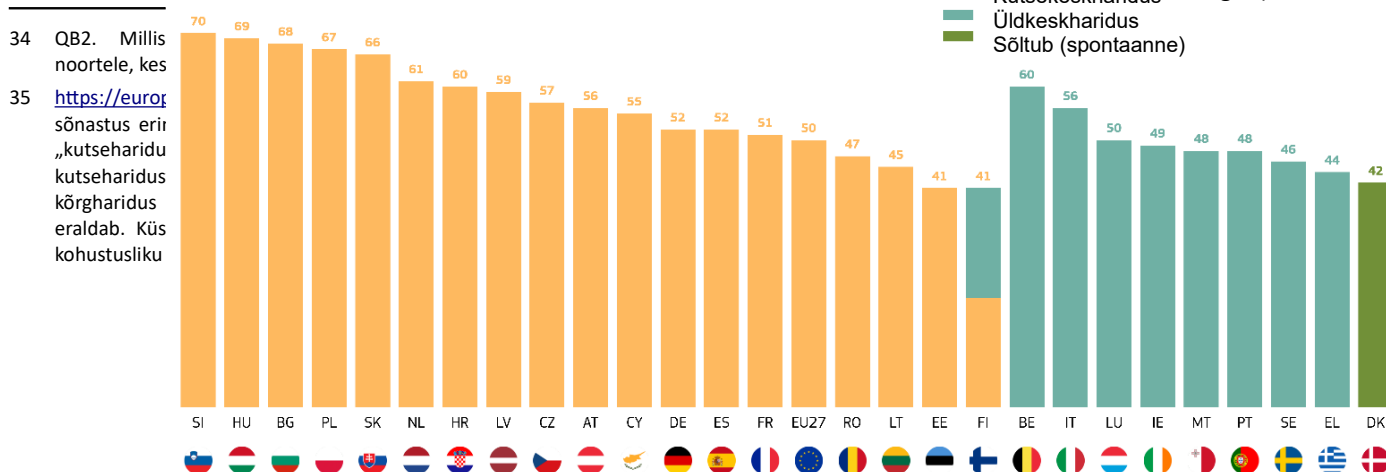
Kõige suurem osa vastanutest, kes spontaanselt ütlevad, et soovitus sõltub konkreetsest olukorrast, on Taanis (42%), kellele järgnevad Rootsi (22%) ja Luksemburg (19%).

QB2. Milliseid järgmistest haridusvõimalustest soovitaksite noorele, kes otsustab nüüd teise taseme ülemise astme hariduse kohta? (%)

Sloveenias (70%), Ungaris (69%) ja Bulgaarias (68%). Madalaim tase registreeriti Portugalis (28%) ning Belgias, Luksemburgis ja Rootsis (koigis 30%).

Seoses esimese valikuga riigiti on kutsekeskharidus eelistatud soovitus 17 liikmesriigis, ulatudes 70 %-st Sloveenias 41 %-ni Eestis. Seevastu kaheksas liikmesriigis eelistatakse üldkeskharidust, mille esotsas on Belgia (60 %).

34 QB2. Milliseid järgmistest haridusvõimalustest soovitaksite noortele, kes otsustavad nüüd keskhariduse üle? (EL 27) (%)

35 <https://euro.sõnastus.eu> sõnastus eriti „kutseharidus“ kutseharidus kõrgharidus eraldab. Kõs kohustusliku

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

Kui me jagame need teise taseme ülemise astme haridustee soovitud sotsiaal-demograafiliste ja suhtumuslike tegurite järgi, ilmnevad erinevused järgmiselt.

- Kutseharidust soovivad kõige tõenäolisemalt füüsilise töö tegijad (58%) ning koduabilised ja pensionärid (55%), kõige vähem aga üliõpilased (32%).
- Maa- ja linnapiirkondade vastajatel on erinevad eelistused. Maapiirkondades või külates elavad inimesed eelistavad kutseharidust suurema tõenäosusega (55%) kui suurlinnade elanikud (46%).
- Vastajad, kes lõpetasid hariduse 16-19-aastaselt, soovivad kõige tõenäolisemalt kutseõpet (58%), millele järgnevad need, kes lõpetasid hariduse 15-aastaselt või nooremalt (50%). Kõrgharidusega vastajad, st need, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või vanemalt, jagunevad peaaegu võrdselt üld- ja kutsekeskhariduse vahel (44% vs. 43%).
- Pathway soovitustes ilmneb selge põlvkondadevaheline lõhe. Eakamad 55-aastased ja vanemad vastajad (53%) ning 40-54-aastased (51%) soovivad tõenäolisemalt kutseharidust, samas kui nooremate vastajate seas see eelistus väheneb, jõudes 15-24-aastaste rühmas 39%-ni.
- Soovitused erinevad märkimisväärselt kutsehariduse kogemuse poolest. 59% vastanutest, kes on ise kutsehariduses ja -koolituses osalenud, soovivad kutsekeskharidust, võrreldes 42%-ga nendest, kellel puudub kutsehariduse ja -koolituse kogemus.
- Soovitusi mõjutavad ka uskumused tööhõivetulemuste kohta, kusjuures need, kes näevad kutseharidust ja -õpet kui hästi -ga seotud töökohti, soovivad tõenäolisemalt kutsevalikut (54% vs. 44%).
- Arvamused kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedi kohta näitavad sarnast lõhet. Vastajad, kes suhtuvad kutsehariduse kvaliteeti positiivselt, soovivad kutseharidust tõenäolisemalt kui need, kes seda ei tee (53% vs. 46%).

QB2 Milliseid järgmistest haridusvõimalustest soovitaksite noortele, kes otsustavad nüüd keskhariduse üle? (%-EL)

	Üldkeskharidus	Kutsekeskharidus	Sõltub (spontaanne)	Ei oska öelda
EL 27	39	50	8	3
Sugu				
Mees	37	53	7	3
Naine	40	47	10	3
Vanus				
15-24	53	39	7	1
25-39	42	48	8	2
40-54	39	51	8	2
>=55	33	53	10	4
Haridus (lõpp)				
<=15	32	50	10	8
16-19	34	58	6	2
>=20	44	43	11	2
Ikka veel õpib	61	30	8	1
Sotsiaal-ametialane kategooria				
Füüsilisest isikust ettevõtjad	40	48	10	2
Juhid	48	40	10	2
Muud valged kraed	44	48	6	2
Käsitöölised	33	58	7	2
Majaelanikud	33	55	7	5
Töötu	32	54	11	3
Pensionile jäänud	31	55	10	4
Üliõpilased	60	32	7	1
Subjektivne linnastumine				
Maapiirkond või küla	32	55	9	4
Väike või keskmise suurusega linn	41	49	8	2
Suurlinn	43	46	8	3
Kutsealgõppe tajumine (MEIE RIIGIS)				
Positiivne	38	53	7	2
Negatiivne	43	46	9	2
Kunagi osalenud kutsealustõppes (keskhariduse ülemine aste)				
Jah	33	59	7	1
Ei	44	42	10	4

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

Üle poole ELi kodanikest soovitaks kõrgemat kutseharidust ja -koolitust keskharidust omandavale noorele

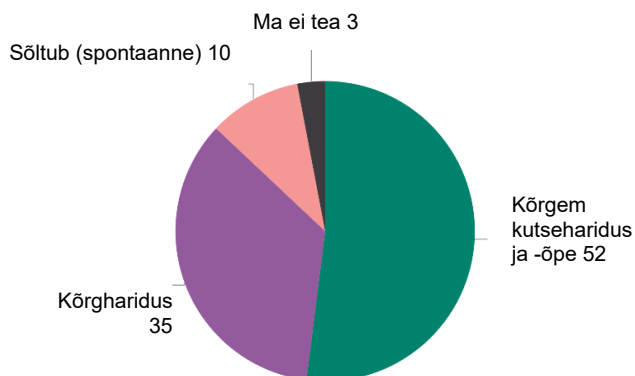
Kui küsiti, millist haridusteed nad keskharidust omandavale noorele soovitaksid, soovitas 52 % ELi kodanikest kõrgemat kutseharidust ja -koolitust, 35 % soovitas kõrgharidust ja 10 % vastanutest ütles spontaanselt, et see sõltub konkreetsest olukorrast.³⁶

Soovitused on liikmesriigiti erinevad. Vastajad soovivad kõige tõenäolisemalt kõrgemat kutseharidust ja -koolitust Sloveenias (73%), Madalmaades (64%) ja Lätis (63%). Madalaim tase registreeriti Portugalis (27%), Luksemburgis (30%) ja Taanis (37%).

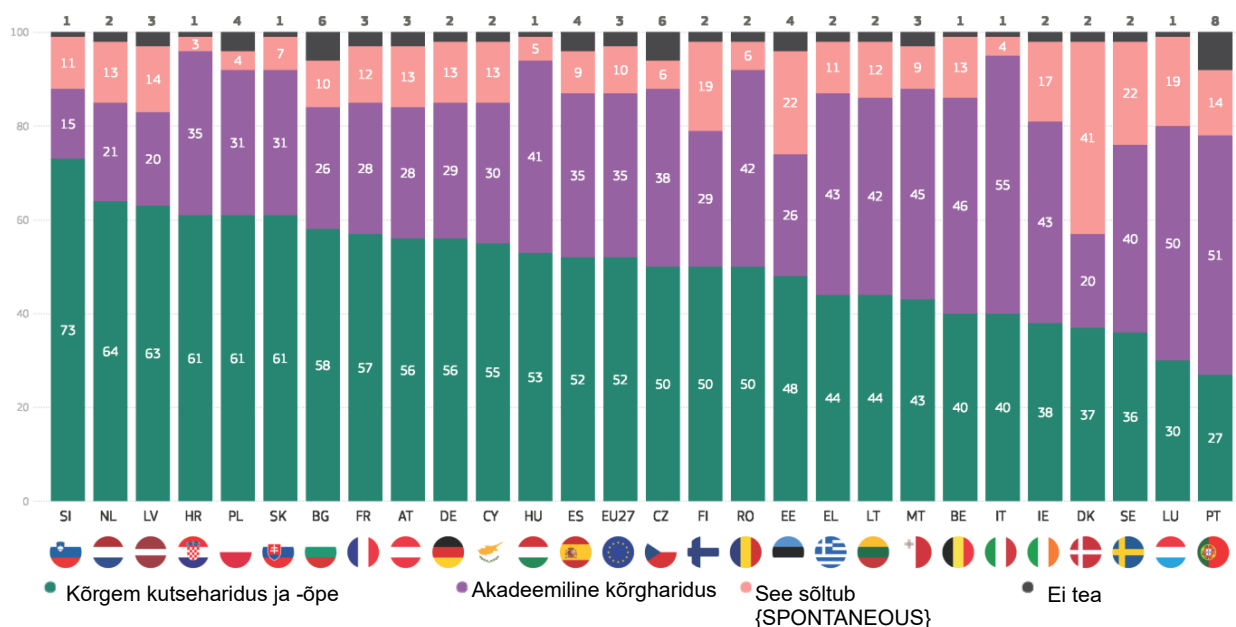
Kõrgemat akadeemilist haridust soovitatakse kõige tõenäolisemalt Itaalias (55%), Portugalis (51%) ja Luksemburgis (50%). Madalaim tase registreeriti Sloveenias (15 %) ning Taanis ja Lätis (mõlemas 20 %).

Suur osa vastanutest ütleb spontaanselt, et soovitus sõltub individuaalsest olukorrast Taanis (41%), kellele järgnevad Rootsi ja Eesti (mõlemad 22%) ning Soome ja Luksemburg (mõlemad 19%).

QB3: Milliseid järgmistest haridusvõimalustest soovitaksite keskkooli lõpetavale noorele? (EL 27) (%)

QB3: Milliseid järgmistest haridusvõimalustest soovitaksite keskkooli lõpetavale noorele? (%)

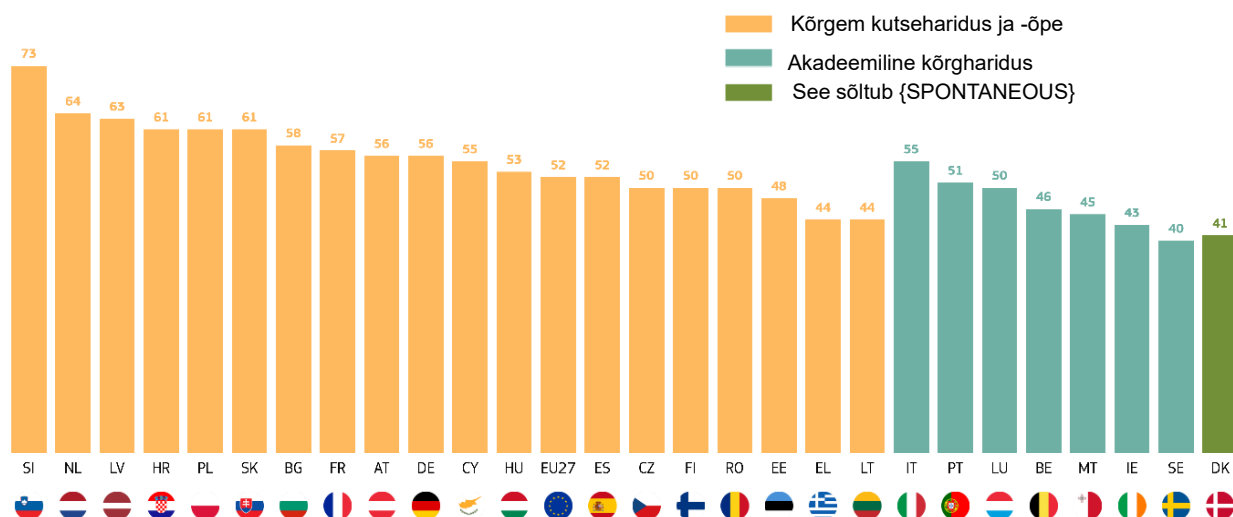

36 QB3. Milliseid järgmistest haridusvõimalustest soovitaksite keskkooli lõpetavale noorele?

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

Kõrgem kutseharidus ja -õpe on eelistatud soovitus 19 liikmesriigis, ulatudes 73 %-st Sloveenias 44 %-ni Leedus. Seevastu seitsmes liikmesriigis eelistatakse kõrgharidust, mille eesotsas on Itaalia (55 %) ning millele järgnevad Portugal (51 %), Luksemburg (50 %) ja Belgia (46 %). Taani on ainus riik, kus kõige sagedasem vastus oli „sõltub“ (41 %).

QB3. Milliseid järgmistest haridusvõimalustest soovitaksite keskkooli lõpetavale noorele?

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
II. Üldsuse arusaam kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedist ja arengusuundadest

Kui me jagame need kõrghariduse Pathway soovitusel sotsiaal-demograafiliste ja suhtumuslike tegurite järgi, ilmnevad erinevused järgmiselt.

■ Need, kes on ise kutsehariduses ja -koolituses osalenud, soovivad kõige tõenäolisemalt kõigist sotsiaaldemograafilistest kategooriatest kõrgemat kutseharidust (61%), samas kui nende hulgas, kes seda ei ole, on see näitaja 43%.

■ Ametirühmade vahel on suured erinevused. Kõrgemat kutseharidust toetavad kõige rohkem füüsilise töö tegijad (60 %) ja kõige vähem üliõpilased (37 %). Juhid märgivad ka suhteliselt madalat toetust (43%) ja soovivad veidi tõenäolisemalt akadeemilist haridust (44%).

■ Pathway soovitusel ilmneb selge põlvkondadevaheline lõhe. Kõige tõenäolisemalt soovivad kõrgemat kutseharidust eakamad vastajad, 55-aastaste ja vanemate seas 54 % ning keskmises vanuserühmas (40–54-aastased ja 25–39-aastased) 53–51 %, kuid kõige nooremate 15–24-aastaste vastajate seas on see 41 %.

■ Võrreldes suurlinnade elanikega (49%) toetatakse kõige rohkem kõrgemat kutseharidust maapiirkondades ja külades (54%).

■ Mehed eelistavad kõrgemat kutseharidust ja -koolitust rohkem (55%) kui naised (48%).

■ Kutsehariduse ja -koolituse tajumine mõjutab selle küsimuse tulemust vähesel määral. Vastajad, kes usuvad, et kutseharidusel ja -õppel on positiivne kuvand, soovivad kõrgemat kutseharidust vaid veidi suurema tõenäosusega kui need, kellel on negatiivne kuvand (54% vs. 50%).

QB3 Millist järgmistest haridusvõimalustest soovitaksite keskkooli lõpetavale noorele? (%-EL)

	Akadeemiline kõrgharidus	Kõrgem kutseharidus ja -õpe	See sõltub {SPONTANEOUS}	Ei tea
EL 27	35	52	10	3
Sugu				
Mees	34	55	8	3
Naine	37	48	12	3
Vanus				
15-24	49	41	8	2
25-39	38	51	10	1
40-54	36	53	9	2
>=55	30	54	12	4
Haridus (lõpp)				
<=15	32	50	10	8
16-19	31	58	8	3
>=20	39	47	13	1
Ikka veel õpib	55	34	9	2
Sotsiaal-ametialane kategooria				
Füüsilisest isikust ettevõtjad	39	48	11	2
Juhid	44	43	12	1
Muud valged kraed	42	48	8	2
Käsitöölised	30	60	8	2
Majaelanikud	33	53	9	5
Töötu	30	56	11	3
Pensionile jäänud	27	56	12	5
Üliõpilased	53	37	9	1
Subjektivne linnastumine				
Maapiirkond või küla	30	54	12	4
Väike või keskmise suurusega linn	37	52	9	2
Suurlinn	40	49	9	2
Kutsealgõppe tajumine (MEIE RIIGIS)				
Positiivne	35	54	9	2
Negatiivne	38	50	10	2
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)				
Jah	29	61	9	1
Ei	42	43	11	4

III. Kutsehariduse ja - koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

1. Kutsehariduse ja -koolituse võrdlev kuvand võrreldes üldharidusega

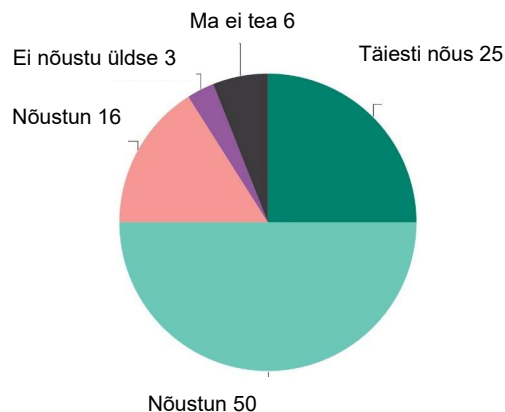
Kolm neljandikku ELi kodanikest ütleb, et üldharidusel keskhariduse tasemel on nende riigis kutseharidusest ja -õppesest positiivsem kuvand

Kogu Euroopa Liidus ütleb 75 % vastanutest, et üldharidusel keskhariduse tasemel on positiivsem kuvand kui kutseharidusel ja -õppes nendes riigis, sealhulgas 25 % nõustub täielikult ja 50 % kaldub nõustuma.³⁷ Üks viiest (19%) ei nõustu, samas kui 6% ei tea.

Need tulemused on 2016. aastaga võrreldes stabiilsed. Cedefopi 2016. aasta uuringus (EL 28) leiti, et 74 % nõustus, et üldharidusel on kutseharidusest positiivsem kuvand.³⁸

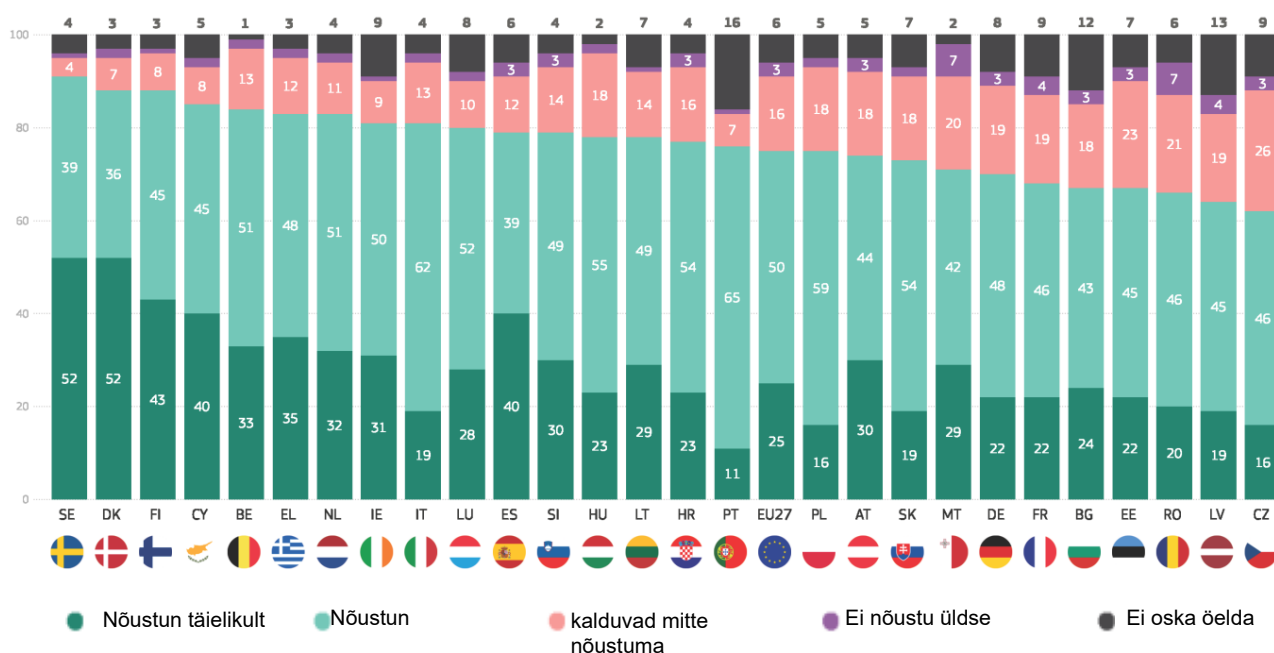
Käesolevas uuringus arvas enamik vastanutest kõigis liikmesriikides, et üldharidusel on nende riigis kutseharidusest ja -õppesest positiivsem kuvand. Tulemused on liikmesriigiti siiski erinevad, kusjuures

Küsimus 9.3: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - (MEIE RIIGIS) on teise taseme ülemise astme üldharidusel positiivsem kuvand kui esmasel kutseharidusel (EL 27) (%)

ja Soomes (mõlemas 88%) ning Küprosel (85%). Madalaim tase registreeriti Tšehhis (62%), Lätis (64%) ja Rumeenias (66%).

Küsimus 9.3 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - (MEIE RIIGI) üldhariduse keskhariduse tasemel on positiivsem kuvand mees esmane kutseharidus (%)

kõige rohkem nõustuti selle väitega Rootsis (91%), Taanis

37 Küsimus 9.3 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: (MEIE RIIGIS) on üldharidusel keskhariduse tasemel positiivsem kuvand kui esmasel kutseharidusel.

38 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group2&question=Q21T2_Q&answer=Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Küsimuse sõnastus erineb praegusest uuringust. küsimus: Mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega? - Teie riigis on üldharidusel kutseharidusest positiivsem kuvand.

17 liikmesriigis ütleb vähemalt kolm neljandikku vastanutest, et üldharidusel keskhariduse tasemel on positiivsem kuvand kui kutseharidusel ja -õppes nendes riigis.

III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

See, mil määral vastajad nõustuvad, et üldkeskharidusel on kutseharidusest positiivsem kuvand, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja hoiakulistest teguritest järgmiselt.

■ Sotsiaal-ametialaste kategooriate vahel on mõned märkimisväärsed erinevused: 83 % õpilastest usub, et üldkeskharidusel on kutseharidusest ja -õppest positiivsem kuvand, võrreldes 71 %-ga kodustest inimestest.

■ Vanuse järgi pärast hariduse omandamist nõustuvad kõige tõenäolisemalt vastajad, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või hiljem (79%), võrreldes 73%-ga 16–19-aastaste seas ja 68%-ga 15-aastaste või nooremate seas.

■ 15–24-aastased vastajad usuvad samuti kõige tõenäolisemalt, et üldkeskhariduse kuvand on positiivsem (79%), võrreldes 72%-ga 55-aastastest ja vanematest.

■ Vastajad, kes on teadlikud õpilaste aktiivse suunamise mõjust teatavates (sageli soopõhistes) suundades ja häbimärgistamise mõjust haridusele, nõustuvad palju tõenäolisemalt, et üldkeskharidusel on kutseharidusest positiivsem kuvand. See muster on kõige ilmsem nende seas, kes usuvad: et naised on suunatud üldharidusse, isegi kui nad on huvitatud tehnilistest ainetest (81% vs 64%) ; et õpetajad ei käsitle piisavalt soolist kallutatust (82 % vs. 70 %); et perekonnad, eakaaslased ja sotsiaalsemeedia tugevdavad stereotüüpe (81 % vs. 65 %); ning et kutseharidust ja -õpet hooldavad mehed seisavad silmitsi häbimärgistamisega (82 % vs. 69 %).

■ Vastajad, kes soovitsid üldkeskharidust, nõustuvad suurema tõenäosusega, et sellel on positiivsem kuvand kui kutseharidusel ja -koolitusel (82%) võrreldes nendega, kes soovitsid kutseharidust (72%).

■ See seisukoht on valdavam vastajate seas, kes nimetavad kutsehariduse ja -õppe valikut mõjutavate teguritena õpetajate või koolinõustajate suuniseid (80 % vs. 73 %) või kehva koolitulemust (80 % vs. 73 %). Väiksemad lüngad ilmnevad vanemate nõuannetes (77% vs. 74%) ja vajaduses teenida raha kiiresti (76% vs. 74%). Sotsiaalsemeedia mõju kutsehariduse ja -koolituse valikule ei näi seda tulemust mõjutavat (mõlemas rühmas 75 %).

■ Soolised või eelneva kutsehariduses ja -koolituses osalemise erinevused puuduvad.

QB9.3 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: (MEIE RIIGIS) on teise taseme ülemise astme üldharidusel positiivsem kuvand kui esmasel kutseharidusel (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	75	19	6
Sugu			
Mees	75	19	6
Naine	75	19	6
Vanus			
15-24	79	17	4
25-39	78	18	4
40-54	74	20	6
>=55	72	19	9
Haridus (lõpp)			
<=15	68	19	13
16-19	73	21	6
>=20	79	17	4
Ikka veel õpib	81	15	4
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	76	19	5
Juhid	79	17	4
Muud valged kraed	78	17	5
Käsitöölised	73	22	5
Majaelanikud	71	23	6
Töötu	75	18	7
Pensionile jäänud	72	18	10
Üliõpilased	83	14	3
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	71	21	8
Väike või keskmise suurusega linn	75	19	6
Suurlinn	79	16	5
Kutsealõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	76	19	5
Negatiivne	78	19	3
Kunagi osalenud kutsealõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	75	20	5
Ei	76	17	7

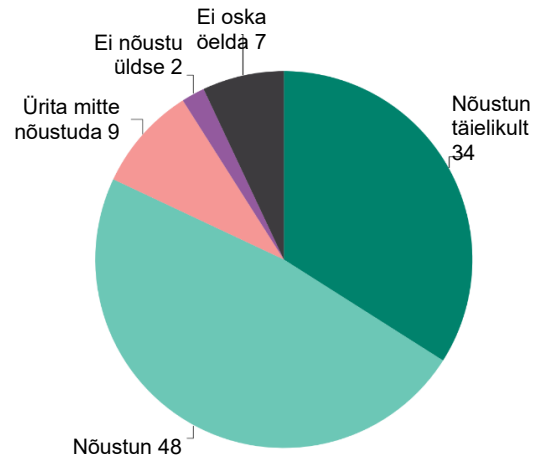
III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

Valdav enamik ELi kodanikke ütleb, et paremate akadeemiliste tulemustega üliõpilasi julgustatakse sageli kutsehariduse ja -koolituse asemel omandama üldharidust.

Kogu Euroopa Liidus usub 82 % vastanutest, et kõrgema akadeemilise tasemega üliõpilasi julgustatakse keskhariduse tasandil sageli osalema pigem üldhariduses kui kutsehariduses³⁹ ja -koolituses. Ligikaudu üks kümnest vastajast (11%) ei nõustu, samas kui 7% ei tea.

Arvamused on liikmesriigiti erinevad, kusjuures suurim üksmeel registreeriti Rootsis (93 %), Kreekas (91 %) ja Taanis (90 %). Kokkulepe on siiski laialt levinud isegi kõige madalama kokkuleppetasemega riikides: Tšehhi (69%), Bulgaaria (71%) ja Rumeenia (73%).

Küsimus 9.2: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Kõrgemate akadeemiliste tulemustega õpilasi julgustatakse keskhariduse tasemel sageli jätkama üldharidust, mitte kutseõpet (EL 27) (%)

³⁹ Küsimus 9.2 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kõrgemate akadeemiliste tulemustega õpilasi julgustatakse sageli keskhariduse tasemel jätkama pigem üldharidust kui esialgset kutseõpet.

III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

See, mil määral vastajad nõustuvad, et kõrgema akadeemilise tasemega üliõpilasi julgustatakse kutsehariduse ja -koolituse asemel sageli osalema üldhariduses, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja suhtumuslikest teguritest järgmiselt.

- Vastajad, kes alles õpivad, ja need, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või vanemalt, nõustuvad kõige tõenäolisemalt sellega, et kõrgema akadeemilise tasemega üliõpilasi julgustatakse sageli kutsehariduse ja -koolituse asemel jätkama üldharidust (87%–86%). See näitaja on 76% nende seas, kes on lõpetanud hariduse 15-aastased või nooremad.
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate vahel on mõned erinevused: juhid (88%) ja üliõpilased (87%) nõustuvad selle väitega tõenäolisemalt kui muud ametikategooriad (79–84%).
- Vastajad vanuses 15–24 ja 25–39 aastat (84–85%) usuvad kõige tõenäolisemalt, et kõrgema akadeemilise tasemega üliõpilasi julgustatakse õppima üldhariduskoolis. See näitaja langeb 55-aastaste ja vanemate seas 80 %-ni.
- Selle väitega nõustumine on suurem nende seas, kes näevad õpetajate juhendamist ja vajadust teenida kiiresti raha kui olulisi tegureid kutsehariduse ja -koolituse valimisel (vastavalt 87 % vs. 81 % ja 86 % vs. 79 %). Näib, et sotsiaalmeedia mõju kutsehariduse ja -koolituse valikule ei mõjuta kokkuleppe taset (mõlemas rühmas 83 %).
- Vastajad, kes leiavad, et kehvad hinded - teine koolitulemuste aspekt - mõjutavad kutsehariduse ja -koolituse valikut, nõustuvad väitega veidi suurema tõenäosusega (87%) kui need, kes seda ei tee (81%).
- Soolised erinevused puuduvad.

QB9.2 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kõrgemate akadeemiliste tulemustega õpilasi julgustatakse sageli keskhariduse tasemel jätkama üldharidust, mitte esialgset kutseõpet (% EList).

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	82	11	7
Sugu			
Mees	81	12	7
Naine	83	11	6
Vanus			
15-24	84	13	3
25-39	85	11	4
40-54	82	12	6
>=55	80	11	9
Haridus (lõpp)			
<=15	76	9	15
16-19	81	13	6
>=20	86	10	4
Ikka veel õpib	87	11	2
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	83	11	6
Juhid	88	8	4
Muud valged kraed	84	11	5
Käsitöölised	81	13	6
Majaelanikud	79	14	7
Töötu	79	13	8
Pensionile jäänud	80	10	10
Üliõpilased	87	11	2
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	80	12	8
Väike või keskmise suurusega linn	83	11	6
Suurlinn	85	9	6
Kutsealgõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	85	10	5
Negatiivne	82	13	5
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	84	11	5
Ei	82	10	8

III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

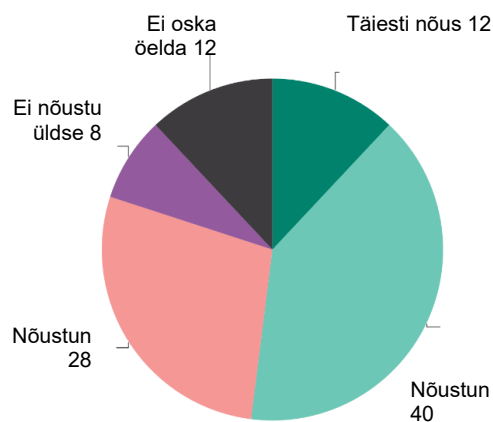
Küsimus 9.1: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Üldkeskhariduses on kvalifikatsiooni omandamine üldiselt lihtsam kui esimeses kutsehariduses ja -koolituses (EL 27) (%)

Veidi üle poole ELi kodanikest ütleb, et üldkeskhariduses on kvalifikatsiooni omandamine üldiselt lihtsam kui kutsehariduses ja -koolituses

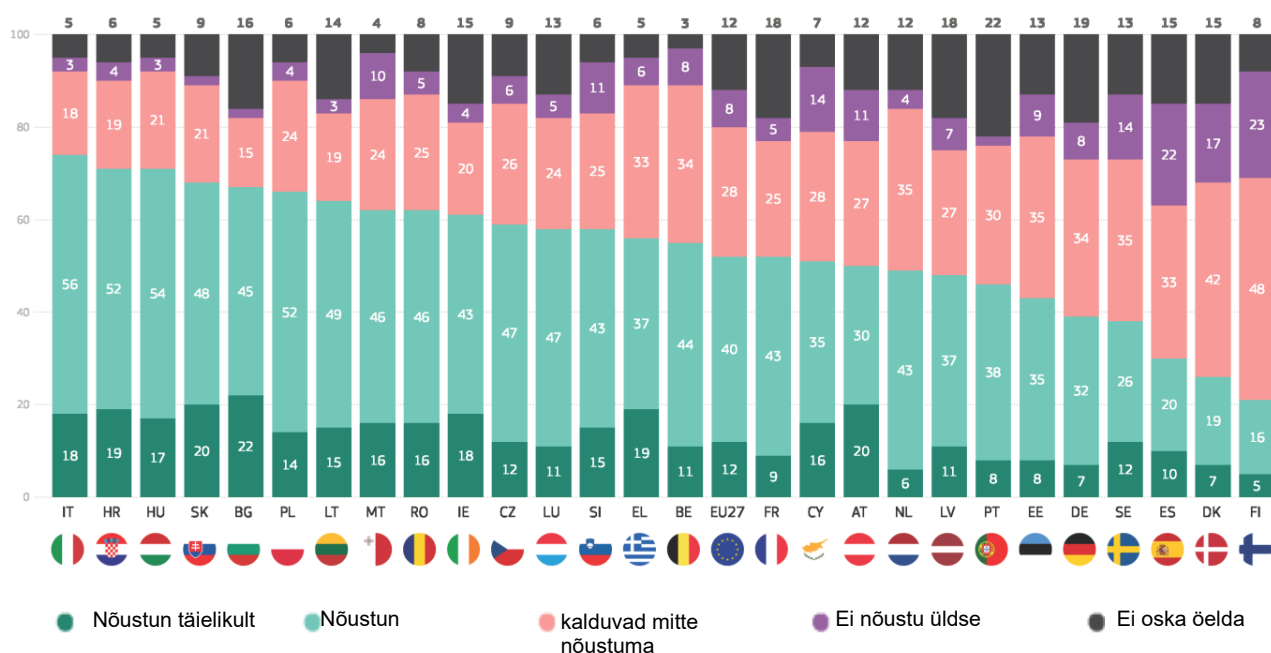
Kogu Euroopa Liidus ütleb 52 % vastanutest, et üldkeskhariduses on kvalifikatsiooni omandamine üldiselt lihtsam kui kutsehariduses ja -koolituses, sealhulgas 12 % nõustub täielikult ja 40 % kaldub nõustuma.⁴⁰ Üldiselt 36% ei nõustu, samas kui 12% ei tea. See on ilmne paradoks, sest enamik vastanutest usub ka, et kõrgema akadeemilise tasemega üliõpilasi julgustatakse jätkama üldharidust.

18 liikmesriigis väidab vähemalt pool vastanutest, et üldkeskhariduses on kvalifikatsiooni omandamine üldiselt lihtsam kui kutsehariduses ja -koolituses.

Arvamused on liikmesriigiti väga erinevad: kõige rohkem nõustuti Itaalias (74 %), Horvaatias ja Ungaris (mõlemas 71 %) ja Slovakkias (68 %) ning kõige vähem Soomes (21 %), Taanis (26 %) ja Hispaanias (30 %).

Küsimus 9.1. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Üldkeskhariduses on kvalifikatsiooni omandamine üldiselt lihtsam kui esimeses kutsehariduses ja -koolituses (%)

40 QB9.1. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Üldkeskhariduses on kvalifikatsiooni omandamine üldiselt lihtsam kui esimeses kutsehariduses ja -koolituses.

III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

See, mil määral vastajad nõustuvad, et üldhariduses on üldiselt lihtsam õppida kvalifikatsiooni omandamiseks kui kutsehariduses ja -koolituses, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja hoiakulistest teguritest järgmiselt.

- Vastanutest, kes näevad kutseharidust ja -koolitust positiivses valguses, on selle seisukohaga nõus 57%, võrreldes 46%-ga neist, kes teatavad oma riigis negatiivsest suhtumisest.
- Vastajad, kellel on kutsehariduses ja -koolituses soolised vaated STEM-ainetele, nõustuvad suurema tõenäosusega, et üldkeskhariduse omandamiseks on lihtsam õppida. See hõlmab ka neid, kes: usub, et teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatikaga seotud valdkonnad sobivad meestele paremini (62% vs. 41%); arvab, et naised julgustatakse vähem osalema loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatikaga seotud kutsehariduse ja -koolituse valdkondades (57% vs. 46%) ; usub, et õpetajad ja nõustajad ei käsitle piisavalt soolist kallutatust (64% vs. 43%); arvab, et hooldus- või teenindusvaldkonnas töötavad mehed seisavad silmitsi häbimärgistamisega (62% vs 43%) ; ning usub, et naised suunatakse üldharidusse, hoolimata huvist tehniliste ainete vastu (58% vs. 43%). Väiksemaid erinevusi täheldatakse vastajate seas, kes arvavad, et madalate akadeemiliste saavutustega mehed seisavad silmitsi survega valida kutseharidus ja -õpe (57% vs. 47%) ning kes usuvad, et pered, eakaaslased ja sotsiaalmeedia tugevdavad soolisi stereotüüpe (57% vs. 51%).
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate vahel on mõningaid erinevusi: 59 % kodustest inimestest usub, et üldkeskhariduse kvalifikatsiooni on lihtsam õppida kui kutsehariduses ja -koolituses, võrreldes 43 % töötute vastajatega.
- Vanuse järgi haridustee lõpus on see näitaja 54 % nende hulgas, kes lõpetasid 16–19-aastaselt, võrreldes 53 %ga nende seas, kes alles õpivad, ja 51 %ga nende seas, kes lõpetasid 15-aastaselt või nooremalt. Need, kes jätkasid hariduse omandamist pärast 20. eluaastat, registreerisid madalaima osakaalu (49%).
- Kutsehariduses ja -koolituses ei ole soo, vanuse ega varasema kogemuse alusel erinevusi.

QB9.1 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Üldkeskhariduses on kvalifikatsiooni omandamine üldiselt lihtsam kui esimeses kutsehariduses ja -koolituses (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	52	36	12
Sugu			
Mees	52	36	12
Naine	52	35	13
Vanus			
15-24	53	40	7
25-39	52	39	9
40-54	52	38	10
>=55	52	31	17
Haridus (lõpp)			
<=15	51	29	20
16-19	54	33	13
>=20	49	41	10
Ikka veel õpib	53	38	9
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	51	40	9
Juhid	48	41	11
Muud valged kraed	56	35	9
Käsitöölised	54	36	10
Majaelanikud	59	29	12
Töötud	43	42	15
Pensionile jäänud	51	30	19
Üliõpilased	52	40	8
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	49	36	15
Väike või keskmise suurusega linn	54	34	12
Suurlinn	52	37	11
Kutsealõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	57	33	10
Negatiivne	46	44	10
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	53	36	11
Ei	52	35	13

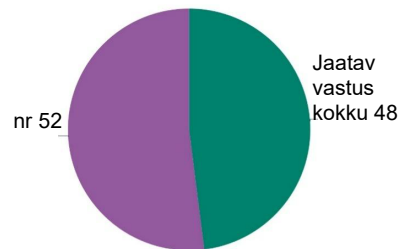
2. Kutsehariduse ja -õppega seotud kogemused mõjutavad kutsehariduse ja -õppe valikut

Peaaegu pooltel ELi kodanikel on kutsehariduse ja -õppe kogemus

Peaaegu pooled ELi kodanikud (48%) on kutseharidust ja -õpet kasutanud kas varem, praegu või mõlemal korral. Enamik neist vastajatest osales varem kutsehariduses ja -koolituses (41 %), samal ajal kui 5 % teeb seda praegu ja 2 % on osalenud nii varem kui ka praegu. Veidi üle poole ELi kodanikest (52%) ei ole kunagi kutseharidust⁴¹ ja -koolitust kasutanud.

Cedefopi Euroopa avaliku arvamuse uuringu kohaselt kutsehariduse ja -õppe kohta (2016) oli⁴² 40 % vastanutest läbinud kutsekeskhariduse ja 59 % üldise haridustee. Need arvud kajastavad tolleaegset EL 28, kuid on siiski lähtealuseks, mille alusel võrrelda 2025. aasta (EL 27) tulemusi, mille osakaal kutsehariduses on suurem.⁴³

QB1: Kas olete varem või praegu omandanud kutseharidust ja -koolitust keskkhariduse tasemel? (EL 27) (%)

41 QB1. Kas olete varem või praegu omandanud põhikutseharidust ja -koolitust keskkhariduse tasemel?

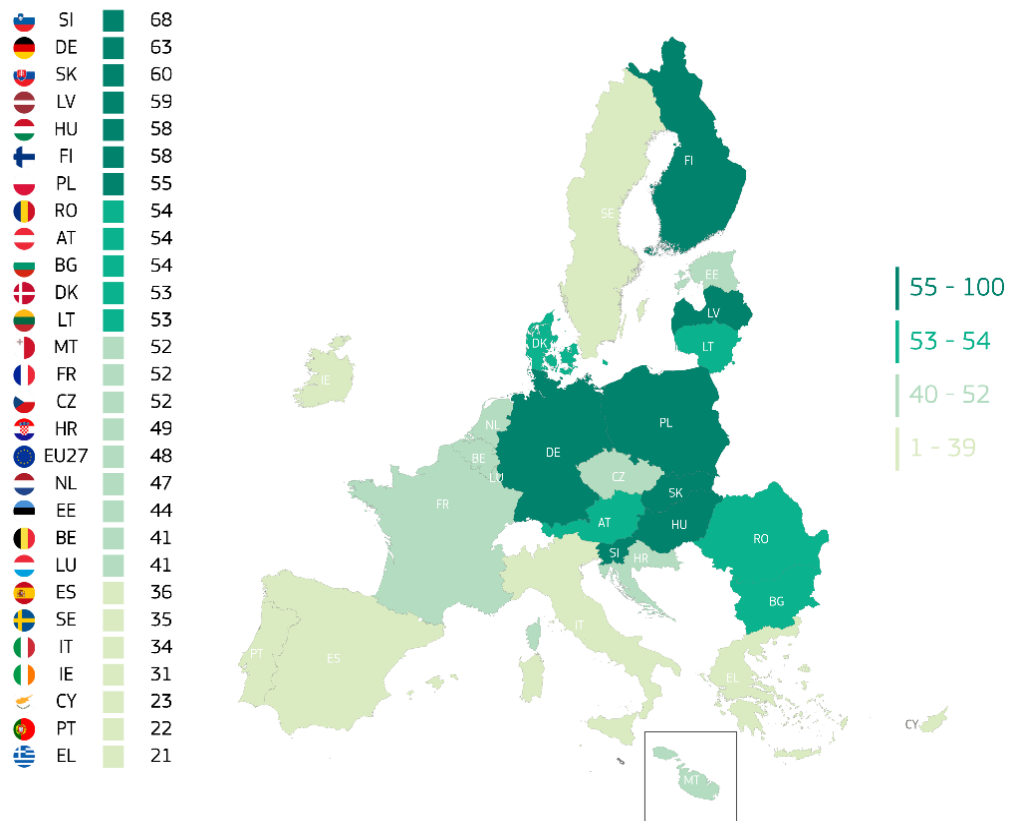
42 <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/55>

43 <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet>

III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

Osalemise tase on liikmesriigiti väga erinev. Kõige kõrgem tase registreeriti Sloveenias (68%), Saksamaal (63%) ja Slovakkias (60%), kõige madalam Kreekas (21%), Portugalis (22%) ja Küprosel (23%). 15 liikmesriigis on kutseharidust ja -koolitust kasutanud vähemalt pooled vastanutest.

QB1: Kas olete varem või praegu omandanud põhikutseharidust ja -koolitust keskhariiduse tasemel? - "Jah" kokku (EL 27) (%)

III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

Kutsehariduses ja -koolituses osalemise sotsiaal-demograafiline ja suhtumuslik jaotus näitab järgmist:

■ Osalemine on suurim nende seas, kes lõpetasid hariduse 16–19-aastaselt (54%), neile järgnevad need, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või hiljem (51%). 15-aastastel ja noorematel on oluliselt madalam osalusmäär (19%).

■ Linnastumise mustrid näitavad, et maapiirkondades või külates on osalejate määr kõrgem (52%) kui suurlinnades (43%).

■ 25–39-aastaste vastajate osalusmäär on 53 % ja 40–54-aastaste vastajate osalusmäär 52 %, samas kui 55-aastaste ja vanemate vastajate osalusmäär on 44 %. Kõige nooremas vanuserühmas (15–24aastased) on see näitaja 46 %.

■ Sotsiaal-ametialaste kategooriate vahel on mõningaid erinevusi: töäjõus osalemise määr on suurim (55 %), sellele järgnevad füüsilisest isikust ettevõtjad (52 %), muud valged kaelarühmad (50 %) ja juhid (48 %).

■ Kutsehariduses ja -koolituses osalemine on veidi suurem meeste (50%) kui naiste (46%) seas.

■ Osalemine on suurem vastajate seas, kes ütlevad, et kutseharidust ja -õpet nähakse nende riigis positiivses valguses⁴⁴ (52%), kui nende seas, kes teatavad negatiivsest tajumisest (42%).

QB1 Kas olete varem või praegu omandanud põhikutseharidust ja -koolitust keskhariduse tasemel? (%-EL)

	Kokku „Jah“	Ei	Ei tea
EL 27	48	52	0
Sugu			
Mees	50	50	0
Naine	46	54	0
Vanus			
15-24	46	54	0
25-39	53	47	0
40-54	52	48	0
>=55	44	56	0
Haridus (lõpp)			
<=15	19	80	1
16-19	54	46	0
>=20	51	49	0
Ikka veel õpib	41	59	0
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	52	48	0
Juhid	48	52	0
Muud valged kraed	50	50	0
Käsitöölised	55	45	0
Majaelanikud	34	66	0
Töötu	44	56	0
Pensionile jäänud	45	55	0
Üliõpilased	42	58	0
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	52	48	0
Väike või keskmise suurusega linn	49	51	0
Suurlinn	43	57	0
Kutsealgõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	52	48	0
Negatiivne	42	58	0

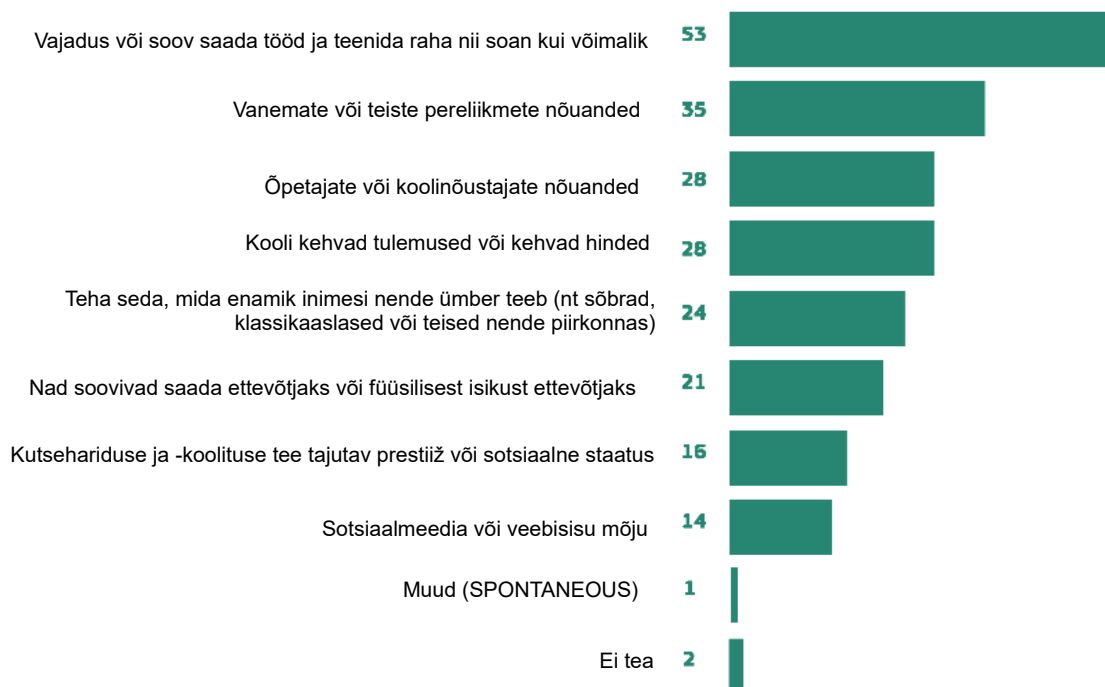
44 See põhineb järgmisel küsimusel: Kuidas suhtutakse Teie arvates algatuslikku kutseharidusse ja -koolitusse (MEIE RIIGIS)?

III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

Vajadust leida töökoht ja teenida raha niipea kui võimalik peetakse peamiseks teguriks, mis mõjutab noorte kutsehariduse ja -koolituse valikut

Kui küsiti peamiste tegurite kohta, mis mõjutavad noori valima kutseharidust ja -õpet tänapäeval üldhariduse asemel, viitas rohkem kui pool ELi kodanikest (53%) vajadusele või soovile saada tööd ja teenida raha nii kiiresti kui võimalik.⁴⁵ Üks viiest (21%) viitab ka soovile hakata ettevõtjaks või füüsilisest isikust ettevõtjaks. Lisaks neile kahele tegurile on vastused kahanevas järjekorras: vanemate või teiste pereliikmete nõuanded (35%), õpetajate või koolinõustajate nõuanded (28%), kehvad õpitulemused või hinded (28%), enamiku ümbritsevate inimeste tegevus (24%), kutsehariduse ja -õppe tee tajutav prestiiž või sotsiaalne staatus (16%) ning sotsiaalmeedia või veebisisu mõju (14%).

QB4. Millised on Teie arvates peamised tegurid, mis mõjutavad noori valima üldhariduse asemel kutseharidust ja -õpet? (MAX. 3 ANSWERS) (EL 27) (%)

45 QB4. Millised on Teie arvates peamised tegurid, mis mõjutavad noori valima üldhariduse asemel kutseharidust ja -õpet? (3 vastust)

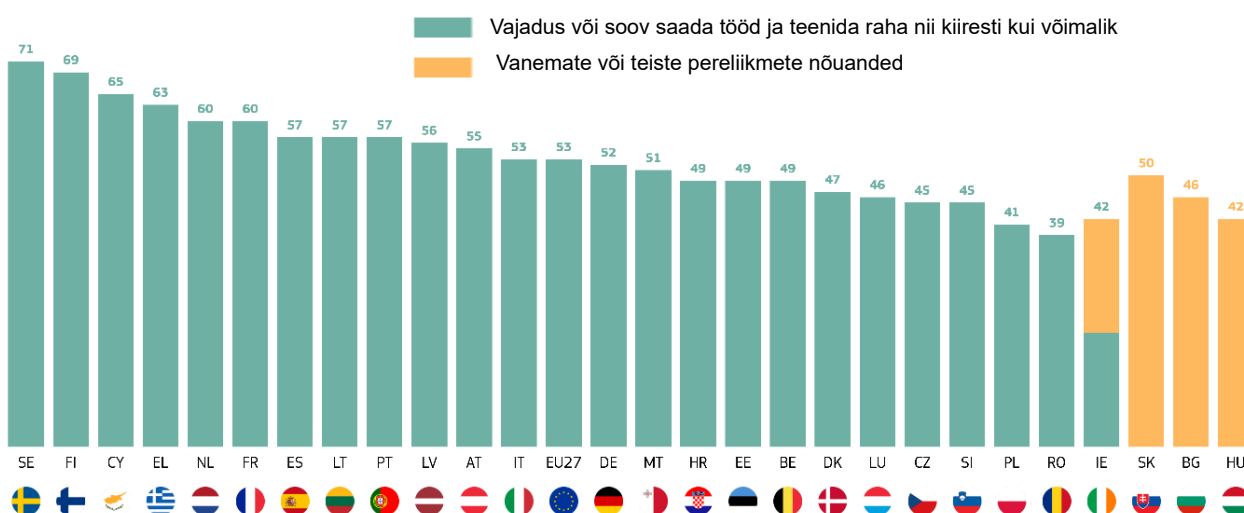
III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

Noorte valikuid mõjutavate tegurite tajumine on liikmesriigiti erinev. Vajadust või soovi saada tööd ja teenida raha võimalikult kiiresti mainitakse kõige sagedamini Rootsis (71%), Soomes (69%), Küprosel (65%) ja Kreekas (63%) ning kõige vähem mainitakse seda Ungaris (38%), Rumeenias (39%), Poolas (41%) ning Bulgaarias ja Slovakkias (mõlemas 42%).

Vanemate või teiste pereliikmete nõuandeid mainitakse kõige sagedamini Slovakkias (50%), Bulgaarias (46%), Austrias (44%) ja Ungaris (42%), kõige vähem Poolas (25%), Portugalis (27%) ning Lätis ja Soomes (mõlemas 28%). Iirimaal nimetatakse peamiste teguritena võrdselt vajadust või soovi saada tööd ja teenida raha võimalikult kiiresti ning vanemate või teiste pereliikmete nõuandeid (mõlemad 42%).

Tegurid, mis mõjutavad kutsehariduse ja -õppe valikut võrreldes üldharidusega: suurim vastus parlamendiliikme kohta

QB4: Millised on Teie arvates peamised tegurid, mis mõjutavad noori valima üldhariduse asemel kutseharidust ja -õpet? (MAX. 3 VASTUTUSED) (%)

III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

Õpetajate või koolinõustajate suuniseid mainitakse kõige sagedamini Itaalias (37%), Taanis (35%) ning Kreekas ja Slovakkias (mõlemas 33%), samas kui kõige vähem mainitakse neid Lätis (13%), Leedus (15%), Soomes (17%) ja Poolas (18%).

Kehvadele õpitulemustele või hinnetele viidatakse kõige sagedamini Kreekas (51%), Leedus (46%), Rootsis (45%) ning Belgias ja Küprosel (mõlemas 41%), kõige vähem Madalmaades ja Bulgaarias (mõlemas 14%), Slovakkias (20%) ning Horvaatias ja Maltal (mõlemas 21%).

Seda, mida enamik inimesi nende ümber teeb, mainitakse kõige sagedamini Soomes (40%), Madalmaades (39%), Austrias (36%) ning Bulgaarias ja Slovakkias (mõlemas 35%), samas kui kõige vähem mainitakse seda Luksemburgis (13%) ning Prantsusmaal ja Portugalis (mõlemas 14%).

Soovi hakata ettevõtjaks või füüsilisest isikust ettevõtjaks mainitakse kõige sagedamini Horvaatias (39%), Küprosel (33%), Taanis (31%) ja Sloveenias (29%), samas kui kõige vähem mainitakse seda Saksamaal (12%), Portugalis (16%) ning Leedus, Hispaanias ja Poolas (kõik 18%).

Sotsiaalmeedia või veebisisu mõju mainitakse kõige sagedamini Madalmaades (31%), Maltal (27%), Horvaatias (24%) ning Tšehhis ja Slovakkias (mõlemas 22%), samas kui kõige vähem mainitakse seda Portugalis (6%), Leedus (8%) ning Eestis, Prantsusmaal ja Hispaanias (kõigis 11%).

Kutsehariduse ja -õppe tee tajutavat prestiiži või sotsiaalset staatust mainitakse kõige sagedamini Austrias (24 %) ning Maltal ja Ungaris (mõlemas 23 %), samas kui kõige vähem mainitakse seda Küprosel (7 %), Kreekas (10 %) ning Belgias, Prantsusmaal, Portugalis ja Luksemburgis (kõigis 11 %).

Rahaline motivatsioon on valiku peamine liikumapanev jõud. 24 liikmesriigis nimetatakse kõige sagedamini vajadust või soovi saada tööd ja teenida raha võimalikult kiiresti, ulatudes 71 %-st Rootsis 39 %-ni Rumeenias nendes riikides, kus see on peamine liikumapanev jõud. Vanema nõustamine on peamine tegur ainult kolmes liikmesriigis: Slovakkia (50%), Bulgaaria (46%) ja Ungari (42%). Iirimaa on nii rahaline motivatsioon kui ka

vanemate nõustamine seotud 42 %-ga. Kuigi õpetajate juhendamist mainis 28 % eurooplastest üldiselt, ei ole see kunagi ELi liikmesriigis peamine tegur, kusjuures suurim osakaal on Itaalias (37 %).

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
The need or desire to have a job and earn money as soon as possible	53	49	42	45	47	52	49	42	63	57	60	49	53	65	56	57	46	38	51	60	55	41	57	39	45	42	69	71
Advice from parents or other family members	35	29	46	36	40	41	34	42	39	31	35	38	33	32	28	32	38	42	30	30	44	25	27	31	40	50	28	37
Guidance from teachers or school counsellors	28	31	25	22	35	27	22	31	33	27	32	19	37	19	13	15	32	26	23	28	28	18	32	23	20	33	17	25
Poor school performance or grades	28	41	14	24	33	25	38	27	51	28	31	21	27	41	26	46	32	26	21	14	25	25	29	24	27	20	35	45
Doing what most people around them do (e.g. friends, classmates, or others in their area)	24	21	35	23	33	27	26	25	31	19	14	29	21	20	22	20	13	34	34	39	36	30	14	23	26	35	40	33
They want to become an entrepreneur or self-employed	21	26	22	22	31	12	19	24	27	18	27	39	24	33	21	18	24	23	28	22	21	18	16	20	29	24	22	24
Perceived prestige or social status of the vocational education and training path	16	11	22	14	19	18	13	11	10	14	11	17	16	7	14	11	11	23	23	18	24	21	11	17	14	17	12	15
Influence from social media or online content	14	17	12	22	18	17	11	15	12	11	11	24	13	12	11	8	11	12	27	31	16	12	6	16	15	22	12	13
Others (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	5	0	1	2	1	0	0	0	1	2	3	0	1	1	2	0	1	0	1	0	1	1
Don't know	2	0	3	3	3	2	1	2	0	4	3	1	2	1	3	2	2	1	1	3	2	1	7	1	0	1	1	1

1st Most Frequently Mentioned Item
2nd Most Frequently Mentioned Item
3rd Most Frequently Mentioned Item

III. Kutsehariduse ja -koolituse ning üldhariduse kuvandilõhe

Analüüsides noori mõjutavaid tegureid sotsiaaldemograafiliste ja suhtumuslike kategooriate kaupa, võib täheldada järgmisi mustreid:

Ligikaudu pooled vastanutest mainivad vajadust või soovi saada tööd ja teenida raha võimalikult kiiresti, kusjuures soolised erinevused on minimaalsed (mehed 52%, naised 53%). Vanuselised erinevused on tagasihoidlikud, ulatudes 51%-st 55-aastaste ja vanemate seas kuni 55%-ni 25-39-aastaste seas. Sotsiaal-ametialastest kategooriatest annavad selle vastuse kõige tõenäolisemalt töötud (60%), mis tähendab 11-protsendipunktilist erinevust võrreldes koduste inimestega⁴⁶ (49%).

Vanemate või teiste pereliikmete nõuanded ei näita soolisi erinevusi, nii mehed kui ka naised viitavad sellele tegurile sarnasel tasemel (35%). Vanuseerinevused on siin olulisemad: 31% 15–24-aastastest mainib seda tegurit, 55-aastaste ja vanemate seas on see näitaja tõusnud 37%-ni. Hariduse mustrid näitavad, et need, kes lõpetasid hariduse varem, mainivad seda tegurit tõenäolisemalt: 37% neist, kes lõpetasid 15-aastaselt või varem, teevad seda, võrreldes 33%-ga neist, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või vanemalt.

Õpetajate või koolinõustajate suuniseid tsiteerivad sarnasel tasemel mehed (28%) ja naised (29%). Vanuserühmade lõikes on vastused jäänud suhteliselt stabiilseks, ulatudes 26 %-st 15–24-aastaste seas 29 %-ni 25–39-aastaste ja 40–54-aastaste seas. Ka haridustase ei mõjuta vastuseid kuigi palju, sest mainitakse, et 15-aastaselt või varem hariduse omandanud inimeste osakaal ulatub 27%-st kuni 29%-ni nende hulgas, kes alles õpivad.

Soov hakata ettevõtjaks või füüsilisest isikust ettevõtjaks varieerub demograafiliste rühmade lõikes minimaalselt, kusjuures ligikaudu üks vastaja viiest viitab sellele tegurile. Soolised erinevused on tagasihoidlikud (mehed 22%, naised 20%) ja vanuselisi erinevusi on vähe, mainides neid vahemikus 20% kuni 22%. Vastajad, kes on füüsilisest isikust ettevõtjad, mainivad seda kirjet tõenäolisemalt kui mis tahes muu kutseala esindajad.

Kehvaid õpitulemusi või hindeid nimetavad sarnaselt nii mehed kui ka naised (mõlemad 28 %). Vanuseerinevused on märkimisväärsed: üks kolmandik 15–24-aastastest (33%) mainib seda tegurit, langedes 55-aastaste ja vanemate seas 26%-ni. Selle punkti puhul on erinevused haridustasemetel lõikes piiratud. Töötute (35%) ja üliõpilaste (33%) osakaal on palju suurem kui tööliste (25%) osakaal ühiskondlik-ametialastes kategooriates.

Vastajad, kes väidavad, et kutseharidust ja -õpet tajutakse nende riigis negatiivselt, mainivad seda tegurit suurema tõenäosusega (34%) kui need, kes väidavad, et kutseharidusel ja -õppel on nende riigis positiivne kuvand (26%).

Teha seda, mida enamik inimesi nende ümber teeb: selle punkti puhul on soolised erinevused minimaalsed (mehed 25%, naised 24%). Vanuseerinevus on tagasihoidlik, kuigi 25–39-aastased vastajad mainivad seda veidi sagedamini (26%) kui 15–24-aastased (23%). Haridusmudelid näitavad, et need, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või hiljem, mainivad seda tegurit tõenäolisemalt (26%) kui need, kes lõpetasid varem (22%).

Sotsiaalmeedia või veebisisu mõjul on soolised erinevused taas minimaalsed (mehed 14%, naised 15%). Vanuselised erinevused on tagasihoidlikud, ulatudes 13 %-st 55-aastaste ja vanemate seas 16 %-ni 15–24-aastaste seas. Haridusmudelid näitavad, et need, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või hiljem (16%), viitavad sellele tegurile sagedamini kui need, kes lõpetasid 15-aastaselt või varem (10%).

Kutseharidus- ja -koolitustee tajutav prestiiž või sotsiaalne staatus on enamikus rühmades minimaalselt erinev. Soolised erinevused on tagasihoidlikud (mehed 17 %, naised 15 %) ja 16 % vastanutest mainib seda näitajat järjepidevalt kõigis vanuserühmades. Erinevused hariduses on märgatavamad: need, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või hiljem, mainivad seda kirjet tõenäolisemalt (18%) kui need, kes tegid seda 15-aastaselt või varem (12%).

46 Majapidaja on isik, kes juhib majapidamist, nt koduperenaine või koduabiline.

QB4 Mis on Teie arvates peamine tegur (peamised tegurid), mis mõjutab (mõjutavad) noori valima tänapäeval üldhariduse asemel kutseharidust ja -koolitust? (MAX. 3 ANSWERS) (%-EL)

	Õpetajate või koolinõustajate nõuanded	Vanemate või teiste pereliikmete nõuanded	Vajadus või soov saada tööd ja teenida raha nii kiiresti kui võimalik	Nad soovivad saada ettevõtjaks või füüsilisest isikust ettevõtjaks	Kooli kehvad tulemused või kehvad hinded	Teha seda, mida enamik inimesi nende ümber teeb (nt sõbrad, klassikaaslased või teised nende piirkonnas)	Sotsiaalsemeedia või veebisisu mõju	Kutsehariduse ja -koolituse tee tajutav prestiiž või sotsiaalne staatus	Muud (SPONTANEOUS)	Ei tea
EL 27	28	35	53	21	28	24	14	16	1	2
Sugu										
Mees	28	35	52	22	28	25	14	17	1	2
Naine	29	35	53	20	28	24	15	15	1	2
Vanus										
15-24	26	31	54	21	33	23	16	16	1	1
25-39	29	33	55	22	27	26	15	16	1	1
40-54	29	35	53	21	28	24	15	16	1	2
>=55	28	37	51	20	26	24	13	16	1	3
Haridus (lõpp)										
<=15	27	37	52	18	29	22	10	12	1	5
16-19	29	36	51	21	26	24	14	16	1	2
>=20	28	33	55	21	28	26	16	18	1	2
Ikka veel õpib	29	31	55	21	34	22	15	13	2	2
Sotsiaal-ametialane kategooria										
Füüsilisest isikust ettevõtjad	28	34	52	26	26	24	14	14	1	2
Juhid	30	35	53	19	29	27	18	19	1	1
Muud valged kraed	30	34	52	21	28	27	16	17	1	1
Käsitöölised	28	34	54	20	25	24	14	17	1	2
Majaelanikud	28	33	49	22	29	25	13	14	2	2
Töötu	25	33	60	20	35	25	12	13	1	3
Pensionile jäänud	28	38	51	20	26	22	12	15	1	4
Üliõpilased	27	31	55	21	33	23	16	13	1	1
Subjekttiivne linnastumine										
Maapiirkond või küla	26	35	51	20	27	25	14	16	1	3
Väike või keskmise suurusega linn	30	34	52	22	28	23	15	15	1	2
Suurlinn	28	35	56	19	28	25	15	17	1	2
Kutsealgõppe tajumine (MEIE RIIGIS)										
Positiivne	30	37	53	21	26	26	14	17	1	1
Negatiivne	26	30	53	21	34	23	17	14	1	1
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)										
Jah	28	37	52	21	24	25	16	18	1	1
Ei	28	33	54	20	31	24	13	14	1	3

IV. Kutsehariduses ja - koolituses osalemist takistavad tegurid

1. Mittetehniliste oskustega seotud probleemid

Pooled ELi kodanikest ütlevad, et kutseharidus ja -õpe ei paku piisavalt valdkonnaüleseid oskusi, nagu suhtlemine või kriitiline mõtlemine

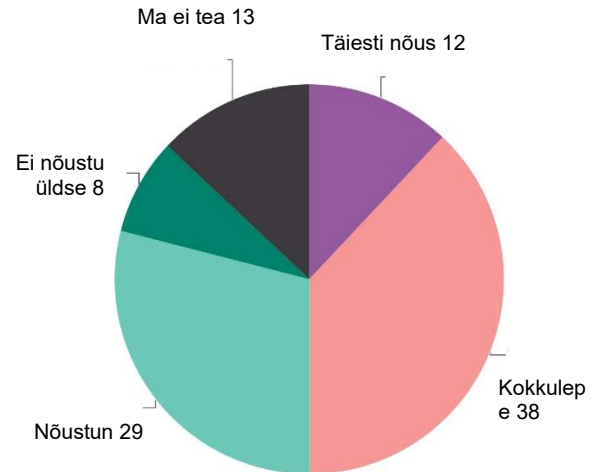
Kogu Euroopa Liidus väidab 50 % vastanutest, et kutseharidus ja -õpe ei paku piisavalt valdkonnaüleseid oskusi, nagu suhtlemine või kriitiline mõtlemine, sealhulgas 12 % nõustub täielikult ja 38 % kaldub nõustuma.⁴⁷ Üldiselt 37% ei nõustu selle väitega, samas kui 13% ei tea.

Kõige rohkem nõustutakse Poolas (66%), Horvaatias (65%) ja Sloveenias (64%), kõige vähem Hispaanias (36%), Taanis (39%), Eestis (40%) ning Iirimaa ja Rootsis (mõlemas 44%).

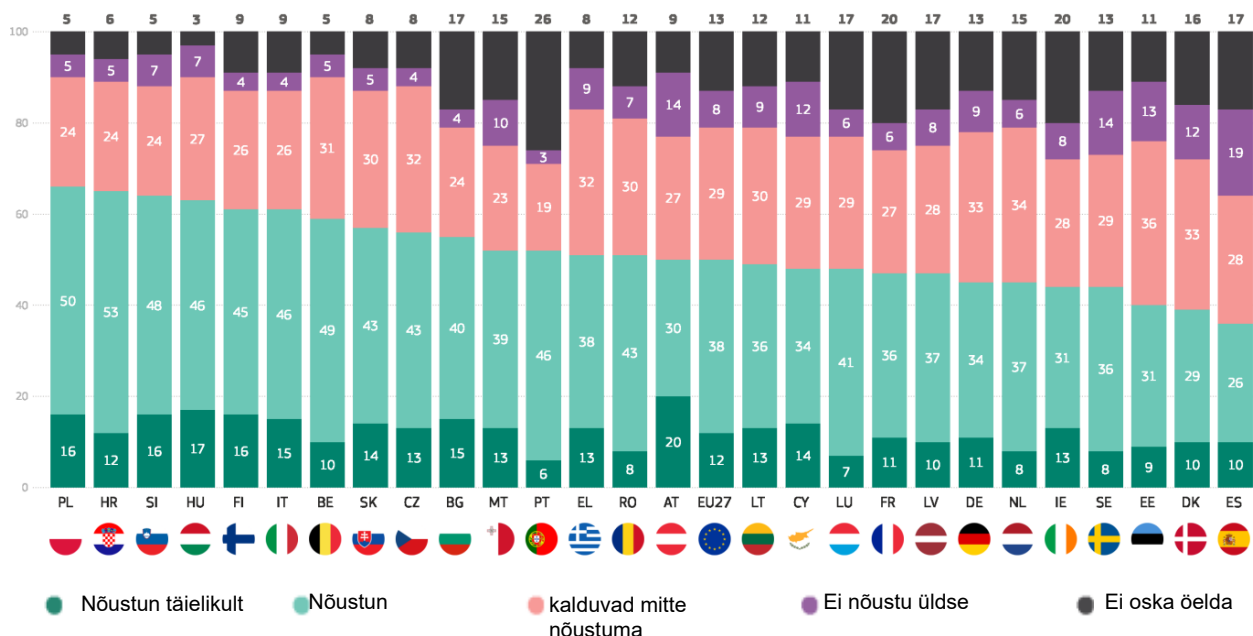
24 ELi liikmesriigis arvab enamik, et kutseharidus ja -õpe ei paku piisavalt valdkonnaüleseid oskusi. Vaid kolmes riigis – Eestis (49%), Hispaanias (47%) ja Taanis (45%) – ei nõustu rohkem vastajaid väitega kui nõustub.

Mitmes ELi liikmesriigis, sealhulgas Saksamaal, Madalmaades ja Austrias, on seisukohad ühtlasemalt lahknenud, kusjuures need, kes avaldusega nõustuvad, jäävad vahemikku 45–50 %.

QB7.6. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutseharidus ja -õpe ei paku piisavalt valdkonnaüleseid oskusi, nagu suhtlemine või kriitiline mõtlemine (EL 27) (%)

QB7.6. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutseharidus ja -õpe ei paku piisavalt valdkonnaüleseid oskusi, nagu suhtlemine või kriitiline mõtlemine (%)

⁴⁷ QB7.6. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutseharidus ja -õpe ei paku piisavalt valdkonnaüleseid oskusi, nagu suhtlemine või kriitiline mõtlemine

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

See, mil määral vastajad nõustuvad, et kutseharidus ja -õpe ei paku piisavalt valdkonnaüleseid oskusi, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja hoiakulistest teguritest järgmiselt:

- Sotsiaal-ametialaste kategooriate lõikes esineb mõõdukaid erinevusi, kusjuures üliõpilased ja teised lihttöölised usuvad kõige tõenäolisemalt, et kutseharidus ja -õpe ei paku piisavalt valdkonnaüleseid oskusi, nagu suhtlemine või kriitiline mõtlemine (mõlemad 55 %), samas kui töötute vastajate osakaal on märkimisväärselt väiksem (45 %).
- Vanuse järgi haridustee lõpus on see seisukoht kõige levinum veel õppivate vastajate seas (54%), kellele järgnevad need, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või hiljem, ja need, kes olid 16-19-aastased (mõlemad 51%). Vastajad, kelle haridustee lõppes 15-aastaselt või varem, nõustuvad selle väitega kõige vähem (45%).
- Vanuse järgi on see kõige levinum 25–39aastaste vastajate seas (54%), kellele järgnevad 15–24aastased ja 40–54aastased vastajad (mõlemad 52%). See on kõige vähem levinud 55-aastaste ja vanemate hulgas (48%).
- Vastajad, kes arvavad, et õpilased saavad kutsehariduse ja -koolituse kohta piisavalt teavet, nõustuvad väitega suurema tõenäosusega (55%) kui need, kes leiavad, et teave on ebapiisav (48%).
- Kutsehariduses ja -koolituses osalemise puhul on erinevused minimaalsed. Vastajad, kes on ise kutsehariduses ja -koolituses osalenud, nõustuvad vaid veidi suurema tõenäosusega, et kutseharidus ja -koolitus ei paku piisavaid valdkonnaüleseid oskusi (53%) kui need, kellel puudub kutsehariduse ja -koolituse kogemus (50%).
- Kutseharidusest ja -koolitusest positiivse kuvandiga vastajad nõustuvad selle väitega vaid veidi suurema tõenäosusega kui negatiivse kuvandiga vastajad (53 % vs. 50 %).
- Soolised erinevused puuduvad.

QB7.6 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõpe ei paku piisavalt valdkonnaüleseid oskusi, nagu suhtlemine või kriitiline mõtlemine (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	50	37	13
Sugu			
Mees	52	36	12
Naine	50	37	13
Vanus			
15-24	52	39	9
25-39	54	37	9
40-54	52	38	10
>=55	48	35	17
Haridus (lõpp)			
<=15	45	33	22
16-19	51	37	12
>=20	51	38	11
Ikka veel õpib	54	36	10
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	49	39	12
Juhid	51	38	11
Muud valged kraed	55	36	9
Käsitöölised	52	38	10
Majaelanikud	49	36	15
Töötu	45	40	15
Pensionile jäänud	48	33	19
Üliõpilased	55	36	9
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	49	38	13
Väike või keskmise suurusega linn	52	35	13
Suurlinn	51	37	12
Kutsealgõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	53	37	10
Negatiivne	50	38	12
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	53	38	9
Ei	49	35	16

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

Pooled ELi kodanikud ütlevad, et kutsehariduse ja -õppe programmides ei õpetata sageli põhioskusi, nagu kirjaoskus või digikirjaoskus

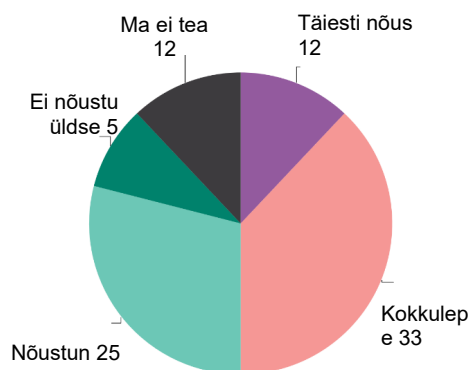
Kogu Euroopa Liidus usub 50 % vastanutest, et kutsehariduse ja -õppe programmides jääb sageli vajaka selliste põhioskuste õpetamisest nagu kirja- või digikirjaoskus, sealhulgas 12 % nõustub täielikult ja 38 % kaldub nõustuma.⁴⁸ Seevastu 38% ei nõustu selle väitega, samas kui 12% ei tea.

15 liikmesriigis nõustus väitega vähemalt pool vastanutest.

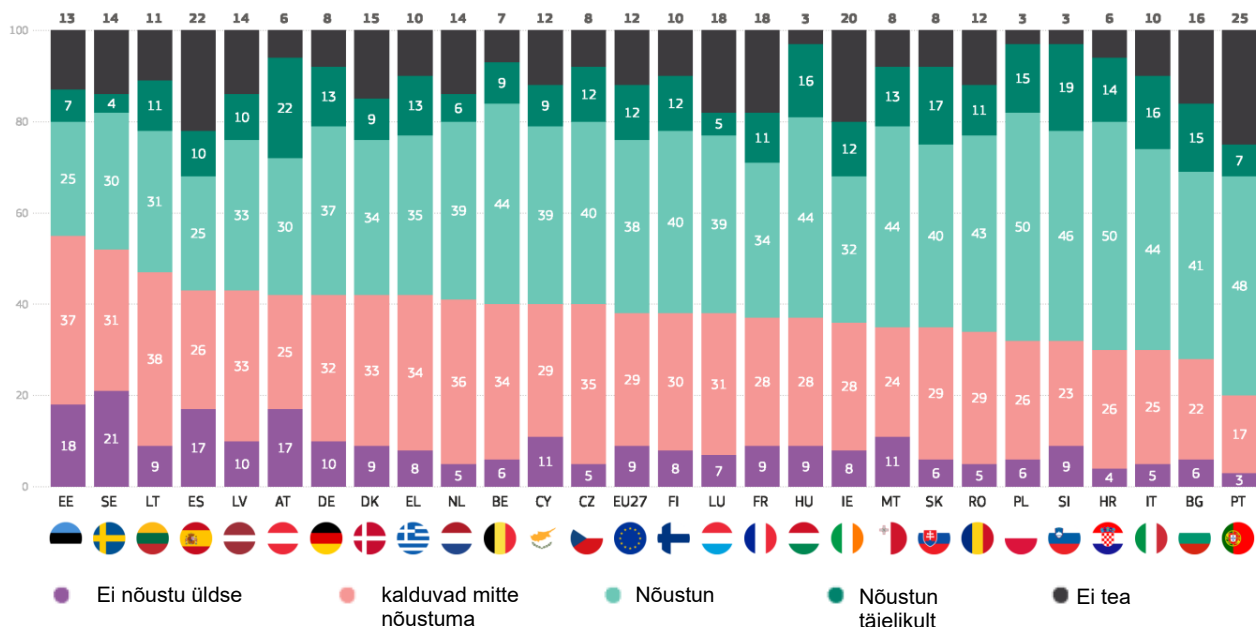
Arvamused selle küsimuse kohta on liikmesriigiti väga erinevad. Kõige rohkem nõustutakse Poolas ja Sloveenias (mõlemas 65 %), neile järgnevad Horvaatia (64 %) ning Itaalia ja Ungari (mõlemas 60 %). Madalaim tase registreeriti Eestis (32%), Rootsis (34%) ja Hispaanias (35%).

Liikmesriikides, kus arvamused jagunevad ühtlasemalt, on see seisukoht 43 % Taanis ja Lätis, 44 % Iirimaa ja Luksemburgis ning 45 % Madalmaades.

QB7.7: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Kutsealusõppe programmides ei õpetata sageli põhioskusi, nagu kirja- või digikirjaoskus (EL 27) (%)

QB7.7. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsehariduse ja -õppe programmides ei õpetata sageli põhioskusi, nagu kirjaoskus või digikirjaoskus. (%)

48 QB7.7. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsehariduse ja -õppe programmides ei õpetata sageli põhioskusi, nagu kirjaoskus või digikirjaoskus.

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

See, mil määral vastajad nõustuvad, et kutsehariduse ja -õppe programmides ei õpetata sageli põhioskusi, sõltub sotsiaal-demograafilistest ja suhtumuslikest teguritest järgmiselt.

- Vanuse järgi pärast hariduse omandamist nõustuvad 16–19-aastased vastajad (53%) kõige tõenäolisemalt sellega, et kutseharidus ja -õpe ei suuda sageli põhioskusi õpetada, ning neile järgnevad need, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või hiljem (50%). Vastajad, kelle haridustee lõppes 15-aastaselt või varem, nõustuvad kõige vähem (44%).
- Kõige rohkem nõustuvad 25–39-aastased vastajad (53%), neile järgnevad 40–54-aastased (52%). Kõige väiksema tõenäosusega nõustuvad sellega 15–24-aastased ja 55-aastased (mõlemad 49 %).
- Vastajad, kes olid mingil ajal ise kutsehariduses ja -koolituses osalenud, jagavad seda muret veidi suurema tõenäosusega (53%) kui need, kes seda ei teinud (48%).
- Need, kes usuvad, et õpilased saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet, ütlevad suurema tõenäosusega, et kutseharidus ja -õpe ei õpeta põhioskusi (56% vs. 45%).
- Soovitatud viisil nõustuvad vastajad, kes soovitsid üldkeskharidust, selle väitega suurema tõenäosusega (55%) kui need, kes soovitsid kutsekeskharidust (51%).
- Soolised erinevused puuduvad.

QB7.7 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe programmides ei õpetata sageli põhioskusi, nagu kirjaoskus või digikirjaoskus (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	50	38	12
Sugu			
Mees	51	38	11
Naine	50	37	13
Vanus			
15-24	49	42	9
25-39	53	39	8
40-54	52	39	9
>=55	49	34	17
Haridus (lõpp)			
<=15	44	31	25
16-19	53	37	10
>=20	50	39	11
Ikka veel õpib	48	43	9
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	51	40	9
Juhid	51	39	10
Muud valged kraed	53	38	9
Käsitöölised	53	38	9
Majaelanikud	48	34	18
Töötu	46	40	14
Pensionile jäänud	49	33	18
Üliõpilased	48	43	9
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	49	38	13
Väike või keskmise suurusega linn	52	37	11
Suurlinn	50	38	12
Kutsealgsõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	54	37	9
Negatiivne	48	41	11
Kunagi osalenud kutsealgsõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	53	39	8
Ei	48	36	16

2. Suunamise ja sooliste stereotüüpidega seotud probleemid

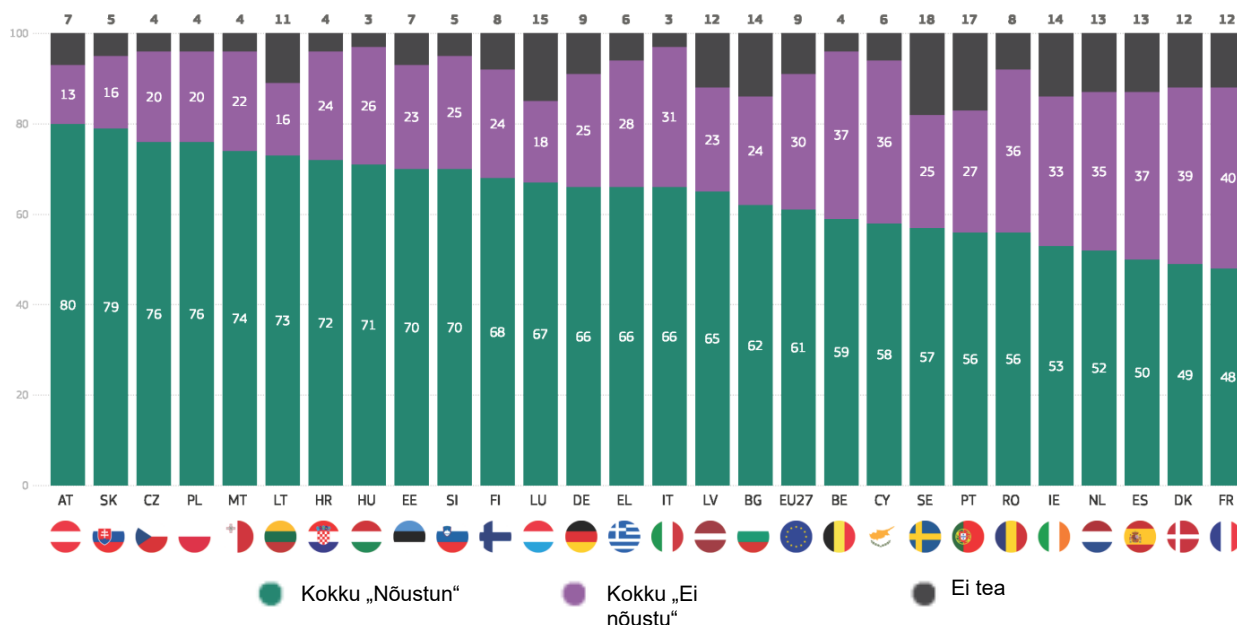
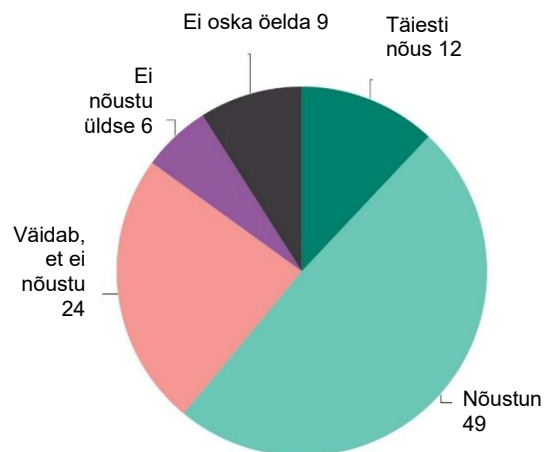
Kuus kümnest ELi kodanikust ütleb, et keskharidust valima asuvad inimesed saavad piisavalt teavet kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta

Kogu Euroopa Liidus usub 61 % kodanikest, et nende riigis saavad keskhariduse valinud inimesed piisavalt teavet kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta, sealhulgas 12 % nõustub täielikult ja 49 % kaldub nõustuma. Kümnest vastajast kolm ei nõustu (30%), samas kui 9% ei tea⁴⁹.

Seoses kontekstiga esitati Cedefopi 2016. aasta uuringus (EL 28) sarnane, kuid mitte identne küsimus, milles keskenduti sellele, kas inimestele anti teavet ajal, mil nad tegid teise taseme ülemise astme valiku. Tulemused on aja jooksul suhteliselt stabiilsed: selles uuringus vastas 58 % jaatavalt, 40 % eitavalt ja 2 % ei teadnud⁵⁰.

QB5. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmise avaldusega {MEIE RIIGIS}. Keskharidust valima asuvad inimesed saavad piisavalt teavet kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta. (%)

QB5: Kas te võiksite mulle öelda, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmise väitega: (MEIE RIIGIS) saavad keskharidust valima asuvad inimesed piisavalt teavet kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta. (EL 27) (%)

49 QB5. Kas te võiksite mulle öelda, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmise väitega: (MEIE RIIGIS) saavad keskharidust valima asuvad inimesed piisavalt teavet kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta.

50 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group2&question=Q21T2_Q&answer=Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Küsimuse sõnastus erineb praegusest uuringust, milles küsitakse teavet nende inimeste kohta, kes praegu valivad keskhariduse, samas kui 2016. aasta punktis paluti vastajatelt kajastada oma varasemat kogemust. küsimus: „Kas teile anti ajal, mil te tegite otsuse oma hariduse kohta keskhariduses, teavet kutsehariduse kohta?“

Käesolevas uuringus on seisukohad liikmesriigiti erinevad. Kõige rohkem nõustutakse Austrias (80%), Slovakkias (79%) ning Tšehhis ja Poolas (mõlemas 76%). Madalaim tase registreeriti Prantsusmaal (48%), Taanis (49%) ja Hispaanias (50%). Märkimisväärne osa vastanutest vastas „ei tea“, kusjuures kõige kõrgem määr oli Rootsis (18 %), Portugalis (17 %) ja Luksemburgis (15 %).

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

See, mil määral vastajad nõustuvad sellega, et inimesed saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet, erineb sotsiaaldemograafiliste ja suhtumuslike tegurite lõikes järgmiselt.

- Vastajad, kes näevad kutseharidust ja -õpet oma riigis positiivses valguses, nõustuvad palju tõenäolisemalt, et nende võimaluste kohta on piisavalt teavet (74%), võrreldes 36%-ga nendest, kes väidavad, et kutseharidusel ja -õppel on negatiivne kuvand.
- Samamoodi usuvad vastajad, kes suhtuvad kutsehariduse ja -koolituse kvaliteeti ja võimalustesse positiivselt, üldiselt palju suurema tõenäosusega, et piisav teave on kättesaadav. See kehtib nende kohta, kes: usub, et kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet (69% vs. 44%); ütlevad, et kutsehariduse ja -õppe õpetajad on pädevad (67% vs. 43%); nõustub, et kutseharidus ja -õpe annab juurdepääsu kaasaegsele taristule (67 % vs. 45 %) ning et kutseharidus ja -õpe õpetab tehnilisi oskusi (65 % vs. 43 %); usub, et kutseharidus ja -õpe pakub võimalusi välismaal õppimiseks (69% vs. 52%) ja ülikooliõpinguteks (67% vs. 54%). See kehtib ka nende kohta, kes tajuvad valdkonnaüleste oskuste (67% vs. 61%) või põhioskuste (68% vs. 59%) puudumist.
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate lõikes on mõned olulised erinevused: 65 % teistest valgekraedest usub, et keskharidust valima hakkavatest inimestest saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet, samas kui töötute vastajate seas on see näitaja 50 %.
- Vastajad, kes lõpetasid hariduse 16–19-aastaselt, nõustuvad kõige tõenäolisemalt (63%). Need, kelle haridustee lõppes, kui nad olid 15-aastased või nooremad, teevad seda kõige vähem (58%).
- Soolised või vanuselised erinevused puuduvad.

QB5 Kas te võiksite mulle öelda, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmise väitega: (MEIE RIIGIS) saavad keskharidust valima asuvad inimesed piisavalt teavet kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta. (%-EL)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	61	30	9
Sugu			
Mees	61	30	9
Naine	61	31	8
Vanus			
15-24	61	37	2
25-39	61	34	5
40-54	62	30	8
>=55	61	26	13
Haridus (lõpp)			
<=15	58	25	17
16-19	63	29	8
>=20	61	32	7
Ikka veel õpib	61	37	2
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	58	34	8
Juhid	62	31	7
Muud valged kraed	65	29	6
Käsitöölised	63	30	7
Majaelanikud	58	33	9
Töötu	50	40	10
Pensionile jäänud	61	25	14
Üliõpilased	60	38	2
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	61	29	10
Väike või keskmise suurusega linn	60	32	8
Suurlinn	63	29	8
Kutsealõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	74	19	7
Negatiivne	36	57	7
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	65	28	7
Ei	58	32	10

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

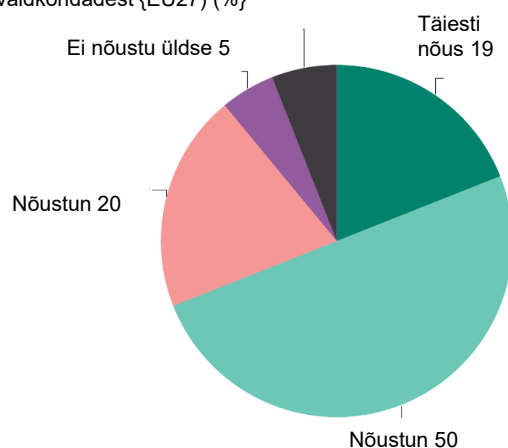
Ligikaudu seitse ELi kodanikku kümnest ütleb, et naised, kes on huvitatud loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatikaga seotud valdkondadest kutsehariduses ja -koolituses, võivad saada peredelt ja koolidelt vähem julgustust kui mehed

Kogu Euroopa Liidus ütleb 69 % ELi kodanikest, et naised, kes on huvitatud teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatikaga seotud valdkondadest kutsehariduses ja -koolituses, võivad saada peredelt ja koolidelt vähem julgustust kui mehed, kes on huvitatud teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatikaga seotud valdkondadest, sealhulgas 19 % nõustub täielikult ja 50 % kaldub nõustuma. Üks neljast ei nõustu (25%), samas kui 6% ei tea.

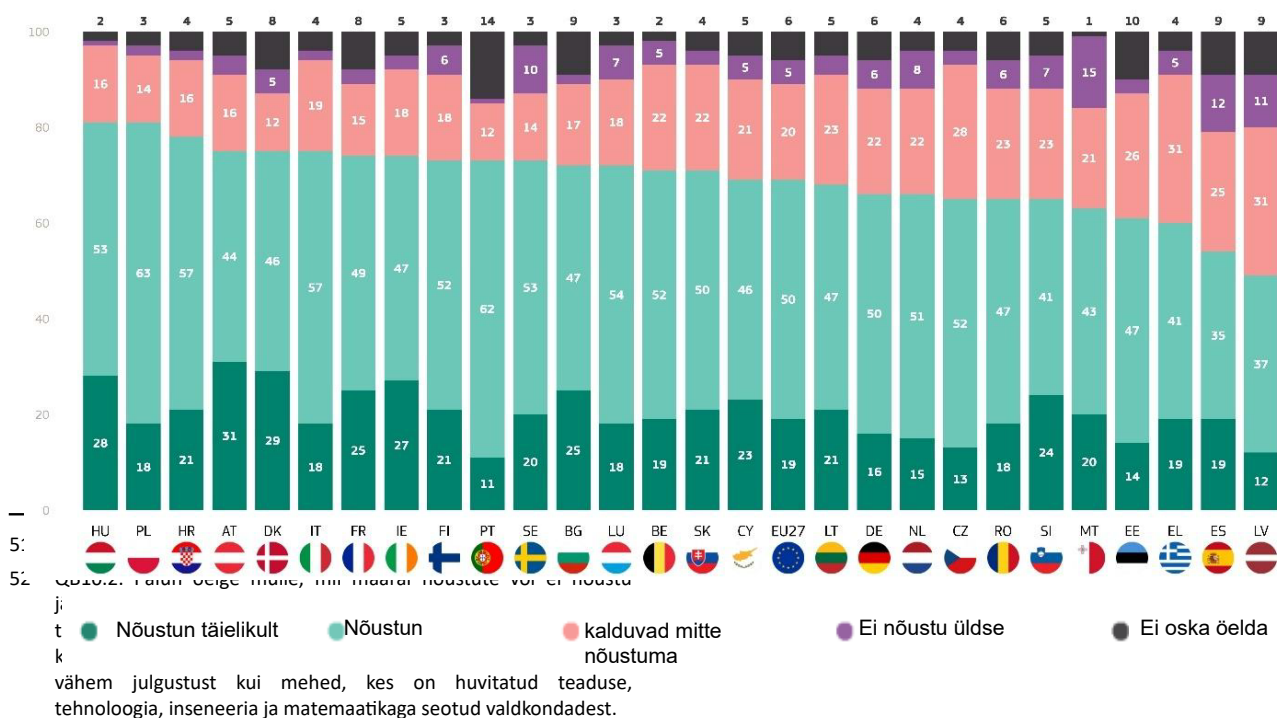
Arvamused on liikmesriigiti erinevad. Kõige rohkem nõustutakse Ungaris ja Poolas (mõlemas 81 %) ning Horvaatias (78 %). Madalaim tase registreeriti Lätis (49%), Hispaanias (54%) ja Kreekas (60%).

25 liikmesriigis ütles vähemalt kuus vastanut kümnest, et naised, kes on huvitatud STEM-valdkonnaga seotud valdkondadest kutsehariduses ja -koolituses, võivad saada peredelt ja koolidelt vähem julgustust kui mehed, kes on huvitatud STEM-valdkonnaga seotud valdkondadest.

QB10.2: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Naised, kes on huvitatud loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatikaga seotud valdkondadest kutsealustõppes, võivad saada peredelt ja koolidelt vähem julgustust kui mehed, kes on huvitatud loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatikaga seotud valdkondadest (EU27) (%)

QB10.2. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Naised, kes on huvitatud teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatikaga seotud valdkondadest kutsehariduses ja -koolituses, võivad saada peredelt ja koolidelt vähem julgustust kui mehed, kes on huvitatud teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatikaga seotud valdkondadest. (%)

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

See, mil määral vastajad nõustuvad, et STEM-valdkonnaga seotud valdkondadest huvitatud naised võivad saada vähem julgustust kui mehed, sõltub sotsiaaldemograafilistest teguritest järgmiselt.

- Vanuse järgi pärast hariduse omandamist usuvad endiselt õppivad vastajad kõige tõenäolisemalt, et STEM-valdkonnaga seotud kutsehariduse ja -koolituse valdkondadest huvitatud naised saavad vähem julgustust kui mehed (73%), samas kui 71 % üle 20-aastastest ja 69 % 16–19-aastastest lõpetanutest on sellega nõus. See näitaja langeb 63%-ni nende vastajate puhul, kes on lõpetanud hariduse 15-aastaselt või nooremalt.
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate lõikes esineb mõningaid erinevusi: seda seisukohta jagab 74 % füüsilisest isikust ettevõtjatest vastajatest ja 72 % üliõpilastest, samas kui koduste inimeste puhul on see näitaja 66 %.
- Vanuse järgi on see näitaja 15–24-aastaste vastajate seas 72% ning 55-aastaste ja vanemate vastajate seas 68%.
- Soolised erinevused puuduvad.

QB10.2 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Naised, kes on huvitatud loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatikaga seotud valdkondadest kutsealusõppes, võivad saada peredelt ja koolidelt vähem julgustust kui mehed, kes on huvitatud loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatikaga seotud valdkondadest (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	69	25	6
Sugu			
Mees	69	25	6
Naine	69	25	6
Vanus			
15-24	72	24	4
25-39	72	24	4
40-54	69	27	4
>=55	68	24	8
Haridus (lõpp)			
<=15	63	24	13
16-19	69	26	5
>=20	71	25	4
Ikka veel õpib	73	22	5
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	74	22	4
Juhid	70	26	4
Muud valged kraed	70	26	4
Käsitöölised	70	25	5
Majaelanikud	66	29	5
Töotu	70	24	6
Pensionile jäänud	67	24	9
Üliõpilased	72	24	4
Subjektiivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	68	26	6
Väike või keskmise suurusega linn	70	24	6
Suurlinn	71	23	6
Kutsealgõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	70	26	4
Negatiivne	72	24	4
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	71	25	4
Ei	68	25	7

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

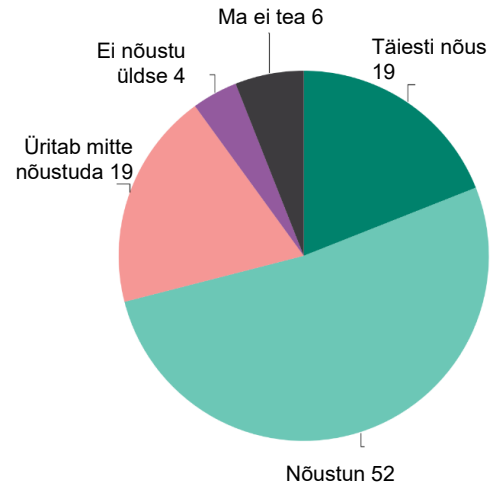
Ligikaudu seitse ELi kodanikku kümnest ütleb, et naised julgustatakse sageli üldharidust omandama, kuigi nad väljendavad huvi tehniliste ainete vastu.

Kogu Euroopa Liidus ütleb 71 % ELi kodanikest, et naised julgustatakse sageli üldharidust omandama, kuigi nad väljendavad huvi tehniliste, praktiliste ja praktiliste teemade vastu, sealhulgas 19 % nõustub täielikult ja 52 % kaldub nõustuma.⁵³ Ligikaudu üks neljast (23%) ei nõustu, samas kui 6% ei tea.

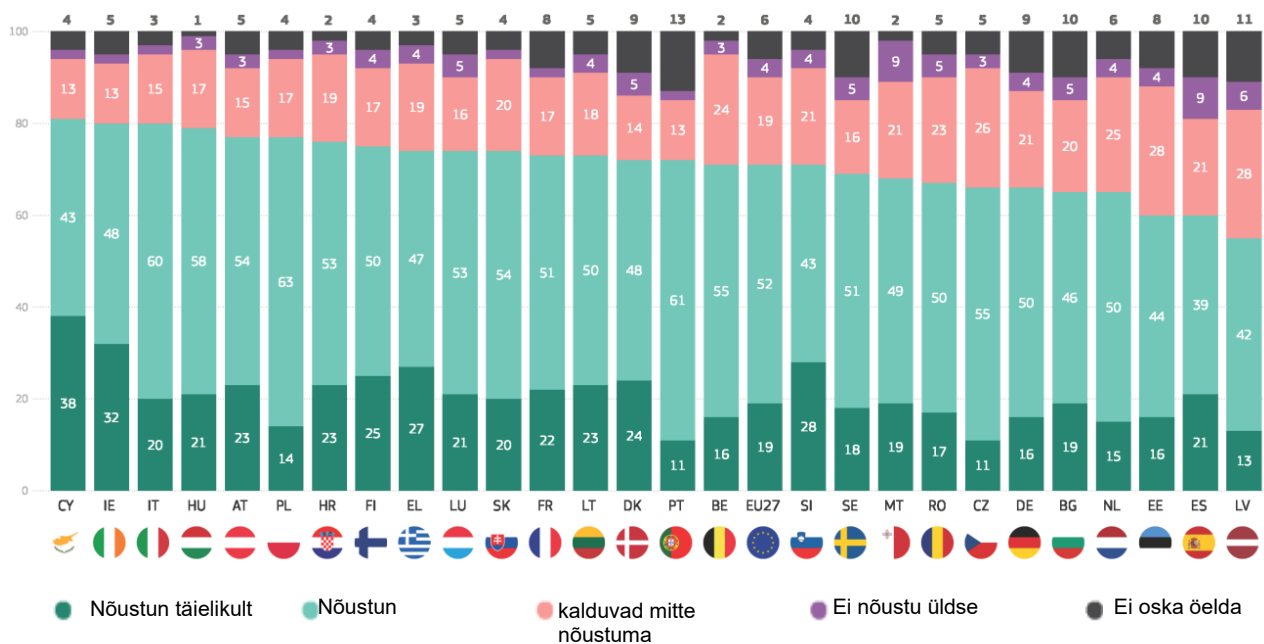
Enamik vastanutest nõustub selle väitega kõigis liikmesriikides. Kokkulepete tase on liikmesriigiti siiski erinev. Kõrgeim tase registreeriti Küprosel (81%), Itaalias ja Iirimaa (mõlemas 80%) ning Ungaris (79%). Madalaim tase on Lätis (55%) ning Hispaanias ja Eestis (mõlemas 60%).

17 liikmesriigis nõustub vähemalt seitse vastajat kümnest, et naised julgustatakse sageli üldharidust omandama, kuigi nad on väljendanud huvi tehniliste teemade vastu.

QB11.1: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Naised julgustatakse sageli üldharidust omandama, kuigi nad väljendavad huvi tehniliste, praktiliste ja praktiliste õppeainete vastu (EL 27) (%)

QB11.1. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Naised julgustatakse sageli üldharidust omandama, kuigi nad väljendavad huvi tehniliste, praktiliste ja praktiliste teemade vastu. (%)

⁵³ QB11.1. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Naised julgustatakse sageli jätkama üldharidust, kuigi nad väljendavad huvi tehniliste, praktiliste ja praktiliste teemade vastu.

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

See, mil määral vastajad nõustuvad, et naisi julgustatakse sageli üldharidust omandama, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja suhtumuslikest teguritest järgmiselt.

- Vanuse järgi pärast hariduse omandamist usuvad 16–19-aastased või 20-aastased või vanemad vastajad kõige tõenäolisemalt, et naisi suunatakse sageli üldharidusse, hoolimata huvist tehniliste ainete vastu (mõlemad 71 %). See näitaja langeb 68%-ni nende seas, kes on lõpetanud hariduse 15-aastaselt või nooremalt. See on suurim nende seas, kes veel õpivad (74%).
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate lõikes on erinevused tagasihoidlikud: 74 % üliõpilastest jagab seda seisukohta, samas kui juhtide ja töötute vastajate seas on see näitaja 68 %.
- Linnastumine mõjutab siinseid vastuseid, sest 74 % suurlinnades küsitletutest nõustub, et naisi julgustatakse tehnilistel teemadel tegutsema vähem kui mehi, võrreldes 68 %-ga maapiirkondades või külades küsitletutest.
- Vanuse järgi väheneb see vaade 74%-lt 15-24-aastastest vastajatest 73%-le 25-39-aastastest, 70%-le 40-54-aastastest ja 69%-le 55-aastastest ja vanematest vastajatest.
- Soolised erinevused või eelnevad kogemused kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas puuduvad.

QB11.1 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Naisi julgustatakse sageli üldharidust omandama, kuigi nad väljendavad huvi tehniliste, praktiliste ja praktiliste õppeainete vastu (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	71	23	6
Sugu			
Mees	71	22	7
Naine	71	23	6
Vanus			
15-24	74	22	4
25-39	73	22	5
40-54	70	24	6
>=55	69	22	9
Haridus (lõpp)			
<=15	68	20	12
16-19	71	22	7
>=20	71	24	5
Ikka veel õpib	74	21	5
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	72	22	6
Juhid	68	26	6
Muud valged kraed	72	23	5
Käsitöölised	72	23	5
Majaelanikud	72	22	6
Töötu	68	23	9
Pensionile jäänud	69	21	10
Üliõpilased	74	22	4
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	68	25	7
Väike või keskmise suurusega linn	71	22	7
Suurlinn	74	20	6
Kutsealgõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	72	23	5
Negatiivne	71	24	5
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	72	22	6
Ei	70	22	8

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

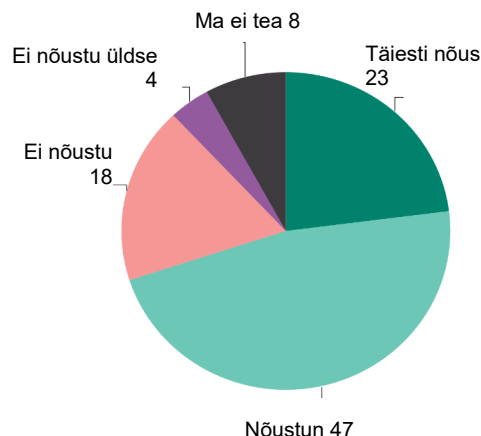
Seitse kümnest ELi kodanikust ütleb, et mehed, kes ei ole kõrgharidusega, seisavad silmitsi suurema survega valida üldhariduse asemel kutseharidus ja -õpe kui naised

Kogu Euroopa Liidus ütleb 70 % ELi kodanikest, et mehed, kes ei ole kõrgharidusega, seisavad silmitsi suurema survega valida üldhariduse asemel kutseharidus ja -õpe, sealhulgas 23 % nõustub täielikult ja 47 % kaldub nõustuma.⁵⁴ Ligikaudu iga neljas vastaja (22 %) ei ole sellega nõus, samas kui 8 % ei tea seda.

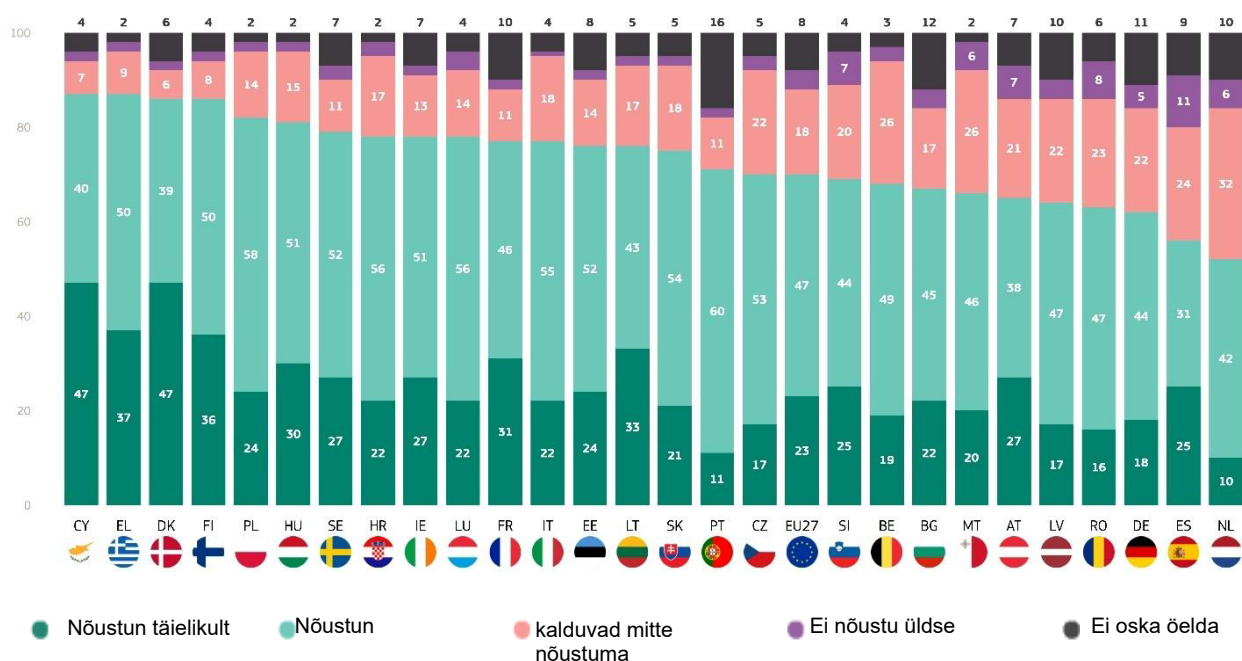
Enamik vastanutest nõustub selle väitega kõigis liikmesriikides. Kokkuleppe tase selles valdkonnas on liikmesriigiti siiski väga erinev. Kõige rohkem nõustutakse Kreekas ja Küprosel (mõlemas 87 %) ning Taanis (86 %). Madalaim tase on Madalmaades (52%), Hispaanias (56%) ja Saksamaal (62%).

17 liikmesriigis nõustub vähemalt seitse kümnest vastajast, et mehed, kes ei ole akadeemiliselt edukad, seisavad kutsehariduse ja -õppe valimisel silmitsi suurema survega kui naised.

Küsimus 11.2: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Mehed, kes ei ole kõrgharidusega, seisavad silmitsi suurema survega valida kutsealusõpe üldhariduse asemel kui naised (EL 27) (%)

QB11.2. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Mehed, kes ei ole kõrgharidusega, seisavad silmitsi suurema survega valida üldhariduse asemel kutseharidus ja -õpe kui naised. (%)

⁵⁴ QB11.2. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Mehed, kes ei ole kõrgharidusega, seisavad silmitsi suurema survega valida üldhariduse asemel kutseharidus ja -õpe kui naised.

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

See, mil määral vastajad nõustuvad, et mehed, kes ei ole akadeemiliselt edukad, seisavad kutsehariduse ja -õppe valimisel silmitsi suurema survega kui naised, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja suhtumuslikest teguritest järgmiselt.

- Vastajad, kes usuvad, et kõrge -performance'i tasemega õpilasi suunatakse üldharidusse, jagavad seda seisukohta suurema tõenäosusega (76% vs. 54%). Sarnane muster esineb nende seas, kes tunnevad, et üldhariduse maine on parem (76% vs. 58%), kes arvavad, et üldharidus on lihtsam (79% vs. 65%), ning kes usuvad, et kutsehariduse ja -õppe programmid on kaasavad (76% vs. 67%).
- Vastajad, kes valisid kutsehariduse ja -koolituse valiku teguriks „halvad tulemused“, nõustuvad selle väitega suurema tõenäosusega kui need, kes seda ei teinud (76% vs. 68%).
- Vanuse järgi haridustee lõpus nõustuvad vastajad kõige rohkem sellega, et madalamate akadeemiliste tulemustega mehed seisavad kutsehariduse ja -õppe valimisel silmitsi suurema survega kui naised – need, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või hiljem, ja need, kes alles õpivad (mõlemad 72 %), neile järgnevad need, kes lõpetasid hariduse 16–19-aastaselt (70 %). Kõige vähem nõustuvad nendega need, kes on lõpetanud hariduse 15-aastaselt või nooremalt (66%).
- Linnastumisel on siin väike roll: 73 % suurlinnades küsitletutest nõustub selle väitega, samas kui maapiirkondades või külades on sama näitaja 69 %.
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate lõikes on erinevused minimaalsed. Töötud vastajad nõustuvad veidi suurema tõenäosusega (73%) kui muud kategooriad (70–72%).
- Soolised ja vanuselised erinevused puuduvad.

QB11.2 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Mehed, kes ei ole kõrgharidusega, seisavad silmitsi suurema survega valida kutsealusõpe üldhariduse asemel kui naised (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	70	22	8
Sugu			
Mees	71	22	7
Naine	70	22	8
Vanus			
15-24	71	24	5
25-39	72	22	6
40-54	70	24	6
>=55	70	21	9
Haridus (lõpp)			
<=15	66	21	13
16-19	70	23	7
>=20	72	22	6
Ikka veel õpib	72	22	6
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	70	23	7
Juhid	70	23	7
Muud valged kraed	72	22	6
Käsitöölised	71	23	6
Majaelanikud	70	24	6
Töötu	73	21	6
Pensionile jäänud	70	19	11
Üliõpilased	70	25	5
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	69	22	9
Väike või keskmise suurusega linn	70	23	7
Suurlinn	73	21	6
Kutsealgõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	71	23	6
Negatiivne	72	23	5
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	71	23	6
Ei	71	21	8

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

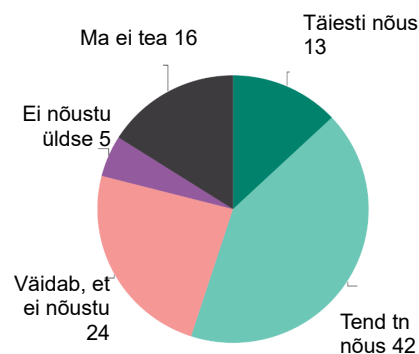
Üle poole ELi kodanikest ütleb, et õpetajad ja nõustajad ei tegele piisavalt soolise kallutatusega, enne kui õpilased valivad üld- ja kutsehariduse vahel

Kogu Euroopa Liidus ütleb 55 % ELi kodanikest, et õpetajad ja nõustajad ei käsitle piisavalt soolist kallutatust, enne kui õpilased teevad valiku üld- ja kutsehariduse vahel, sealhulgas 13 % nõustub täielikult ja 42 % kaldub nõustuma.⁵⁵ Peaaegu kolmandik (29%) ei nõustu, samas kui 16% ei tea.

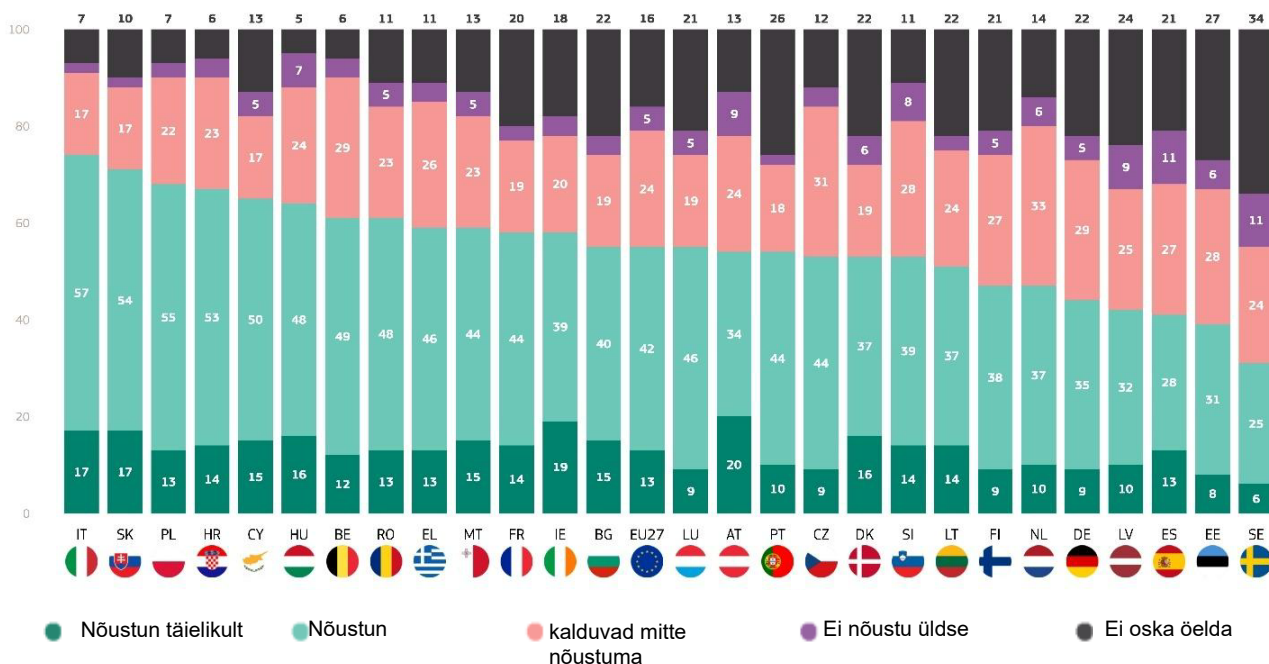
Arvamused on liikmesriigiti erinevad. Kokkulepete tase on registreeritud Itaalias (74%), Slovakkias (71%) ja Poolas (68%). Madalaim tase registreeriti Rootsis (31%), Eestis (39%) ja Hispaanias (41%).

20 liikmesriigis on vähemalt pooled vastanutest nõus, et soolist kallutatust ei ole piisavalt käsitletud.

QB11.3. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Õpetajad ja nõustajad ei käsitle piisavalt soolist kallutatust enne, kui õpilased teevad oma valiku üld- ja kutsehariduse vahel. (EL 27) (%)

QB11.3. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Õpetajad ja nõustajad ei käsitle piisavalt soolist kallutatust enne, kui õpilased teevad oma valiku üld- ja kutsehariduse vahel. (%)

⁵⁵ QB11.3. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Õpetajad ja nõustajad ei käsitle piisavalt soolist kallutatust enne, kui õpilased teevad oma valiku üld- ja kutsehariduse vahel.

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

See, mil määral vastajad nõustuvad, et soolisi eelarvamusi ei käsitleta õpilaste valikul piisavalt, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja suhtumuslikest teguritest järgmiselt.

- Sotsiaal-ametialaste kategooriate lõikes on mõningaid erinevusi: 61 % õpilastest jagas seda seisukohta, võrreldes 50 % pensionäridest vastanutega.
- Vanuse järgi väheneb kokkulepe 62%-lt 15-24-aastaste vastajate seas 52%-le 55-aastaste ja vanemate vastajate seas.
- Vanuse järgi pärast hariduse omandamist usub 57 % 16–19-aastastest ja 54 % 20-aastastest või vanematest, et õpetajad ja nõustajad ei tegele piisavalt soolise kallutatusega, enne kui õpilased valivad üld- ja kutsehariduse vahel. See näitaja on 50 % nende puhul, kes lõpetasid 15-aastaselt või nooremalt. See saavutab kõrgeima taseme nende eurooplaste seas, kes alles õpivad (61%).
- Vastajad, kes soovitsid üldkeskharidust, nõustuvad veidi suurema tõenäosusega kui need, kes pooldavad kutseharidust (60 % vs. 56 %), et soolist kallutatust ei käsitleta piisavalt.
- Soolised erinevused puuduvad.

QB11.3 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Õpetajad ja nõustajad ei käsitle piisavalt soolist kallutatust enne, kui õpilased teevad oma valiku üld- ja kutsehariduse vahel (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	55	29	16
Sugu			
Mees	55	29	16
Naine	55	29	16
Vanus			
15-24	62	29	9
25-39	58	30	12
40-54	56	30	14
>=55	52	26	22
Haridus (lõpp)			
<=15	50	24	26
16-19	57	28	15
>=20	54	31	15
Ikka veel õpib	61	28	11
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	56	30	14
Juhid	54	31	15
Muud valged kraed	58	29	13
Käsitöölised	57	29	14
Majaelanikud	57	27	16
Töötu	51	32	17
Pensionile jäänud	50	26	24
Üliõpilased	61	29	10
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	52	31	17
Väike või keskmise suurusega linn	56	28	16
Suurlinn	58	27	15
Kutsealõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	57	29	14
Negatiivne	56	30	14
Kunagi osalenud kutsealõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	57	28	15
Ei	54	29	17

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

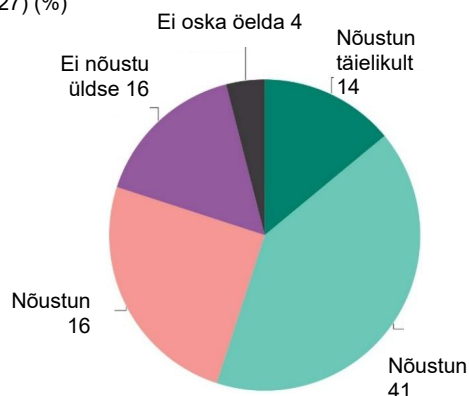
Rohkem kui pooled ELi kodanikest ütlevad, et teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatikaga seotud valdkonnad kutsehariduses ja -koolituses sobivad meestele paremini

Kogu Euroopa Liidus ütleb 55 % ELi kodanikest, et teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatikaga seotud valdkonnad kutsehariduses ja -koolituses, nagu ehitus, autotööstus, tootmine ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, sobivad meestele paremini, sealhulgas 14 % nõustub täielikult ja 41 % kaldub nõustuma.⁵⁶ Üldiselt 41% ei nõustu, samas kui 4% ei tea.

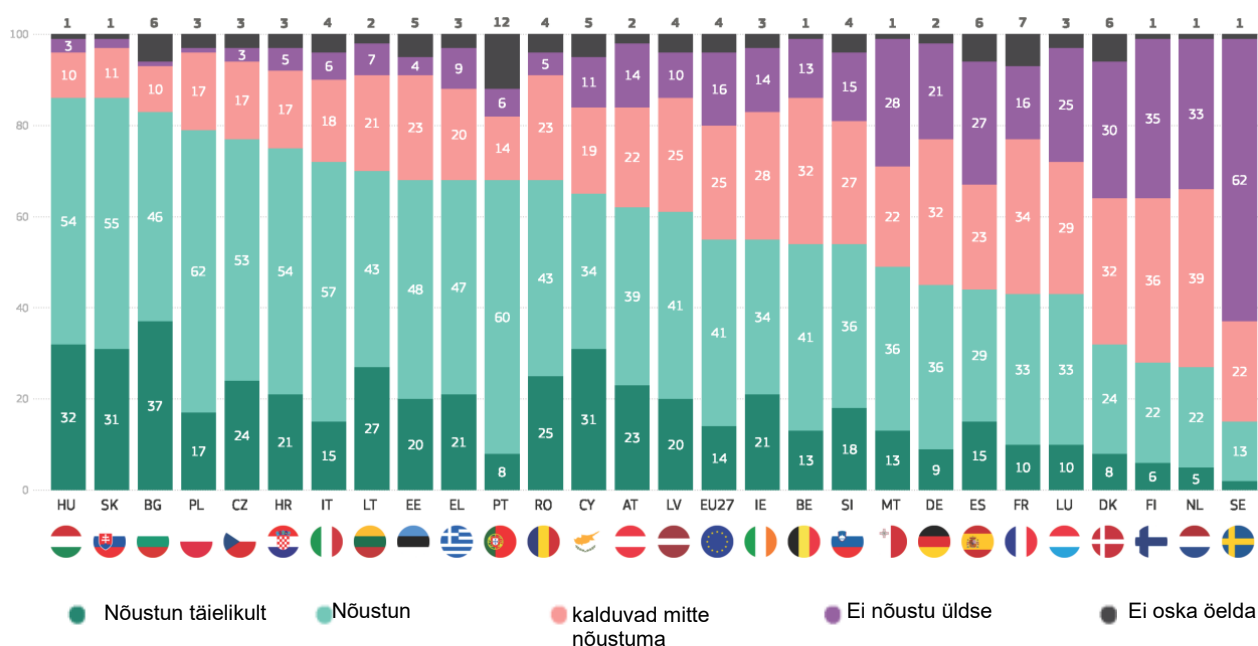
18 liikmesriigis nõustusid vähemalt pooled vastanutest, et STEM-valdkonnaga seotud valdkonnad sobivad meestele paremini.

Arvamused on liikmesriigiti erinevad. Kõige rohkem nõustutakse Ungaris ja Slovakkias (mõlemas 86 %) ning Bulgaarias (83 %). Madalaim tase registreeriti Rootsis (15 %), Madalmaades (27 %) ja Soomes (28 %).

QB10.1. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: STEM-valdkonnaga seotud valdkonnad kutsehariduses ja -koolituses (nt ehitus, autotööstus, tootmine, IKT) sobivad meestele paremini. (EL 27) (%)

QB10.1. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: STEM-valdkonnaga seotud valdkonnad kutsehariduses ja -koolituses (nt ehitus, autotööstus, tootmine, IKT) sobivad meestele paremini. (%)

⁵⁶ QB10.1. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: STEM-valdkonnaga seotud valdkonnad kutsehariduses ja -koolituses (nt ehitus, autotööstus, tootmine, IKT) sobivad meestele paremini.

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

See, mil määral vastajad nõustuvad, et teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatikaga seotud valdkonnad on meestele sobivamad, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja hoiakulistest teguritest järgmiselt.

- See seisukoht on levinum vastajate seas, kes: usub, et õpetajad ja nõustajad ei käsitle piisavalt soolist kallutatust (65% vs 43%) ; usub, et mehed, kes ei ole kõrgharidusega, seisavad silmitsi suurema survega valida kutseharidus ja -koolitus (62% vs 42%) ; arvab, et naised julgustatakse üldhariduse poole, hoolimata huvist tehniliste ainete vastu (63% vs 38%) ; tunnevad, et pered, eakaaslased ja sotsiaalmeedia tugevdavad soolisi stereotüüpe (59% vs. 46%) ; ning usuvad, et -ga seotud kutseharidus- ja -koolitusvaldkondades töötavad mehed seisavad silmitsi sotsiaalse häbimärgistamisega (63% vs. 46%).
- Vastajad, kes usuvad, et noored saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet, nõustuvad suurema tõenäosusega (62%) kui need, kes usuvad, et nad seda ei tee (47%).
- Peaaegu kaks kolmandikku vastanutest (60%), kes teatasid, et nende riigis suhtutakse kutseharidusse ja -koolitusse positiivselt, nõustub, et STEM-valdkonnaga seotud valdkonnad sobivad meestele paremini, võrreldes 47%-ga neist, kes teatasid negatiivsest suhtumisest.
- On mõningaid silmatorkavaid erinevusi sotsiaal-ametialaste kategooriate lõikes, kusjuures kodused inimesed usuvad kõige tõenäolisemalt, et STEM-valdkonnaga seotud valdkonnad kutsehariduses ja -koolituses sobivad meestele paremini (63%), võrreldes 47%-ga juhtidest.
- Vanuse järgi pärast hariduse omandamist on see seisukoht kõige levinum nende seas, kes lõpetasid hariduse 16–19-aastaselt (62%), neile järgnevad need, kes lõpetasid hariduse 15-aastaselt või nooremalt (59%). Need, kes jätkasid hariduse omandamist pärast 20. eluaastat, saavutasid madalaima kokkuleppe (47%), samas kui need, kes alles õpivad seda näitajat, on 50%.
- Seisukoht, et teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatikaga seotud valdkonnad kutsehariduses ja -koolituses sobivad meestele paremini, on meeste seas veidi levinum (58%) kui naiste seas (53%).
- Vanuse või eelneva kutsehariduses ja -koolituses osalemise osas erinevusi ei ole.

QB10.1 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatikaga seotud valdkonnad kutsealusõppes (nt ehitus, autotööstus, tootmine, IKT) sobivad meestele paremini (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	55	41	4
Sugu			
Mees	58	38	4
Naine	53	43	4
Vanus			
15-24	55	42	3
25-39	55	43	2
40-54	56	41	3
>=55	55	39	6
Haridus (lõpp)			
<=15	59	31	10
16-19	62	35	3
>=20	47	50	3
Ikka veel õpib	50	47	3
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	58	39	3
Juhid	47	50	3
Muud valged kraed	60	37	3
Käsitöölised	59	38	3
Majaelanikud	63	33	4
Töötu	49	47	4
Pensionile jäänud	55	39	6
Üliõpilased	51	46	3
Subjekttiivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	55	41	4
Väike või keskmise suurusega linn	57	39	4
Suurlinn	55	41	4
Kutsealõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	60	37	3
Negatiivne	47	50	3
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	56	42	2
Ei	55	40	5

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

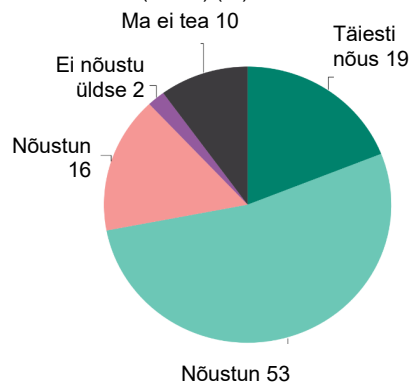
Ligikaudu seitse ELi kodanikku kümnest ütleb, et pered, eakaaslased ja sotsiaalmeedia tugevdavad sageli soolisi stereotüüpe üld- ja kutsehariduse vahel valimisel

Kogu Euroopa Liidus väidab 72% vastanutest, et pered, eakaaslased ja sotsiaalmeedia tugevdavad sageli soolisi stereotüüpe üld- ja kutsehariduse vahel valimisel, sealhulgas 19%, kes on sellega täielikult nõus, ja 53%, kes kalduvad sellega nõustuma.⁵⁷ Ligikaudu iga viies vastaja ei ole sellega nõus (18%), samas kui 10% ei tea seda.

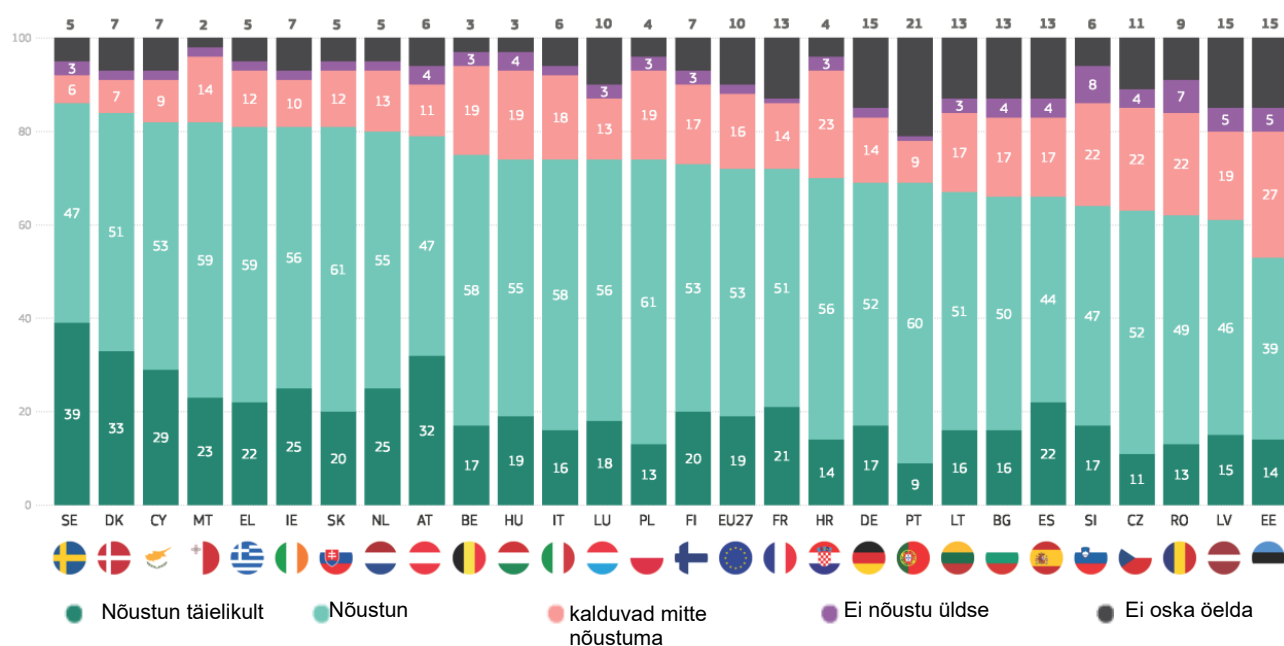
Enamik vastanutest nõustub selle väitega kõigis liikmesriikides. Lepingute tase on liikmesriigiti siiski erinev. Kõige rohkem nõustutakse Rootsis (86%), Taanis (84%) ja Küprosel (82%). Madalaim tase registreeriti Eestis (53%), Lätis (61%) ja Rumeenias (62%).

17 liikmesriigis nõustub vähemalt seitse vastajat kümnest, et pered, eakaaslased ja sotsiaalmeedia tugevdavad sageli soolisi stereotüüpe.

Küsimus 11.4: Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: - Sugupoolte stereotüüpe üld- ja kutsehariduse vahel valimisel tugevdavad sageli perekonnad, eakaaslased ja sotsiaalmeedia (EL 27) (%)

Küsimus 11.4 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Soolisi stereotüüpe üld- ja kutsehariduse vahel valimisel tugevdavad sageli perekonnad, eakaaslased ja sotsiaalmeedia.(%)

⁵⁷ Küsimus 11.4 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Soolisi stereotüüpe üld- ja kutsehariduse vahel valimisel tugevdavad sageli perekonnad, eakaaslased ja sotsiaalmeedia.

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

See, mil määral vastajad nõustuvad, et pered, eakaaslased ja sotsiaalmeedia tugevdavad sageli soolisi stereotüüpe, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja suhtumuslikest teguritest järgmiselt.

- Vastajad, kes usuvad, et heade tulemustega õpilasi suunatakse üldharidusse, on suurema tõenäosusega nõus, et soostereotüüpe tugevdatakse sageli (77% vs. 57%), nagu ka need, kes tunnevad, et üldharidusel on positiivsem kuvand (77% vs. 61%).
- Vanuse järgi pärast hariduse omandamist usub 76 % üle 20-aastastest, et pered, eakaaslased ja sotsiaalmeedia tugevdavad soolisi stereotüüpe üld- ja kutsehariduse vahel valimisel, langedes 71 %-ni 16–19-aastastest ja 64 %-ni 15-aastastest või noorematest hariduse omandanutest. See näitaja on 73 % nende vastajate puhul, kes alles õpivad.
- Sotsiaal- ja kutsealade lõikes on erinevused tagasihoidlikud: seda seisukohta jagab 75 % juhtidest ja muudest valgekraedest, võrreldes 68 % pensionile jäänud vastajatega.
- Samuti on väikesed erinevused vanuse järgi. Seda seisukohta jagavad kõige tõenäolisemalt 25–39-aastased vastajad (75 %). See on kõige vähem levinud 55-aastaste ja vanemate hulgas (69%).
- Kutsehariduse ja -koolituse valikut mõjutavate tegurite puhul on erinevused õpirände määrad. Kokkulepe on veidi suurem vastajate seas, kes viitavad sotsiaalmeedia mõjule (76% vs. 71%).
- Soolised erinevused puuduvad.

QB11.4 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Soolisi stereotüüpe üld- ja kutsehariduse vahel valimisel tugevdavad sageli perekonnad, eakaaslased ja sotsiaalmeedia (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	72	18	10
Sugu			
Mees	71	19	10
Naine	72	18	10
Vanus			
15-24	73	20	7
25-39	75	18	7
40-54	73	19	8
>=55	69	17	14
Haridus (lõpp)			
<=15	64	16	20
16-19	71	19	10
>=20	76	18	6
Ikka veel õpib	73	19	8
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	73	19	8
Juhid	75	18	7
Muud valged kraed	75	18	7
Käsitöölised	71	21	8
Majaelanikud	69	21	10
Töötu	75	16	9
Pensionile jäänud	68	16	16
Üliõpilased	74	19	7
Subjekttiivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	70	19	11
Väike või keskmise suurusega linn	72	18	10
Suurlinn	75	17	8
Kutsealagõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	73	18	9
Negatiivne	73	21	6
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	73	18	9
Ei	71	18	11

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

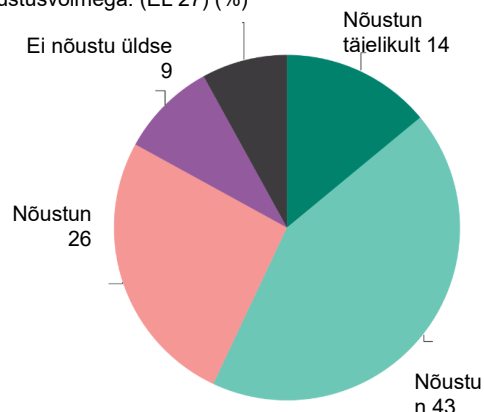
Üle poole ELi kodanikest ütleb, et hooldus- või teenustega seotud kutsehariduse ja -õppe valdkonnas töötavad mehed seisavad sageli silmitsi sotsiaalse häbimärgistamise või hukkamõistuga.

Kogu Euroopa Liidus ütleb 57 % ELi kodanikest, et hooldus- või teenustega seotud kutsehariduse ja -õppe valdkonnas töötavad mehed seisavad sageli silmitsi sotsiaalse häbimärgistamise või hukkamõistuga,⁵⁸ sealhulgas 14 % nõustub täielikult ja 43 % kaldub nõustuma. 35% ei nõustu, samas kui 8% ei tea.

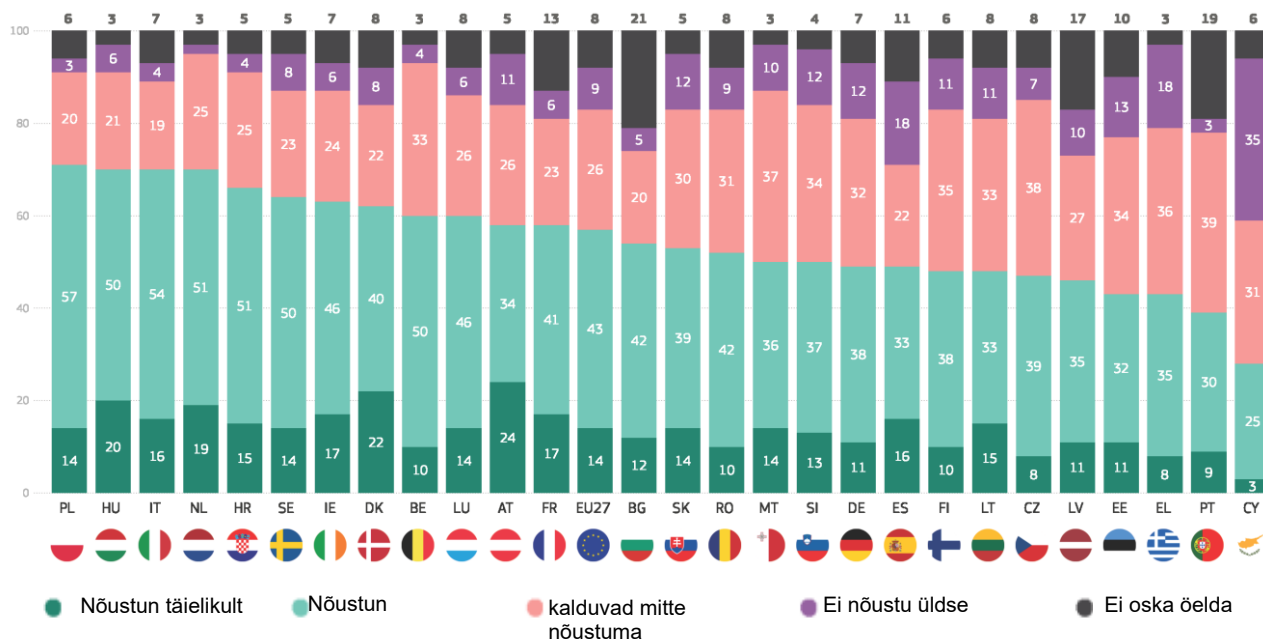
Arvamused on liikmesriigiti erinevad. Kõige rohkem nõustutakse Poolas (71%), Ungaris (70%) ning Itaalias ja Madalmaades (mõlemas 70%). Madalaim tase registreeriti Küprosel (28%), Portugalis (39%) ja Kreekas (43%).

17 liikmesriigis nõustuvad vähemalt pooled vastanutest, et hooldus- või teenindusülesandeid täitvad mehed seisavad sageli silmitsi häbimärgistamisega.

QB11.5. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Hooldamise või teenindusega seotud kutsehariduse ja -õppe valdkondades töötavad mehed seisavad sageli silmitsi sotsiaalse häbimärgistamise või otsustusvõimega. (EL 27) (%)

QB11.5. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Hooldamise või teenindusega seotud kutsehariduse ja -õppe valdkondades töötavad mehed seisavad sageli silmitsi sotsiaalse häbimärgistamise või otsustusvõimega. (%)

⁵⁸ QB11.5. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Hooldus- või teenustega seotud kutseharidus- ja -koolitusvaldkondades töötavad mehed seisavad sageli silmitsi sotsiaalse häbimärgistamise või otsustusvõimega.

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

See, mil määral vastajad nõustuvad, et hooldus- või teenindusülesandeid täitvad mehed seisavad sageli silmitsi häbimärgistamisega, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja suhtumuslikest teguritest järgmiselt.

- Vanuse järgi väheneb see vaade 63%-lt 15-24-aastaste vastajate seas 53%-le 55-aastaste ja vanemate vastajate seas.
- Sotsiaal-ametialaste kategooriate vahel on mõningaid erinevusi. Kuigi 63 % teistest valgekraedest töötajatest ja üliõpilastest on nõus, et hooldusülesandeid täitvad mehed võivad seista silmitsi häbimärgistamisega, langeb see näitaja pensionile jäänud vastajate seas 53 %-le.
- Vanuse järgi pärast hariduse omandamist arvavad vähemalt 15-aastased vastajad vähem tõenäoliselt, et hooldus- või teenustega seotud kutsehariduse ja -õppe valdkondades töötavad mehed seisavad silmitsi sotsiaalse häbimärgistamisega (51%) kui need, kes lõpetasid hariduse 16–19-aastaselt või üle 20-aastaselt (57–58 %). Nende hulgas, kes alles õpivad, on see vaade 63%.
- Kutsehariduse ja -koolituse valikut mõjutavate tegurite osas on erinevused tagasihoidlikud. See seisukoht on veidi tavalisem vastajate seas, kes viitavad sotsiaalmeedia mõjule (64% vs. 56%).
- Soolised või eelneva kutsehariduse ja -koolituse kogemuse erinevused puuduvad.

QB11.5 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu iga järgmise väitega: Hooldus- või teenustega seotud kutsealusõppe valdkonnas töötavad mehed seisavad sageli silmitsi sotsiaalse häbimärgistamise või hukkamõistuga (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	57	35	8
Sugu			
Mees	57	35	8
Naine	57	34	9
Vanus			
15-24	63	29	8
25-39	61	34	5
40-54	58	35	7
>=55	53	36	11
Haridus (lõpp)			
<=15	51	33	16
16-19	57	35	8
>=20	58	36	6
Ikka veel õpib	63	27	10
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	54	38	8
Juhid	57	36	7
Muud valged kraed	63	31	6
Käsitöölised	58	35	7
Majaelanikud	55	38	7
Töötu	54	38	8
Pensionile jäänud	53	35	12
Üliõpilased	63	30	7
Subjektiivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	55	36	9
Väike või keskmise suurusega linn	58	34	8
Suurlinn	58	34	8
Kutsealugõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	59	35	6
Negatiivne	58	35	7
Kunagi osalenud kutsealugõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	58	35	7
Ei	56	34	10

3. Tulevased väljakutsed

Üle poole ELi kodanikest ütleb, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga seotud töökohti ohustab automatiseerimine

Kogu Euroopa Liidus ütleb 56 % ELi kodanikest, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga seotud töökohti ähvardab automatiseerimisega asendamise oht, sealhulgas 13 % nõustub täielikult ja 43 % kaldub nõustuma.⁵⁹ Rohkem kui kolmandik vastanutest (35 %) ei nõustu, samas kui 9 % ei tea.

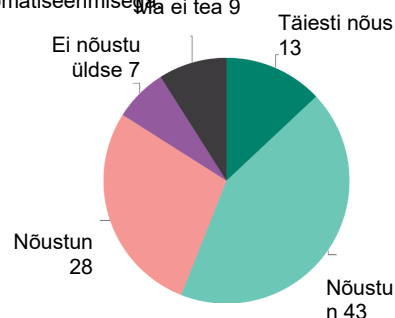
Võrdluseks leiti 2024. aastal tehtud Eurobaromeetri eriuuringus tehisintellekti ja töö tuleviku kohta, et 66 % inimestest uskus, et robotite ja tehisintellekti tõttu kaob rohkem töökohti kui luuakse.⁶⁰ Käesolevas uuringus registreeritud 56 % on märkimisväärselt väiksem, mis võib viidata sellele, et hirm kutseharidusvõimaluste pärast on osa laiemast ühiskondlikust ärevusest, mitte konkreetsest hinnangust kutsehariduse ja -õppe tuleviku kohta.

23 liikmesriigis on vähemalt pooled vastanutest nõus, et kutsehariduse ja -õppe töökohad võidakse asendada automatiseerimisega.

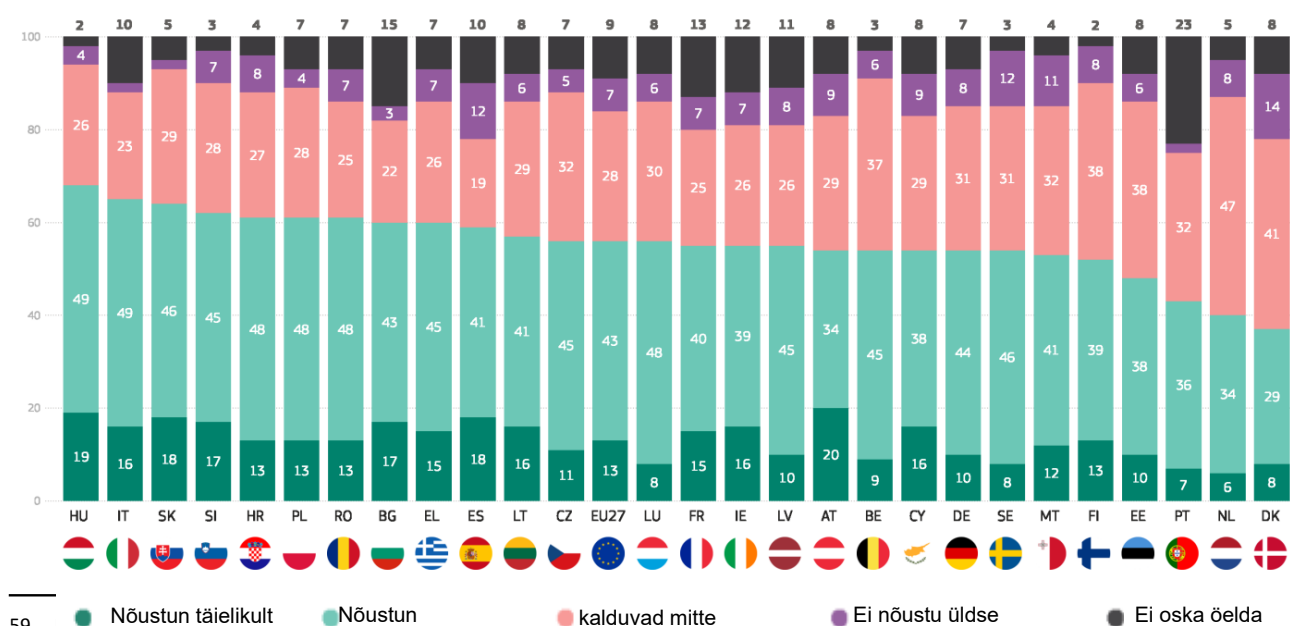
Arvamused on liikmesriigiti erinevad. Kõige rohkem nõustuti Ungari (68%), Itaalia (65%) ja Slovakkia (64%).

Madalaim tase registreeriti Taanis (37%), Madalmaades (40%) ja Portugalis (43%).

Küsimus 8.1. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga seotud töökohtade puhul on oht, et need asendatakse automatiseerimisega. (0 = Ei tea, 100 = Täiesti nõus)

Küsimus 8.1. Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga seotud töökohtade puhul on oht, et need asendatakse automatiseerimisega. (%)

59 Nõustun täielikult Nõustun kalduvad mitte nõustuma Ei nõustu üldse Ei oska öelda
järgmiste väidetega: Kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga seotud töökohtade puhul on oht, et need asendatakse automatiseerimisega.

60 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3222>

IV. Kutsehariduses ja -koolituses osalemist takistavad tegurid

See, mil määral vastajad usuvad, et kutsehariduse ja -koolitusega seotud töökohad asendatakse automatiseerimisega, sõltub sotsiaaldemograafilistest ja hoiakulistest teguritest järgmiselt.

- Sotsiaal- ja kutsealade lõikes on mõningaid erinevusi: 60 % töötutest vastajatest ja 59 % pensionile jäänud vastajatest usub, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga seotud töökohad on automatiseerimise ohus, võrreldes 52 % juhtidega.
- Vanuse järgi pärast hariduse omandamist jagab seda seisukohta 60% vastanutest, kes lõpetasid hariduse 16-19-aastaselt, võrreldes 57%-ga neist, kes alles õpivad, ja 56%-ga nendest, kes lõpetasid hariduse 15-aastaselt või nooremalt. See näitaja on madalaim nende vastajate puhul, kes lõpetasid hariduse 20-aastaselt või hiljem (54%).
- Vanuse järgi usuvad 15–24-aastased vastajad kõige tõenäolisemalt, et kutsehariduse ja -õppe töökohad on automatiseerimise ohus (60%), võrreldes 55 %-ga 25–39-aastastest, 56 %-ga 40–54-aastastest ja 57 %-ga 55-aastastest ja vanematest.
- See seisukoht on sagedasem vastajate seas, kes usuvad, et noored saavad kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta piisavalt teavet (62% võrreldes 51%-ga nende seas, kes ei nõustu).
- Need, kes näevad kutseharidust ja -koolitust positiivses valguses, usuvad suurema tõenäosusega, et kutsehariduse ja -koolitusega seotud töökohad seisavad silmitsi automatiseerimisriskiga (60 % võrreldes 52 %ga nendest, kes teatavad negatiivsetest arusaamadest).
- Vastajad, kes usuvad, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid viivad ühiskonnas kõrgelt hinnatud töökohtadeni, nõustuvad suurema tõenäosusega (61%) kui need, kes seda seisukohta ei jaga (54%).
- Vastajad, kes nimetavad kutsehariduse ja -õppe valimisel tegurina vajadust teenida raha võimalikult kiiresti, nõustuvad veidi väiksema tõenäosusega, et kutsehariduse ja -õppe töökohad seisavad silmitsi automatiseerimisriskiga (55% vs. 59%).
- Soolised erinevused puuduvad.

QB8.1 Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: Kutsealusõppe kvalifikatsiooniga seotud töökohtade puhul on oht, et need asendatakse automatiseerimisega (% EList)

	Kokku „Nõustun“	Kokku „Ei nõustu“	Ei tea
EL 27	56	35	9
Sugu			
Mees	56	36	8
Naine	58	33	9
Vanus			
15-24	60	33	7
25-39	55	38	7
40-54	56	37	7
>=55	57	32	11
Haridus (lõpp)			
<=15	56	27	17
16-19	60	32	8
>=20	54	40	6
Ikka veel õpib	57	34	9
Sotsiaal-ametialane kategooria			
Füüsilisest isikust ettevõtjad	55	38	7
Juhid	52	41	7
Muud valged kraed	58	36	6
Käsitöölised	57	35	8
Majaelanikud	54	34	12
Töötu	60	31	9
Pensionile jäänud	59	29	12
Üliõpilased	58	35	7
Subjektivne linnastumine			
Maapiirkond või küla	56	35	9
Väike või keskmise suurusega linn	57	35	8
Suurlinn	57	34	9
Kutsealagõppe tajumine (MEIE RIIGIS)			
Positiivne	60	33	7
Negatiivne	52	41	7
Kunagi osalenud kutsealusõppes (keskhariduse ülemine aste)			
Jah	59	35	6
Ei	55	34	11

Järeldus

Eurobaromeetri eriuuring näitab, et eurooplased tunnustavad üldiselt esmase kutsehariduse ja -koolituse kõrget kvaliteeti ja kasulikke tulemusi, isegi kui vananenud arusaamad ja stereotüübid püsivad. Kutseharidust ja -koolitust nähakse positiivses valguses: kvaliteetne õpe, pädevad õpetajad, kaasaegne taristu ja tugevad seosed suure nõudlusega töökohtadega. See on haridustee, mida eurooplased noortele kõige rohkem soovivad. Samal ajal on üldharidusel jätkuvalt suurem sotsiaalne prestiiž ning kutsehariduses ja -õppes osalemine on nii liikmesriigiti kui ka põlvkondade lõikes endiselt ebaühtlane.

Kutsehariduse ja -õppe kasutamata potentsiaal: tugevad tulemused, vananenud arusaamad

Eurooplased hindavad selgelt kutsehariduse ja -õppe praktilisi tulemaid külgi. Kaks kodanikku kolmest ütlevad, et kutseharidusel ja -õppel on nende riigis positiivne kuvand, kusjuures enamik neist on peaaegu kõigis liikmesriikides. Heaks peetakse ka taristut ja töötajaid, kusjuures 78 % ütles, et kutseharidus ja -õpe tagab juurdepääsu kaasaegsetele rajatistele, ning 79 % ütles, et õpetajad ja koolitajad on pädevad. Üldiselt on 73 % veendunud, et kutseharidus ja -õpe pakub kvaliteetset õpet.

Kutseharidust ja -õpet tunnustatakse kui kvaliteetset haridusteed

Vastajad toetavad järjekindlalt kutsehariduse ja -õppe pakkumise kvaliteeti kogu Euroopas. Arusaamad õpetajate pädevusest, õppekvaliteedist ja kaasaegsest taristust aitavad kaasa laiale arusaamale, et kutseharidus ja -õpe pakub tugevaid hariduslikke aluseid. Varajane tööturule sisenemine on paljude õppijate jaoks tugev motivaator: rohkem kui pooled eurooplased (53%) viitavad vajadusele või soovile teenida kiiresti raha, mis on kõige sagedamini nimetatud tegur 24 liikmesriigis, ning rohkem kui pooltel füüsilisest isikust ettevõtjatel on kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioon.

Kutseharidus ja -õpe pakub oskusi hästi tasustatud ja suure nõudlusega töökohtade jaoks

Eurooplased usuvad üldiselt, et kutseharidus ja -õpe annab õpilastele tööga seotud tehnilised oskused (85%), mis toovad kaasa suure nõudlusega töökohad (82%). Kaks kolmandikku vastanutest ütleb, et need töökohad on hästi tasustatud. Üks viiest vastajast (21%) mainib kutsehariduse ja -õppe valimise põhjusena ka ettevõtluspüüdlusi, rõhutades selle rolli füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ja ettevõtluse toetamisel.

Eurooplased soovivad noortele kutseharidust ja -õpet

Kutsehariduse ja -õppe tugevad küljed väljenduvad konkreetsetes soovitudes. Pooled eurooplased (50 %) soovivad kutsekeskharidust noortele, kes valivad teise

taseme ülemise astme hariduse, mistõttu on see kõige sagedamini soovitatav variant kogu ELis. Kolmanda taseme hariduses soovitaks kõrgemat kutseharidust ja -koolitust 52 % võrreldes 35 %ga, kes soovitaks kõrgharidust. Põlvkondadevaheline lõhe on siiski olemas, sest 25–54-aastased soovivad märkimisväärselt suurema tõenäosusega üldkeskharidust (53 %) kui 55-aastased ja vanemad vastajad (33 %), mis näitab, et arvamused on põlvkondade lõikes märkimisväärselt vastupidised.

Püsiv pildilõhe püsib

Nendest tugevatest külgedest hoolimata on kutsehariduse ja -õppe tajumine väga erinev. Kolm neljandikku eurooplastest ütleb, et üldkeskharidusel on nende riigis positiivsem kuvand, ja rohkem kui kaheksa kümnest ütleb, et kõrge haridustasemega õpilasi julgustatakse süstemaatiliselt üldharidust omandama. Enamik vastanutest leiab siiski, et üldharidust on lihtsam omandada kui kutseharidust ja -koolitust (52% vs. 36%), mis viitab üldsuse arusaamade paradoksile. Kutsehariduses ja -koolituses osalemine on Euroopa Liidus väga erinev, ulatudes 21 %-st Kreekas 68 %-ni Sloveenias, mis näitab suuri struktuurilisi ja kultuurilisi erinevusi selles, kuidas liikmesriigid keskharidust korraldavad. Riikidel, kus on hästi toimiv duaalne koolitussüsteem, on erinevad tulemused, mis seavad kahtluse alla lihtsad eeldused institutsioonilise ülesehituse kohta. Saksamaal on kutsehariduse ja -õppe kvaliteet väga prestiižne (82 % vastanutest peab seda positiivseks ja 63 % osaleb selles) ning üldsuse usaldus kutsehariduse ja -õppe vastu on suur. Duaalsüsteemi mudel ei taga siiski ühtlaselt positiivset suhtumist: Madalmaades on kutsehariduse ja -õppe üldine kuvand ELis kõige vähem positiivne (44%), hoolimata pikaajalisest traditsioonist kombineerida töökohal õppimist klassiruumis toimuva õppega. Taanis on veel üks muster, kus kvaliteedi tajumine on tugev, kuid selgelt suur osa vastanutest (42%) ütleb, et soovitud sõltuvad individuaalsetest asjaoludest, mis viitab personaalsemale ja vähem kategoorilisele lähenemisviisile haridustee valimisel. Need erinevused duaalsüsteemi riikides näitavad, et institutsionaalsed struktuurid üksi ei määra üldsuse arvamust ning et seisukohti kujundab laiem tegurite kombinatsioon, mis võib hõlmata kultuurilisi hoiakuid, tööturu tingimusi, teabevahetustavasid ja sotsiaalpartnerite rolli.

Väärarusaamad ja soolised stereotüübid võivad piirata kutsehariduse ja -õppe atraktiivsust

Pooled eurooplased usuvad, et kutsehariduse ja -õppe programmides ei pöörata piisavalt tähelepanu põhioskustele, nagu kirja- või digikirjaoskus, ning sama suur osa arvab, et valdkonnaüleseid oskusi, nagu

suhtlemine ja kriitiline mõtlemine, ei käsitleta piisavalt. Erinevused kutsehariduse ja -õppe kogemusega ja ilma selleta vastajate vahel on väikesed: 53 % võrreldes 48 %ga põhioskuste puhul ja 53 % võrreldes 50 %ga valdkonnaülestest oskuste puhul. See muster viitab tajutavale lõhele kutsehariduse ja -koolituse õppekavas.

Kuna uuringus ei võrreldud kutseharidust ja -õpet üldharidusega, võivad need seisukohad kajastada laiemat muret nende oskuste pärast ning kutseharidusele ja -õppele sageli pandud kõrgemaid ootusi. Nende seisukohtadega kaasneb tugev toetus kutsehariduse ja -õppe tehniliste erioskuste pakkumisele (85 %) ja kvaliteetsele õppele (73 %). Endiselt on probleemiks ka sooline kallutus: 55 % leiab, et teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatikaga seotud kutsehariduse ja -õppe valdkonnad sobivad meestele paremini, kusjuures liikmesriigiti on erinevused suured. Paljud vastajad usuvad, et tehnilistest ainetest huvitatud naised on sageli suunatud üldharidusse ning et STEM-valdkonnaga seotud kutsehariduse ja -õppe valdkonna naisi julgustatakse vähe. Samal ajal arvatakse, et mehed, kes ei ole kõrge õpidukusega, seisavad silmitsi survega valida kutseharidus ja -õpe.

Kutsehariduse ja -õppe prestiiži ja sotsiaalse staatuse vähesus (mida mainis ainult 16 % haridusvaliku tegurina) viitab märkimisväärsetele võimalustele suurendada üldsuse teadlikkust kutsehariduse väärtusest ja sotsiaalsest panusest.

Ettevõtlus ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine kutsehariduses ja -koolituses

Ettevõtlusmotivatsioon on oluline tegur haridusvalikute tegemisel. Üks viiest vastajast (21%) peab soovi hakata füüsilisest isikust ettevõtjaks või asutada ettevõtte peamiseks põhjuseks, miks valida kutseharidus ja -õpe, ning enam kui pooltel ELi füüsilisest isikust ettevõtjatel on kutse kvalifikatsioon. Need tulemused rõhutavad kutsehariduse ja -õppe rolli erinevate karjäärivõimaluste võimaldamisel ja Euroopa ettevõtlusmaastiku toetamisel.

Tulevane kutsehariduse ja -õppe strateegia annab õigeaegse võimaluse

Uuringu käigus kerkib esile põlvkondadevaheline muster. Nooremad vastajad on kutsehariduse takistustest ja kallutusest tavaliselt teadlikumad kui vanemad põlvkonnad. Samal ajal langeb see teadlikkus kokku kutsehariduses ja -koolituses osalemise madalama määraga ning akadeemiliste võimaluste eelistamisega. 15–24aastaste hulgas oli kutsehariduses ja -koolituses osalemise määr 46 %, 25–54aastaste seas aga 52–53 %. See noorim rühm kaldub vanematest vastajatest rohkem soovutama üldkeskharidust. See näitab, et kõrgem haridustase on korrelatsioonis nii suurema teadlikkusega kutsehariduse ja -koolituse puudustest kui ka akadeemiliste võimaluste suurema eelistamisega, mis mõjutab märkimisväärselt kutsehariduse atraktiivsust kõrge kvalifikatsiooniga elanikkonna seas tulevikus.

Lisaks sellele arvab 56 % eurooplastest, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga seotud töökohti ohustab automatiseerimine. See mure eksisteerib koos laialt levinud tõdemusega, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid toovad praegu kaasa töökohti, mille järele on suur nõudlus (nagu arvab 82 %). Laialdasemad uuringutulemused kinnitavad seda: Eurobaromeetri eriuuringus tehisintellekti ja töö tuleviku kohta (2024) leiti, et 66 % eurooplastest väljendas muret töökohtade kadumise pärast kogu majanduses, mis viitab sellele, et automatiseerimisärevus ulatub palju kaugemale kutsevõimalustest.

Tulemused näivad viitavat sellele, et kutsehariduse ja -koolituse probleem ei seisne mitte selle tulemuslikkuses või asjakohasuses, vaid selles, kuidas seda tajutakse. Tulevane kutsehariduse ja -õppe strateegia annab seega õigeaegse võimaluse tugevdada selle kuvandit paljude eurooplaste jaoks esimese valikuvõimalusena, tutvustada tõhusamalt selle pakutavat kvaliteetset haridust ja oskusi ning võidelda stereotüüpide ja kallutuse vastu, mis mõjutavad jätkuvalt teevalikuid ja kitsendavad sihtrühma.

Märkused

(Pierre Dieumegard)

(IV 1) Värvid on riigiti ümberpööratud üldise sektordiagrammi ja tulpdiagrammi vahel. On kahju, et kogu aruandes ei säilitata järjepidevaid graafilisi tavasid.

Nagu sageli juhtub, on erinevused riikide vahel suuremad kui erinevused sotsiaalsete rühmade vahel (sugu, vanus, haridustase jne). Selles aruandes leidub sageli lauseid, nagu „Soolised erinevused on tähtsusetud“ või „Soolised erinevused arusaamades puuduvad“. Tasub rõhutada seda sarnasust eri soost vastustes.

Tehnilised spetsifikatsioonid

Ajavahemikul 6.–30. novembrini 2025 viis Verian Belgium Euroopa Komisjoni teabevahetuse peadirektoraadi üksuse „Public Opinion & Citizen Engagement“ taotlusel läbi Eurobaromeetri uuringu 104,2 laine.

Laine 104,2 hõlmab Euroopa Liidu liikmesriikide vastavatest rahvustest elanikke, kes elavad kõigis 27 liikmesriigis ja on 15-aastased või vanemad.

Kõikides riikides kasutatav põhivalimi ülesehitus on kihiline, mitmeetapiline, juhuslik (tõenäosuslik). Igas riigis stratifitseeritakse valimiraam kõigepealt NUTS piirkondade kaupa ja igas piirkonnas linnalisuse näitaja (DEGURBA) alusel. Igast kihist valitud valimipunktide arv kajastab kihi populatsiooni 15+. Teises etapis võeti igas kihis proovivõtukohtad tõenäosusega, mis on proportsionaalne nende populatsiooni suurusga 0+. Seega esindavad valimid kogu vaadeldud riikide territooriumi vastavalt EUROSTATi NUTS II (või samaväärsele) tasandile ning vastavalt vastava kodakondsusega elanike jaotusele suurlinna-, linna- ja maapiirkondade kaupa.⁶¹

Igas valitud proovivõtukohas valiti juhuslikult lähtekoordinaat ja kasutati pöördgeokodeerimisvahendit, et teha kindlaks koordinaadile lähim aadress. See aadress oli juhusliku jalutuskäigu algusaadress. Täiendavad aadressid (iga üheksas aadress) valiti standardsete "juhuslike marsruutide" protseduuridega esialgselt aadressilt. Igas leibkonnas valiti vastaja juhuslikult. Juhusliku valiku meetod sõltus leibkonna suuruselt. Näiteks kahe üle 15-liikmelise leibkonna puhul kasutati skripti, et valida kas informaator (sõeluja küsimustikule vastav isik) või muu leibkonna abikõlblik liige. Leibkondade puhul, kus on kolm 15+ liiget, kasutati skripti, et valida kas informaator (1/3 ajast) või kaks muud leibkonna abikõlblikku liiget (2/3 ajast). Kui kaks ülejäänud liiget valiti, paluti intervjuerijal küsida kas noorimat või vanimat. Skript määrab valiku juhuslikult noorimale või vanimale võrdse tõenäosusega. See protsess jätkub nelja üle 15-aastase leibkonnaliikme puhul – juhuslikult küsitakse noorimat, teist noorimat ja vanimat. Leibkondade puhul, kus on viis 15+ liiget, pöördume tagasi viimase sünnipäeva reegli juurde.

Kui leibkonnas kellegagi ühendust ei võetud või kui valitud vastaja ei olnud kättesaadav (hõivatud), külastas küsitleja sama leibkonda veel kuni kolm korda (kokku neli kontaktikatset). Küsitlejad ei märgi kunagi, et uuring

viiakse eelnevalt läbi Euroopa Komisjoni nimel; nad võivad taotluse korral esitada selle teabe pärast küsitluse lõppu.

Värbamisetapp oli veidi erinev Madalmaades, Soomes ja Rootsis. Kahes viimati nimetatud riigis moodustati aadressi- või rahvastikuregistrist iga proovivõtukohta aadresside valim (Soomes ei valita kõiki proovivõtukohti, kuid mõnes riigis peaks vastamismäär paranema). Aadressid valiti juhuslikult. Leibkondadega võeti seejärel telefoni teel ühendust ja nad värvati küsitluses osalema. Madalmaades kasutatakse kahe kaadriga RDD-näidist (mobiil- ja lauatelefoninumbrid), kuna puudub terviklik rahvastikuregister, mis sisaldaks kättesaadavaid telefoninumbreid. Numbrite valimine mõlemas kaadris toimub juhuslikult, kusjuures iga number saab võrdse valiku tõenäosuse. Erinevalt Rootsist ja Soomest on valim klasterdamata.

61 Linnapiirkondade klassifikatsioon DEGURBA põhjal (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
Tehnilised spetsifikatsioonid

(institutsioonid)

COUNTRIES		INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+	PROPORTION EU27
BE	Belgium	MCM Belgium	1,021	06-11-2025	24-11-2025	9,892,796	2.6%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,046	06-11-2025	26-11-2025	5,534,456	1.4%
CZ	Czechia	STEM/MARK	1,064	06-11-2025	24-11-2025	9,172,797	2.4%
DK	Denmark	Mantle Denmark (Verian)	1,016	06-11-2025	30-11-2025	5,022,981	1.3%
DE	Germany	Mantle Germany (Verian)	1,527	07-11-2025	26-11-2025	71,818,299	18.7%
EE	Estonia	B&B Research OÜ	1,006	06-11-2025	26-11-2025	1,154,359	0.3%
IE	Ireland	B and A Research	1,006	06-11-2025	30-11-2025	4,338,938	1.1%
EL	Greece	Kantar Greece	1,007	06-11-2025	23-11-2025	9,041,201	2.4%
ES	Spain	Mantle Spain (Verian)	1,011	06-11-2025	25-11-2025	42,189,318	11.0%
FR	France	MCM France	1,004	06-11-2025	26-11-2025	56,855,864	14.8%
HR	Croatia	Hendal	1,003	08-11-2025	25-11-2025	3,319,752	0.9%
IT	Italy	Testpoint Italia	1,031	06-11-2025	28-11-2025	51,784,963	13.5%
CY	Rep. of Cyprus	CYMAR Market Research	501	06-11-2025	27-11-2025	818,909	0.2%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,004	06-11-2025	27-11-2025	1,579,066	0.4%
LT	Lithuania	Norstat LT	1,023	06-11-2025	24-11-2025	2,467,008	0.6%
LU	Luxembourg	ILRES	508	06-11-2025	28-11-2025	566,303	0.1%
HU	Hungary	Kantar Hoffmann	1,026	07-11-2025	24-11-2025	8,199,448	2.1%
MT	Malta	MISCO International	502	06-11-2025	24-11-2025	493,961	0.1%
NL	Netherlands	MCM Netherlands	1,010	06-11-2025	25-11-2025	15,228,902	4.0%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,003	08-11-2025	25-11-2025	7,842,929	2.0%
PL	Poland	Research Collective	1,016	07-11-2025	26-11-2025	31,082,980	8.1%
PT	Portugal	Intercampus SA	1,037	07-11-2025	26-11-2025	9,275,958	2.4%
RO	Romania	CSOP SRL	1,041	06-11-2025	26-11-2025	16,034,437	4.2%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,005	06-11-2025	24-11-2025	1,811,104	0.5%
SK	Slovakia	MNFORCE	1,003	06-11-2025	24-11-2025	4,557,290	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1,001	06-11-2025	27-11-2025	4,771,619	1.2%
SE	Sweden	Mantle Sweden (Verian)	1,031	06-11-2025	26-11-2025	8,748,126	2.3%
TOTAL EU27			26,453	06-11-2025	30-11-2025	383,603,764	100%

* It should be noted that the total percentage shown in this table may exceed 100% due to rounding.

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
Tehnilised spetsifikatsioonid

Ravivastuse määrad

Iga riigi puhul võrreldakse vastanud valimit ja universumit (st riigi üldist elanikkonda). Kaalusid kasutatakse selleks, et sobitada universumile vastav valim soo, vanuse, piirkonna ja linnastumise astme järgi. Euroopa hinnangute puhul (st ELi keskmine) kohandatakse riikide osakaalusid, kaaludes neid üles- või allapoole, et kajastada nende üle 15aastaste elanike osakaalu üle 15aastaste ELi elanike hulgas.

Vastamismäära arvutamiseks jagatakse täielike küsitluste koguarv kõigi külastatud aadresside arvuga, välja arvatud aadressid, mis ei ole toetuskõlblikud, kuid kaasa arvatud aadressid, mille toetuskõlblikkus ei ole teada. Eurobaromeetri uuringu 104,2 küsitlusele vastamise määrad EL 27 riikides on Verian Belgiumi arvutuste kohaselt järgmised:

	Riigid	CAPI RESPONSE RATES
BE	Belgia	53.9%
BG	Bulgaaria	43.7%
CZ	Tšehhi	63.0%
DK	Taani	52.1%
DE	Saksamaa	31.8%
EE	Eesti	57.0%
IE	Iirimaa	56.9%
EL	Kreeka	32.9%
ES	Hispaania	36.3%
FR	Prantsusmaa	37.7%
HR	Horvaatia	47.0%
IT	Itaalia	31.2%
CY	Küprose Vabariik	77.4%
LV	Läti	63.5%
LT	Leedu	45.2%
LU	Luksemburg	26.4%
HU	Ungari	65.4%
MT	Malta	86.6%
NL	Madalmaad	89.9%
AT	Austria	45.8%
PL	Poola	50.1%
PT	Portugal	48.7%
RO	Rumeenia	49.0%
SI	Sloveenia	49.3%
SK	Slovakkia	51.6%
FI	Soome	31.7%
SE	Rootsi	80.8%

CAPI: Arvutipõhine isiklik intervjuerimine

Intervjuu režiim riikide kaupa

Intervjuud viidi läbi näost näkku intervjuude kaudu kas füüsiliselt inimeste kodudes või kaugvideosuhtluse kaudu asjakohases riigikeeles. Video kaugintervjuud („veebipõhine näost näkku“ või CAVI, arvutipõhine videointervjuu, viidi läbi ainult Küprose Vabariigis, Taanis, Maltal, Madalmaades, Soomes ja Rootsis).

	COUNTRIES	N° OF CAPI INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE	Belgium	1,021		1,021
BG	Bulgaria	1,046		1,046
CZ	Czechia	1,064		1,064
DK	Denmark	703	313	1,016
DE	Germany	1,527		1,527
EE	Estonia	1,006		1,006
IE	Ireland	1,006		1,006
EL	Greece	1,007		1,007
ES	Spain	1,011		1,011
FR	France	1,004		1,004
HR	Croatia	1,003		1,003
IT	Italy	1,031		1,031
CY	Rep. Of Cyprus	441	60	501
LV	Latvia	1,004		1,004
LT	Lithuania	1,023		1,023
LU	Luxembourg	508		508
HU	Hungary	1,026		1,026
MT	Malta	325	177	502
NL	Netherlands	824	186	1,010
AT	Austria	1,003		1,003
PL	Poland	1,016		1,016
PT	Portugal	1,037		1,037
RO	Romania	1,041		1,041
SI	Slovenia	1,005		1,005
SK	Slovakia	1,003		1,003
FI	Finland	703	298	1,001
SE	Sweden	711	320	1,031
TOTAL EU27		25,099	1,354	26,453

CAPI : Computer-Assisted Personal interviewing

CAVI : Computer-Assisted Video interviewing

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“
Tehnilised spetsifikatsioonid

Veamäärad

Lugejatele tuletatakse meelde, et uuringutulemused on hinnangud, mille täpsus, kui kõik on võrdne, põhineb valimi suurusel ja vaadeldud protsendil. Umbes 1000 intervjuust koosnevate valimite puhul varieeruvad tegelikud protsendid järgmiste usalduspiiride piires:

Valimi moodustamise protsessist tulenevad statistilised varud											
(95 % usaldusnivoo juures)											
erinevad valimi suurused on ridades					erinevad täheldatud tulemused on veergudes						
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Küsimustik

QB1) Kas olete varem või praegu omandanud kutsealusharidust keskhariduse tasemel? (Ainult üks vastus)

- 1 Täiesti nõus
- 2 Nõustun
- 3 Tegeleda mittenõustumisega
- 4 Täiesti nõus
- 999 Ei oska öelda

QB2) Milliseid järgmistest haridusvõimalustest soovitaksite noortele, kes otsustavad nüüd keskhariduse üle? (Ainult üks vastus)

- 1 Keskharidus
- 2 Kutsekeskharidus
- 3 Sõltub (spontaanne)
- 999 Ei oska öelda

QB3) Milliseid järgmistest haridusvõimalustest soovitaksite keskkooli lõpetavale noorele? (Ainult üks vastus)

- 1 Kõrgharidus
- 2 Kõrgem kutseharidus ja -õpe
- 3 Sõltub (spontaanne)
- 999 Ei oska öelda

QB4) Mis on Teie arvates peamine tegur (peamised tegurid), mis mõjutab (mõjutavad) noori valima tänapäeval üldhariduse asemel kutseharidust ja -koolitust? (Näita SCREEN-READ OUT-MAX. 3 ülesanded võimalik-RANDOMISE)

- 1 Juhend õpetajatelt või koolinõustajatelt
- 2 Vanemate või teiste pereliikmete nõuanded
- 3 Vajadus või soov saada tööd ja teenida raha nii kiiresti kui võimalik
- 4 Soovid saada ettevõtjaks või füüsilisest isikust ettevõtjaks
- 5 Halvad õpitulemused või hinded
- 6 Teha seda, mida enamik inimesi nende ümber teeb (nt sõbrad, klassikaaslased või teised nende piirkonnas)
- 7 Sotsiaalmeedia või veebisisu mõju
- 8 Kutsehariduse ja -koolituse tee tajutav prestiiž või sotsiaalne staatus
- 9 Muud (SPONTANEOUS)
- 10 Ei oska öelda

QB5) Kas te võiksite mulle öelda, mil määral te nõustute või ei nõustu järgmise väitega: (MEIE RIIGIS) saavad keskharidust valima asuvad inimesed piisavalt teavet

kutsehariduse ja -õppe võimaluste kohta. (Näita SCREEN-READ OUT-Out-One AINULT)

- 1 Täiesti nõus
- 2 Nõustun
- 3 Tegeleda mittenõustumisega
- 4 Täiesti nõus
- 999 Ei oska öelda

QB6) Kuidas käsitletakse Teie arvates INITIALset kutseharidust ja -koolitust (MEIE RIIGIS)? (Näita SCREEN-READ OUT-Out-One AINULT)

- 1 Väga positiivne
- 2 Üsna positiivne
- 3 Üsna negatiivne
- 4 Väga negatiivne
- 999 Ei oska öelda

QB7) Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu iga järgmise väitega: (Näita SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER PER ITEM – RANDOMISE ITEMS)

Nõustun täielikult

Nõustun

kalduvad mitte nõustuma

Ei nõustu üldse

Ei oska öelda

IVET pakub kvaliteetset õpet

1 2 3 4 999

Kutsealgharidus annab juurdepääsu kaasaegsetele füüsilistele ja digitaalsetele taristutele (arvutid, masinad jne)

1 2 3 4 999

Kutsealusõppe õpetajad ja koolitajad on pädevad

1 2 3 4 999

Inimesed, kes lõpetavad IVET programmid saavad registreeruda ülikooliõpinguid

1 2 3 4 999

Küsimustik

Inimesed, kes õpivad IVET kvalifikatsioon on võimalused õppida välismaal osana oma õpinguid

1 2 3 4 999

Kutsealusõpe ei paku piisavalt valdkonnaüleseid oskusi, nagu suhtlemine või kriitiline mõtlemine

1 2 3 4 999

Kutsealusõppe programmid ei suuda sageli õpetada põhioskusi, nagu kirjaoskus või digitaalne kirjaoskus

1 2 3 4 999

Kutsealusõppe programmides osalejad õpivad tehnilisi erioskusi, mis on otseselt seotud konkreetsete kutsealadega

1 2 3 4 99

QB8) Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega: (Näita SCREEN-READ OUT-One ANSWER PER ITEM-RANDOMISE)

Nõustun täielikult

Nõustun

kalduvad mitte nõustuma

Ei nõustu üldse

Ei oska öelda

Kutsealusõppe kvalifikatsiooniga seotud töökohtade puhul on oht, et need asendatakse automatiseerimisega

1 2 3 4 999

Kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa hästi tasustatud töökohad

1 2 3 4 999

Kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mida ühiskonnas kõrgelt hinnatakse

1 2 3 4 999

Kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mille järele on tööturul suur nõudlus (MEIE RIIGIS)

1 2 3 4 999

Kutsealusõppe kvalifikatsioonid toovad kaasa töökohad, mis aitavad kaasa rohepöördele

1 2 3 4 999

QB9) Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu iga järgmise väitega: (Näita SCREEN-READ OUT-One ANSWER PER ITEM-RANDOMISE)

Nõustun täielikult

Nõustun

kalduvad mitte nõustuma

Ei nõustu üldse

Ei oska öelda

Üldkeskhariduses on kvalifikatsiooni omandamine üldiselt lihtsam kui esimeses kutsehariduses ja -koolituses

1 2 3 4 999

Kõrgemate akadeemiliste tulemustega õpilasi julgustatakse sageli keskhariduse tasemel jätkama üldharidust, mitte esialgset kutseõpet.

1 2 3 4 999

(MEIE RIIGI) keskhariduse üldharidusel on positiivsem kuvand kui esmasel kutseharidusel

1 2 3 4 999

Kutsealusõppe programmid on piisavalt kaasavad tagamaks, et õppijad, kes võivad teatud liiki õpikeskkondades kokku puutuda takistustega, saavad programmide lõpuleviimiseks vajalikku tuge.

1 2 3 4 999

Järgmine küsimus on teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika (STEM) kohta. See hõlmab selliseid valdkondi nagu ehitus, autotööstus, tootmine ja IKT, mis hõlmavad tehnilisi oskusi, loovust ja probleemide lahendamist.

QB10) Palun öelge mulle, mil määral te nõustute või ei nõustu iga järgmise väitega:

(Näita SCREEN-READ OUT-One ANSWER PER ITEM)

Nõustun täielikult

Nõustun

kalduvad mitte nõustuma

Ei nõustu üldse

Ei oska öelda

Loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatikaga seotud valdkonnad kutsealusõppes (nt ehitus, autotööstus, tootmine, IKT) sobivad meestele paremini

1 2 3 4 999

Naised, kes on huvitatud loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatikaga seotud valdkondadest kutsealusõppes, võivad saada peredelt ja koolidelt vähem julgustust kui mehed, kes on huvitatud loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatikaga seotud valdkondadest.

1 2 3 4 999

QB11) Palun öelge mulle, mil määral nõustute või ei nõustu iga järgmise väitega:

(Näita SCREEN-READ OUT-One ANSWER PER ITEM)

Eurobaromeetri eriuuring nr 569 „Kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsus“

Küsimustik

Nõustun täielikult	1 2 3 4 999
Nõustun	Õpetajad ja nõustajad ei käsitle piisavalt soolist kallutatust enne, kui õpilased teevad oma valiku üld- ja kutsehariduse vahel
kalduvad mitte nõustuma	
Ei nõustu üldse	1 2 3 4 999
Ei oska öelda	Soolisi stereotüüpe üld- ja kutsehariduse vahel valimisel tugevdavad sageli perekonnad, eakaaslased ja sotsiaalmeedia
Naisi julgustatakse sageli jätkama üldharidust, kuigi nad väljendavad huvi tehniliste, praktiliste ja praktiliste teemade vastu.	1 2 3 4 999
1 2 3 4 999	Hooldus- või teenindusalastes kutsealusõppe valdkondades töötavad mehed seisavad sageli silmitsi sotsiaalse häbimärgistamise või otsustusvõimega
Mehed, kes ei ole kõrge akadeemilise saavutuse ees rohkem survet valida IVET üle üldhariduse kui naised	1 2 3 4 999